

คู่มือ

พระราชบัญญัติวิศวกร

พ.ศ. 2542

จัดทำโดย

คณะกรรมการสิทธิและจรรยาบรรณ

สมาคมวิศวกรรณสภานานาชาติประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์

THAI NATIONAL ASSEMBLY LIBRARY

3961147120

คำนำ

พุทธศักราชสองพันห้าร้อยสี่สิบสอง ~~เป็นปีมหามงคล~~ของ
ประชาชนชาวไทย ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว อันทรงเป็นที่
เคารพรักเทิดทูนของพวกเราทุกคน ได้เจริญพระชนมายุครบ
72 พรรษา และนับเป็นพระมหากษัตริย์องค์เป็นล้นพ้นที่พระองค์ท่าน
ได้พระราชทาน พระราชบัญญัติวิศวกรรม พ.ศ. 2542 ให้แก่พสกนิกร
ชาวไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งแก่วิศวกร เพื่อการประกอบวิชาชีพ
วิศวกรรมได้พัฒนาประเทศให้บังเกิดประโยชน์ต่อส่วนรวมอย่างแท้
จริงสืบไป

สมาคมวิศวกรรมสถานแห่งประเทศไทย ในพระบรม
ราชูปถัมภ์ (ว.ส.ท.) เป็นสมาคมวิชาชีพทางวิศวกรรมที่มีประวัติ
อันยาวนานกว่า 56 ปี ก่อกำเนิดขึ้นจากความร่วมมือร่วมใจของมวล
หมู่สมาชิก ที่จะส่งเสริมพัฒนาวิศวกรและวิชาชีพวิศวกรรมให้เจริญ
ก้าวหน้าในทุก ๆ ด้าน ผลงานของ ว.ส.ท. เป็นที่ประจักษ์และยอมรับ
ของสังคมไทยตลอดมา

สมาคมวิศวกรรมสถานแห่งประเทศไทยฯ มีบทบาทสำคัญ
ในการผลักดันให้มีกฎหมายวิชาชีพวิศวกรรมเป็นครั้งแรก ทำให้
วิศวกรและวิชาชีพวิศวกรรมเป็นที่ยอมรับอย่างเป็นทางการตั้งแต่ปี
พ.ศ.2505 เป็นต้นมา ตลอดระยะเวลาเกือบ 40 ปี ที่พระราชบัญญัติ
วิชาชีพวิศวกรรมใช้บังคับ ได้มีการแก้ไขปรับปรุงเพิ่มเติมถึง 2 ครั้ง
เมื่อปี พ.ศ. 2512 และ 2520 อย่างไรก็ตามการปรับปรุงดังกล่าวก็ยัง

ไม่ทันกับการพัฒนาประเทศ และความก้าวหน้าของเทคโนโลยีในยุคโลกาภิวัตน์ เห็นได้จากการที่วิชาชีพวิศวกรรมยังไม่อาจตอบสนองความต้องการของประชาชนในการรับใช้สังคมและประเทศชาติได้อย่างเหมาะสม จึงเป็นเหตุให้เกิดอุบัติเหตุจากงานวิศวกรรมเพิ่มมากขึ้นและรุนแรงมากขึ้นเป็นลำดับ นอกจากนี้โครงการทางวิศวกรรมที่จำเป็นต่อการพัฒนาประเทศจำนวนไม่น้อยได้ก่อความเสียหายอย่างใหญ่หลวงต่อเศรษฐกิจของประเทศ

ด้วยความรับผิดชอบที่มีอยู่ต่อบทบาทหน้าที่ และความสำคัญของวิศวกรรมทั้งปัญหาทางวิชาชีพวิศวกรรม ว.ส.ท. จึงได้มีนโยบายดำเนินการหาทางแก้ไขปัญหาทั้งหลายที่เกิดขึ้นตลอดเวลา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงระยะเวลา 6 ปีที่ผ่านมา

เหตุการณ์โรงแรมรอยัลพลาซ่าถล่ม ที่จังหวัดนครราชสีมา เมื่อปี พ.ศ. 2536 ซึ่งมีผู้เสียชีวิตและบาดเจ็บจำนวนมาก นับได้ว่าเป็นข้อสรุปจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับวิศวกรและวิชาชีพว่า สมควรที่จะต้องมีการปรับปรุงกฎหมายครั้งใหญ่ โดยให้มีการจัดตั้ง “สภาวิศวกร” เพื่อให้ดูแลวิศวกรและการประกอบวิชาชีพวิศวกรรมด้วยกันเองอย่างใกล้ชิด หน่วยงานราชการที่ควบคุมดูแลอยู่เดิม (ก.ว.) ตาม พ.ร.บ. วิชาชีพวิศวกรรม พ.ศ. 2505 ซึ่งทำหน้าที่ได้ดีมาตลอดระยะเวลาหนึ่ง คงไม่สามารถทำหน้าที่ให้ได้ดีอีกต่อไปแล้ว เนื่องจากจำนวนวิศวกรมีมากถึงระดับแสนคน อีกทั้งการพัฒนาเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีในยุคนี้มีมากมาย รวดเร็ว และหลากหลายอย่างที่คาดไม่ถึง นอกจากนั้นการเข้าเป็นสมาชิกของประเทศไทยในองค์กร

การค้าโลก (WTO) ทำให้ "สภาวิศวกร" มีความจำเป็นต่อการรองรับ
ธุรกิจบริการด้านวิศวกรรมในอนาคตอันใกล้

ตลอดระยะเวลา 6 ปีที่ผ่านมา วิศวกรรมสถานแห่งประเทศไทย
ได้มีนโยบายผลักดันให้มีการปรับปรุงกฎหมายวิชาชีพ
วิศวกรรม โดยให้มืองค์กรอิสระ "สภาวิศวกร" ซึ่งเป็นนิติบุคคล เป็น
องค์กรของวิศวกร โดยวิศวกร เพื่อประชาชนทั้งประเทศ ความสำเร็จ
ที่เกิดขึ้นโดยการมีกฎหมาย "พระราชบัญญัติวิศวกร พ.ศ. 2542" ขึ้น
มาบังคับใช้ในครั้งนี้ นับเป็นจุดเริ่มต้นที่สำคัญของการปฏิรูปวิศวกร
และวิชาชีพวิศวกรรมในยุคโลกาภิวัตน์

วิศวกรรมสถานแห่งประเทศไทยฯ ขอขอบคุณทุกท่านที่ได้
ร่วมแรง ร่วมใจ ร่วมพลัง ในการผลักดันให้เกิด "สภาวิศวกร" ขึ้นได้
ในปีหามงคสนี้ และขอให้มวลเหล่าวิศวกรจงช่วยกันรักษา "สภา
วิศวกร" ให้เป็นหลักของการประกอบวิชาชีพวิศวกรรมที่ยั่งยืน เป็น
ประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศและความผาสุกของปวงชนชาวไทย
สืบไป

(รองศาสตราจารย์ ดร.อนรงค์ อยู่ถนอม)

นายกสมาคมวิศวกรรมสถานแห่งประเทศไทยฯ

ตุลาคม 2542

จากประธานคณะกรรมการสภาวิศวกร

ถ้าจะถามว่าอะไรเป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงกฎหมายวิชาชีพวิศวกรรมครั้งสำคัญนี้ ผมเชื่อว่าวิศวกรทุกคนที่ติดตามเรื่องนี้จะต้องตอบเป็นเสียงเดียวกันว่า การถล่มของโรงแรมรอยัลพลาซ่าที่โคราช เมื่อปลายปี พ.ศ. 2536 ซึ่งทำให้มีผู้เสียชีวิตถึง 169 คน และบาดเจ็บอีกเป็นจำนวนมาก เป็นสาเหตุหลักและเป็นจุดเริ่มต้นที่สำคัญของการเกิดพระราชบัญญัติวิศวกร พ.ศ. 2542

อุบัติภัยในครั้งนั้น สร้างความเสียหายร้ายแรงอย่างที่คาดไม่ถึง และรุนแรงที่สุดเป็นประวัติการณ์ เป็นผลกระทบโดยตรงต่อวิชาชีพวิศวกรรมในประเทศเรา รัฐบาลในขณะนั้น โดยมี นายชวน หลีกภัย เป็น นายกรัฐมนตรี พยายามแก้ไขและหามาตรการร่วมกับองค์กรเอกชนต่างๆ เพื่อไม่ให้เกิดโศกนาฏกรรมเช่นนั้นขึ้นอีก วิศวกรรมสถานแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ (ว.ส.ท.) ในสมัยที่ พล.ร.ต.กำธน สินธวานนท์ องคมนตรี เป็นนายกสมาคม ให้ความร่วมมือกับรัฐบาลในครั้งนั้นอย่างเต็มที่ รัฐบาลมอบหมายให้ทบวงมหาวิทยาลัยเป็นแกนกลางจัดสัมมนาที่โคราชเพื่อแสวงหาแนวทางแก้ปัญหา ผลจากการสัมมนาของทบวงมหาวิทยาลัยและข้อเสนอแนะของ ว.ส.ท. สรุปได้ในแนวทางเดียวกันว่า สมควรให้มีการจัดตั้ง “สภาวิศวกร” ขึ้น โดยให้วิศวกรเป็นอิสระในการดูแลวิศวกรและควบคุมวิชาชีพวิศวกรรมกันเอง เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อสังคม และประเทศชาติอย่างยั่งยืน รัฐบาลควรทำหน้าที่กำกับและสนับสนุนให้องค์กรนี้ทำหน้าที่อย่างเหมาะสมเท่านั้น

เป็นที่ทราบกันดีว่าการที่จะมีการจัดตั้งองค์กร "สภาวิศวกร" ขึ้นได้นั้นจะต้องมีการแก้ไขกฎหมายเดิม และเป็นที่ทราบกันดีอีกเช่นกันในหมู่วิศวกรว่า การแก้ไขกฎหมายวิศวกรรมนั้นเป็นเรื่องที่ลำบากยากยิ่ง อย่างไรก็ตาม โดยตระหนักถึงความสำคัญและหน้าที่ของ ว.ส.ท. คณะกรรมการอำนวยการทุกสมัยจึงกำหนดเป็นนโยบายหลักเพื่อผลักดันให้มี "สภาวิศวกร" อย่างต่อเนื่อง

ผมได้รับมอบหมายจาก ว.ส.ท. ซึ่งมีศาสตราจารย์อรุณ ชัยเสรี เป็นนายกสมาคม ให้เป็นประธานคณะทำงานร่างสภาวิศวกร เมื่อเดือนมกราคม พ.ศ. 2538 เพื่อทำหน้าที่ยกร่างแก้ไขพระราชบัญญัติวิชาชีพวิศวกรรม พ.ศ. 2505 คณะทำงานประกอบด้วย ดร.ประสิทธิ์ ไหมโลกุล ดร.ไกรวุฒิ เกียรติโกมล ดร.กิตติ อินทรานนท์ คุณจิตต์ สีสาวีวัฒน์ และ ดร.เอกสิทธิ์ ลิ้มสุวรรณ ในที่สุดคณะทำงานได้ร่างพระราชบัญญัติสภาวิศวกร พ.ศ. จนสำเร็จ เพื่อเสนอต่อรัฐบาลและผู้เกี่ยวข้อง

ในการผลักดันกฎหมายขึ้นให้มีผลใช้บังคับนั้น จำเป็นต้องได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาล พรรคการเมือง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา และส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ดังนั้น ว.ส.ท. ซึ่งเป็นองค์กรหลักในการผลักดันร่างกฎหมายสภาวิศวกร จึงประสานงานกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการตรากฎหมายดังกล่าว เพื่อชี้แจงและขอรับการสนับสนุน ปรากฏว่าร่างกฎหมายสภาวิศวกรนี้ได้รับการสนับสนุนเป็นอย่างดี เนื่องจากเป็นกฎหมายที่ดี และเป็นประโยชน์แก่ประเทศชาติเป็นส่วนรวม

ในช่วงปี พ.ศ. 2539 - 2540 คณะทำงานสภาวิศวกรได้เข้าพบนายกรัฐมนตรีถึง 2 คน 2 สมัย เพื่อขอความสนับสนุนคือ นายบรรหาร ศิลปอาชา และ พล.อ.ชวลิต ยงใจยุทธ แต่ไม่ประสบ

ความสำเร็จด้วยเหตุผลทางการเมืองและระบบราชการหลายประการ
อย่างไรก็ตามในสมัยรัฐบาล พล.อ.ชวลิต คณะทำงานได้รับการ
สนับสนุนจากวิศวกรที่เป็นผู้แทนราษฎรสังกัดพรรคประชาธิปัตย์ 2 คน
คือคุณไพฑูริย์ แก้วทอง (พิจิตร) และดร.ประกอบ จิรกิตติ (กทม.)
ช่วยผลักดันให้ร่าง พรบ. สภาวิศวกร เข้าบรรจุอยู่ในระเบียบวาระการ
ประชุมของสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ 30 เมษายน 2540 นับได้ว่าเป็น
ก้าวสำคัญที่นำไปสู่ความสำเร็จของการมี "สภาวิศวกร" ในวันนี้

เมื่อ "รัฐบาล ชวน 2" เข้าบริหารประเทศต่อจาก "รัฐบาล
พล.อ.ชวลิต" ที่ลาออกในปลายปี พ.ศ. 2540 ร่าง พรบ.สภาวิศวกรซึ่ง
พรรคประชาธิปัตย์เป็นผู้เสนอขณะเป็นฝ่ายค้านก็ยังคงบรรจุอยู่ใน
ระเบียบวาระการประชุมของสภาผู้แทนราษฎร เนื่องจากไม่มีการยุบสภา

ดร.ณรงค์ อัญจนอม เข้าวินิจฉัยที่ นายก ว.ส.ท. เมื่อต้นปี
พ.ศ. 2541 และคณะกรรมการอำนวยการได้กำหนดเป็นนโยบายเชิง
รุกว่าจะผลักดันให้มี "สภาวิศวกร" ให้จงได้ โดยแต่งตั้งให้ผมซึ่งเป็น
อุปนายก ทำหน้าที่เป็นประธานคณะทำงานเรื่องสภาวิศวกรต่อไปอีก
โดยมีหน้าที่ประสานงาน ติดตามและดำเนินการเกี่ยวกับร่างพระราช
บัญญัติสภาวิศวกรที่อยู่ระหว่างการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรใน
ขณะนั้นผมขอร้องให้คณะทำงานชุดเดิมทุกท่านเมื่อ ปี พ.ศ.2538
ทำหน้าที่ต่อไป นอกจากนั้นผมยังขอให้ ดร.กัญจน์ นาคามดี
ดร.สมศักดิ์ เลิศบรรณพงษ์ รศ.ต่อตระกูล ยมนาต คุณกิตติ
วิสุทธิรัตนกุล คุณนิตยา มหาผล และดร.ประพนธ์ ฝาสุขยัต มาช่วยกัน
ทำเรื่องนี้ให้สำเร็จอีกด้วย

นายก ว.ส.ท.และคณะทำงานเข้าพบ พล.ต.สนั่น ขจรประศาสน์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย และคุณปรัชญา สุตะบุตร ประธาน ก.ว. เมื่อวันที่ 8 มิถุนายน 2541 เพื่อขอความสนับสนุนร่าง พรบ. สภาวิศวกร อย่างเป็นทางการ ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ให้ความเห็นชอบและให้การสนับสนุนอย่างเต็มที่

สภาผู้แทนราษฎรให้ความเห็นชอบในหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติวิศวกร พ.ศ. เมื่อวันที่ 21 ตุลาคม 2541 (ได้มีการปรับปรุงชื่อ พรบ. จากสภาวิศวกร มาเป็น วิศวกร ในชั้นกฤษฎีกา) และได้ให้ความเห็นชอบในวาระที่ 2 และ 3 เมื่อวันที่ 7 เมษายน 2542 อย่างเป็นเอกฉันท์ตามลำดับ

วุฒิสภาใช้เวลาในการพิจารณาถ้อยแถลงและปรับปรุงร่าง พรบ.วิศวกร พ.ศ. ที่ผ่านความเห็นชอบของสภาผู้แทนราษฎรแล้วเป็นเวลาถึง 4 เดือน และให้ความเห็นชอบ เมื่อวันที่ 6 สิงหาคม 2542 ในการปรับปรุงแก้ไขของวุฒิสภาครั้งนี้ ทำให้ร่างฯ มีความรัดกุมและรอบคอบมากยิ่งขึ้น โดยมีได้ทำให้สาระสำคัญของกฎหมายเปลี่ยนแปลงแต่อย่างใด

เมื่อมีการแก้ไขร่างพระราชบัญญัติจากวุฒิสภา จะต้องมีการนำร่างพระราชบัญญัตินั้นกลับเข้าพิจารณาในสภาผู้แทนราษฎรอีกครั้งหนึ่ง ซึ่งในที่สุดสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาให้ความเห็นชอบร่าง พรบ.วิศวกร พ.ศ. อย่างเป็นทางการอีกครั้งหนึ่ง เมื่อเวลา 14.39 น. ของวันที่ 22 กันยายน 2542 จึงนับว่ากระบวนการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ วิศวกร พ.ศ. 2542 ของรัฐสภา ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 เสร็จสิ้นสมบูรณ์แล้ว

บัดนี้ประเทศไทยเรามีพระราชบัญญัติวิศวกร พ.ศ. 2542 ใช้บังคับเป็นกฎหมายหลักของการประกอบวิชาชีพวิศวกรรมแล้ว งานวิศวกรรมต่อไปในอนาคตจะอยู่ในความดูแลรับผิดชอบของวิศวกรไทยด้วยกันเอง เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนและความผาสุกของประชาชนคงจะโยนความผิดหรือกล่าวโทษใครต่อไปไม่ได้อีกแล้ว

พระราชบัญญัติฉบับนี้พัฒนามาตามลำดับตลอดระยะเวลา 6 ปีที่ผ่านมา จนประสบความสำเร็จซึ่งเกิดจากความมานะพยายามและความร่วมด้วยช่วยกันจากผู้ที่เป็น “วิศวกร” และบุคคลนอกวิชาชีพ ทั้งผู้ที่เอนิยามและผู้ที่ไม่อาจกล่าวถึงได้หมด ซึ่งให้ความ สนใจติดตามเป็นกำลังใจในการทำงานของ ว.ส.ท. ผมขอแสดงความขอบคุณไว้ ณ ที่นี้ด้วย ภาระงานและความรับผิดชอบที่ยิ่งใหญ่และ ทำทายของวิศวกรไทยในยุคโลกไร้พรมแดนกำลังรออยู่ข้างหน้า ดังนั้นจึงอยู่ทีวิศวกรด้วยกันเองจะต้องมีความมุ่งมั่น ตั้งใจจริง ช่วยกันรักษาและพัฒนาวิชาชีพวิศวกรรม ให้สมนามลูกพระวิษณุกรรม หรือ “ผู้สร้าง” ต่อไป

ดร.สุขุม สุขพันธ์โพธาราม

อุปนายก ว.ส.ท.

ประธานคณะกรรมการสภาวิศวกร

ตุลาคม 2542

16. นายสุรินทร์	วานิชเสนี	ประธานวิชาการสาขา
วิศวกรรมไฟฟ้า
17. ดร. กมล	ตรรกบุตร	ประธานวิชาการสาขา
วิศวกรรมเครื่องกล
18. ศ.ดร. กิติ	อินทรานนท์	ประธานวิชาการสาขา
วิศวกรรมอุตสาหการ
19. ดร. จรัส	อจลภูติ	ประธานวิชาการสาขา
วิศวกรรมเหมืองแร่
20. ศ.ดร. วิวัฒน์	ตันทะพานิชกุล	ประธานวิชาการสาขา
วิศวกรรมเคมี
21. รศ. สุวี	ขาวเขียว	ประธานวิชาการสาขา
วิศวกรรมสิ่งแวดล้อม

คณะกรรมการสิทธิและจรรยาบรรณ
สมาคมวิศวกรรมสถานแห่งประเทศไทย ฯ
ประจำปี พ.ศ. 2541-2542

1. นายตีวงค์	จิ่งคศิริ	ที่ปรึกษา
2. ศ.ดร.เอกสิทธิ์	ลัมสุวรรณ	ที่ปรึกษา
3. ดร.สมศักดิ์	เลิศบรรณพงษ์	ประธานคณะกรรมการ
4. ศ.อรุณ	ชัยเสรี	รองประธาน
5. ดร.วิสิทธิ์	อุทิศยพงศา	กรรมการ
6. นายธวัชชัย	สุทธิประภา	กรรมการ
7. นายจิตต์	ลีลาวิวัฒน์	กรรมการ
8. นายชยันต์	ศาสติคุปต	กรรมการ
9. นายอนุชิต	เจริญศุภกุล	กรรมการ
10. นายมั่น	ศรีเรือนทอง	กรรมการ
11. นายไกร	ตั้งสง่า	กรรมการและเลขานุการ
12. ดร.ชัชชาติ	สิทธิพันธุ์	กรรมการและผู้ช่วย เลขานุการ

คณะกรรมการเรื่องสภาวิศวกร
สมาคมวิศวกรรมสถานแห่งประเทศไทย ฯ
ประจำปี พ.ศ. 2541-2542

๑๑๑๑๑๑๑๑๑๑๑๑๑๑๑๑๑๑

1.	ศ.อรุณ	ชัยเสรี	ที่ปรึกษา
2.	ฯพณฯไพฑูรย์	แก้วทอง	ที่ปรึกษา
3.	รศ.ดร.ณรงค์	อยู่ถนอม	ที่ปรึกษา
4.	ดร.ประกอบ	จิรกิติ	ที่ปรึกษา
5.	ดร.กัญจน์	นาคามดี	ที่ปรึกษา
6.	ดร.ประสิทธิ์	โมวิไลกุล	ที่ปรึกษา
8.	รศ.ดร.สุขุม	สุขพันธ์ไพฑูรย์	ประธาน
9.	ศ.ดร.เอกสิทธิ์	ลิ้มสุวรรณ	รองประธาน
10.	นายจิตต์	ลีลาวิวัฒน์	กรรมการ
11.	ดร.สมศักดิ์	เลิศบรรณพงษ์	กรรมการ
12.	นายต่อตระกูล	ยมนา	กรรมการ
13.	นางนิตยา	มหาผล	กรรมการ
14.	ดร.ประพนธ์	ผาสุขยัต	กรรมการและเลขานุการ

คณะกรรมการจัดทำหนังสือคู่มือ
พระราชบัญญัติวิศวกร พ.ศ. 2542
สมาคมวิศวกรรมสถานแห่งประเทศไทย ฯ
ประจำปี พ.ศ. 2542

1.	รศ.ดร.ณรงค์	อยู่ถนอม	ที่ปรึกษา
2.	รศ.ดร.ประสิทธิ์	โฆวไลกุล	ที่ปรึกษา
3.	ดร.ชัยวัฒน์	วงศ์วัฒนศานต์	ที่ปรึกษา
4.	ดร.ประกอบ	จิรกิติ	ที่ปรึกษา
5.	นายไกร	ตั้งสง่า	ประธาน
6.	ศ.อรุณ	ชัยเสรี	คณะกรรมการ
7.	รศ.ดร.สุขุม	สุขพันธ์โพธาราม	คณะกรรมการ
8.	ดร.สมศักดิ์	เลิศบรรณพงษ์	คณะกรรมการ
9.	ศ.ดร.เอกสิทธิ์	ลิ้มสุวรรณ	คณะกรรมการ
10.	นายมั่น	ศรีเรือนทอง	คณะกรรมการ
11.	นางสาวปนัดดา	บุญกาญจนพานิชย์	เลขานุการ คณะกรรมการฯ

บทนำ

พระราชบัญญัติวิศวกร พ.ศ. 2542 ที่ได้ประกาศใช้ในราชกิจจานุเบกษาแล้ว และจะมีผลบังคับใช้ภายใน 180 วัน นับจากวันประกาศพระราชบัญญัติฉบับนี้เป็นเรื่องใหม่สำหรับผู้ประกอบวิชาชีพวิศวกรรมทั่วไป ซึ่งยังไม่ได้ทราบรายละเอียดเท่าที่ควร ดังนั้นคณะกรรมการสิทธิและจรรยาบรรณ สมาคมวิศวกรรมสถานแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ได้พิจารณาเห็นว่าพระราชบัญญัติวิศวกร พ.ศ.2542 ฉบับนี้ เกี่ยวข้องโดยตรงกับการประกอบวิชาชีพของวิศวกรทั้งหลาย สมควรจะจัดทำคู่มือขึ้นมาเพื่ออธิบายความหมาย และทำความเข้าใจในรายละเอียดของพระราชบัญญัติวิศวกรฉบับนี้ ทางคณะกรรมการก็ได้รับคำถามที่น่าสนใจหลายข้อ จึงได้ทำการ รวบรวมและจัดพิมพ์คู่มือฉบับนี้ขึ้น หากวิศวกรท่านใดมีข้อคำถามหรือปัญหาเกี่ยวกับพระราชบัญญัติวิศวกรฉบับนี้ กรุณาส่งคำถามมายังผู้จัดการสมาคมฯ เพื่อจะได้ค้นหาคำตอบ และชี้แจงให้ท่านสมาชิกวิศวกรทราบต่อไป

ผู้เขียน

บทที่ 1	ศ.ดร.เอกสิทธิ์	ลัมสุวรรณ
บทที่ 2	ดร. สมศักดิ์	เลิศบรรณพงษ์
บทที่ 3	รศ.ดร. สุขุม	สุขพันธ์โพธาราม
บทที่ 5	ดร. สมศักดิ์	เลิศบรรณพงษ์
	ศ. อรุณ	ชัยเสรี
บทที่ 6	ดร. สมศักดิ์	เลิศบรรณพงษ์
	นายมัน	ศรีเรือนทอง

คณะกรรมการขอขอบพระคุณ คณะที่ปรึกษาที่ช่วยสนับสนุน
ผลักดัน และแก้ไขปรับปรุงพระราชบัญญัติฉบับนี้ และขอขอบคุณ
คณะกรรมการสภาผู้แทนราษฎร ที่มีอาจจัดพิมพ์นามได้ครบถ้วน
ไว้ในคู่มือฉบับนี้ด้วย

ไกร ตั้งสง่า

ประธานคณะกรรมการจัดทำหนังสือคู่มือ
พระราชบัญญัติสภาวิศวกร พ.ศ. 2542

ต้นฉบับเป็นหน้าว่าง

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 กว่าจะได้มาซึ่งพระราชบัญญัติวิศวกร พ.ศ. 2542	1
2 เหตุผลความจำเป็นที่ต้องมีพระราชบัญญัติวิศวกร	28
3 สรุประเด็นสำคัญรายมาตรา	32
4 พระราชบัญญัติวิศวกร พ.ศ. 2542	41
5 คำอธิบายและเนื้อหาพระราชบัญญัติวิศวกร พ.ศ. 2542	75
6 คำถามจากวิศวกร	100

ต้นฉบับเป็นหน้าว่าง

บทที่ 1

กว่าจะได้มาซึ่งพระราชบัญญัติวิศวกร พ.ศ. 2542

1. บทนำ

วิชาชีพวิศวกรรมเป็นวิชาชีพที่มีเกียรติ และศักดิ์ศรี ด้วยเป็นศาสตร์ที่มีเหตุมีผล เป็นสัจจะ เป็นความจริงตามธรรมชาติ ยึดถือวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเข้ามาประยุกต์ แต่วิชาชีพจะสร้างเกียรติ และศักดิ์ศรีได้ก็ต่อเมื่อวิศวกรต้องมีคุณภาพ มีความรู้ที่เข้มข้น มีประสบการณ์และต้องมีจิตสำนึกที่ก่อให้เกิดผลประโยชน์สุข หรือคุณภาพชีวิตที่ดีของมวลมนุษย์ ตระหนักถึงความรับผิดชอบต่อความปลอดภัยต่อชีวิต และทรัพย์สินของบุคคล และสาธารณะ รวมถึงการรักษาสภาพสิ่งแวดล้อมเชิงอนุรักษ์ และการพัฒนาแบบยั่งยืน

ด้วยวิชาชีพวิศวกรรมจะต้องรับผิดชอบต่อคุณภาพชีวิตและความปลอดภัยของสาธารณะ จึงต้องมีการควบคุม เพื่อไม่ให้เกิดความผิดพลาดในการประกอบวิชาชีพ ความผิดพลาดอันใด หากเกิดขึ้นก็หมายถึงการสูญเสียชีวิต และทรัพย์สินของสาธารณะ หรือผู้คนจำนวนมาก ดังนั้นในหลายประเทศจึงตรากฎหมายขึ้นมาควบคุมให้วิศวกรปฏิบัติงานให้เกิดความปลอดภัยในกรอบจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ (Code of Ethics) ตามมาตรฐานความประพฤติแห่งวิชาชีพ (Codes of Conduct) และภายใต้มาตรการแห่งการปฏิบัติวิชาชีพ (Code of Practices) ประเทศอังกฤษได้มีการควบคุมมาแล้วเกินกว่า 100 ปี ประเทศไทยเราได้เคยมีการควบคุมกันเองภายใต้สถาบันวิชาชีพคือ วิศวกรรมสถานแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ (ว.ส.ท.) ซึ่งตั้งขึ้นเกินกว่า 50 ปี ในปี พ.ศ. 2486 แต่มาในสมัยปฏิวัติรัฐบาลได้เร่งรัดการพัฒนา จึงตรา พ.ร.บ. ควบคุมการประกอบวิชาชีพ

วิศวกรรมชั้นในปี พ.ศ.2505 มีผลบังคับใช้ทางกฎหมาย โดยที่
ว.ส.ท. ต้องปรับสภาพเป็นเพียงสมาคมวิชาชีพมาตั้งแต่บัดนั้น

อย่างไรก็ตามภายใต้การควบคุมตาม พ.ร.บ. ควบคุมการ
ประกอบวิชาชีพวิศวกรรม (กว.) ที่ยาวนานมาถึง 31 ปี
สภาพเศรษฐกิจ และสังคมได้เปลี่ยนแปลงไปอย่างมาก โดยเฉพาะช่วง
10-15 ปีหลัง ซึ่งมีความต้องการวิศวกรจำนวนมาก จนการผลิตทำ
ได้ไม่ทันการ จึงทำให้คุณภาพด้อยลงเป็นลำดับ ผู้จดทะเบียนประกอบ
วิชาชีพขาดพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์ ขาดการปลูกฝังวิชาศึกษา และ
ขาดการพัฒนาวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง ผลที่ติดตามมาก็คือ คุณภาพชีวิต
ของประชาชนด้อยลง ความปลอดภัยต่อสาธารณะไม่มี ขาดการวาง
ผังเมือง และขาดบริการสาธารณสุขบโภาค หรือโครงสร้างพื้นฐาน ความ
ปลอดภัยต่อชีวิต ทรัพย์สิน และสาธารณะถูกคุกคาม และด้อยลงเป็น
ลำดับดังตัวอย่าง เช่น เกิดเพลิงไหม้ปีละ 2,000-3,000 ครั้ง
สิ่งปลูกสร้างด้อยคุณภาพไม่แข็งแรง อาคารถล่มบ่อยครั้ง เสียชื่อเสียง
และเกียรติศักดิ์ศรีของวิศวกรโดยตรง สภาวะแวดล้อมถูกทำลาย
จากมลภาวะ ความสกปรกของบ้านเมือง น้ำท่วม น้ำเน่าเสีย ฝุ่นละออง
อากาศเป็นพิษ และมลภาวะทางเสียงเป็นต้น วิกฤติที่สุดก็เมื่อเกิด
แก๊สระเบิดคนตายเป็นร้อย ไฟไหม้โรงงานคนตายเกือบสองร้อย และ
อาคารถล่มคนตายเกือบสองร้อย และบาดเจ็บอีก 2-3 ร้อยคน
แนวโน้มของการอุบัติจะเกิดขึ้นบ่อยครั้ง แต่แต่ละครั้งเกิดเป็นข่าวแพร่
กระจายไปทั่วโลกเกิดความเสื่อมเสียชื่อเสียงแก่ประเทศ ทำลาย
บรรยากาศการท่องเที่ยว และบั่นทอนศักยภาพของประเทศในการ
แข่งขันด้านการค้าและเศรษฐกิจ

แนวคิดที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่าปัญหาทั้งหมดที่เกิดขึ้นจากผลของกฎระเบียบที่ผ่านมาเป็นการควบคุมเพียงอย่างเดียวในลักษณะของเชิงรับมากกว่าเชิงรุก และเป็นการตีความ หรืออักษระมากกว่าความเป็นจริงแห่งผลของการประกอบวิชาชีพที่ด้อยคุณภาพ ดังนั้นหลังจากวิกฤติการที่เกิดขึ้นซ้ำ ๆ ซาก ๆ จึงน่าจะหาแนวทางใหม่ให้วิชาชีพได้ดูแลและปกครองกันเอง แทนที่จะเป็นการควบคุมก็อาจจะเป็นการกำกับดูแล ส่งเสริม และสนับสนุนให้เกิดการพัฒนาวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง ให้เกิดคุณภาพในการประกอบวิชาชีพ และให้เกิดศักยภาพแห่งการแข่งขันในระดับสากล ภายใต้กรอบจากองค์การการค้าเสรี (WTO) โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสินค้าบริการทางวิศวกรรม

2. สาเหตุและจุดเริ่มต้นของสภาวะวิศวกรรม

ต้นตอของปัญหาเริ่มจากการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ และสังคมเป็นไปในรูปแบบที่ไร้ทิศทางและขาดแผนนโยบายใด ๆ การก่อสร้างมีมากทั้งโรงงานอุตสาหกรรมและบ้านพักอาศัย ขยายตัวอย่างรวดเร็ว เพียงเฉพาะปี 2529 เพียงปีเดียวมีมูลค่าการลงทุนทางอุตสาหกรรมเพียงปีเดียว เท่ากับการลงทุนก่อนหน้านั้น 35 ปี รวมกันประมาณ 240,000 ล้านบาท หลังจากนั้นก็จะมีการขยายตัวเกินกว่า 10-20% ต่อเนื่องมาเกินกว่า 10 ปี ด้วยความต้องการวิศวกรในเชิงปริมาณที่มีมากขึ้นจนผลิตไม่ทัน จึงเกิดความล้มเหลวในเชิงคุณภาพ พิสูจน์ได้จากกรณีอุบัติเหตุความเสียหายอันเกิดขึ้นสะสมมาเรื่อย ๆ จนถึงยุคลูกโป่งแตก ถึงทำให้ผู้คนได้ตั้งสติ ซึ่งเป็นต้นเหตุแห่งการทำลายวัฏจักรในการพัฒนาวิชาชีพโดยสิ้นเชิง

ต้นเหตุของการด้อยคุณภาพแห่งการประกอบวิชาชีพ ได้ปรากฏจากอาคารถล่มเป็นระยะ เช่น ปี พ.ศ. 2522 โรงงาน

กล้องกระดาศ ที่ลำลูกกา พ.ศ. 2523 นั่งร้านพังที่มินบุรี พ.ศ. 2535
ห้องแถวทรุดตัวและถล่มที่บางนา พ.ศ. 2536 อาคารบนถนนเอกชัย
อาคารคลังบุญครอบถล่มที่นครราชสีมา โรงแรมรอยัลพลาซ่าพัง
ที่โคราช และยังมีเหตุการณ์แบบนี้รายวัน หรือรายสัปดาห์ อาคาร
เพลิงไหม้ ประมาณ 4 ครั้งสร้างความตระหนกตกใจต่อประชาชน เช่น
พ.ศ. 2530 ที่ศูนย์การค้าเพลินจิต พ.ศ. 2536 ที่ โรงงานเคเดอร์
และที่ศูนย์การค้าถนนปิ่นเกล้า-นครชัยศรี พ.ศ. 2538 ที่ศูนย์การค้า
เดอะมอลล์ งามวงศ์วาน พ.ศ. 2538 ที่ศูนย์การค้าเซ็นทรัลชิดลม
 ฯลฯ และแก๊สระเบิด เช่นที่ถนนเพชรบุรี เมื่อปี พ.ศ. 2533 ที่ร้านสุกี้
ชอยนานา เมื่อ พ.ศ. 2530 โรงงานบรรจุแก๊สที่ปทุมธานี เมื่อ
พ.ศ. 2537 เป็นต้น กรณีของ บอยเลอร์ระเบิด ยังมีอีกมากมายตาม
โรงงาน หรือ โรงแรม ทั้งในเขตกรุงเทพมหานคร ปริมณฑลหรือ
ต่างจังหวัดที่ขาดการดูแลบำรุงรักษา

ความล้มเหลวในการประกอบวิชาชีพมีอีกมากมาย จนกลายเป็น
ปัญหาสังคมจากการด้อยคุณภาพหรือขาดบุคลากรทางวิศวกรรม
ดังนั้นโครงสร้างพื้นฐานหรือสาธารณูปโภคขนาดใหญ่ เช่น แผนการ
ขนส่งของประเทศ การโทรคมนาคม ระบบสารสนเทศ ระบบขนส่ง
มวลชน การพลังงานของประเทศ การจราจร การทำงานที่เกี่ยวกับแก๊ส
มลภาวะ ควันพิษ และฝุ่นละออง ปัญหาทางเสียง ปัญหาการสัน
ตะเทือน ผลกระทบจากการก่อสร้าง ปัญหาภัยแล้ง ปัญหาน้ำท่วม
และอื่น ๆ อีกมากล้น ที่สื่อถึงความด้อยทางวิศวกรรม วิทยาศาสตร์
และเทคโนโลยี ของประเทศ

จากกรณีของอาคารรอยัลพลาซ่าพังหลายเมื่อวันที่ 13
สิงหาคม 2536 มีคนตาย 169 คน และบาดเจ็บอีก 256 คน

สร้างความหวาดผวาทันตระหนกตกใจ และวิตกกังวลต่ออาคาร บ้านเรือนและที่อยู่อาศัยของผู้คนทุกระดับ เพื่อลดความวิตกกังวลของสังคม คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้รับมอบหมายจากรัฐบาลในสมัยนั้นให้หาสาเหตุของการพังทลาย และในขณะเดียวกันได้ให้ความอนุเคราะห์รับตรวจสอบอาคารทั่วประเทศที่มีลักษณะบ่งชี้ว่าไม่ปลอดภัย อีกทั้งจะต้องหาทางป้องกันไม่ให้เกิดเหตุการณ์อย่างนี้เกิดขึ้นอีก ทั้งระยะสั้น และระยะยาว ผลของการศึกษาวิเคราะห์ วินิจฉัย และการสัมมนาคุณจารย์ทางวิศวกรรมทั่วประเทศ จึงได้สรุปใน 3 ประเด็นหลัก คือ

- 1) จะต้องมี การปรับปรุง พ.ร.บ. ควบคุมวิชาชีพวิศวกรรม เสียใหม่ ให้เป็นสภากวิศวกรในลักษณะคล้ายแพทยสภาหรือสภา ทนายความ โดยมีการเลือกตั้งตัวแทนการแต่งตั้ง และให้มี อำนาจหน้าที่ในการกำกับดูแล ควบคุม ส่งเสริม และสนับสนุน การประกอบวิชาชีพให้เกิดการพัฒนาวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง
- 2) ต้องปรับปรุงพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร ให้มีระบบตรวจสอบอิสระ และมีมาตรฐานการปฏิบัติวิชาชีพในทุกระบบ รวมทั้งจะต้องมีระบบการตรวจสอบและรับรองความปลอดภัยในทุก ขั้นตอนการก่อสร้าง และอย่างต่อเนื่อง
- 3) จะต้องจัดให้มีกฎหมายผังเมืองเฉพาะโดยเร็ว โดยจะต้อง กำหนดการใช้ที่ดิน แบ่งโซน กำหนดสาธารณูปโภคต่าง ๆ อย่างครบถ้วน อีกทั้งจะต้องมีมาตรการควบคุมให้เป็นรูปธรรม ได้อย่างแท้จริง เพื่อคุณภาพชีวิตของประชาชน เพื่อเอื้ออำนวย

ความสะอาดต่อสังคม และให้เกิดความปลอดภัยต่อชีวิต และ
ทรัพย์สินของสาธารณะ

การได้มาแห่งพระราชบัญญัติวิศวกร พ.ศ. 2542 หรือสภา
วิศวกรนั้น ถือเป็นเพียงส่วนหนึ่งของมาตรการความปลอดภัยใน
อาคาร ตามข้อเสนอแนะโดยคณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย แต่จะให้มาตรการนี้สัมฤทธิ์ผลได้อย่างแท้จริง พ.ร.บ.
ตามที่เสนอทั้งสามฉบับจะต้องได้รับการพิจารณาควบคู่กันไป

3. การดำเนินการ และความคืบหน้า

ผลของการสัมมนา จัดโดยทบวงมหาวิทยาลัยร่วมกับ
วิศวกรรมสถานแห่งประเทศไทย (ว.ส.ท.) ที่โคราชหลังจากที่อาคาร
ถล่มเพียงไม่กี่วัน ซึ่งได้กลายเป็นข้อเสนอแนะของคณะวิศวกรรม
ศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ว่าด้วยการจัดตั้งสภาวิศวกรขึ้น
โดยมีหลักการ และแนวเหตุเพียง 4 ข้อ คือ

- ให้มีสภาวิชาชีพที่สามารถปกครองควบคุมดูแลกันเอง
สภาวิศวกรจึงต้องมาจากการ เลือกตั้ง ของสมาชิก
- ให้มีความคล่องตัวในการบริหารงานโดยอิสระ จึงต้องมี
สถานะภาพเป็น นิติบุคคล แทนการเป็นราชการที่สามารถตัดสินใจ
และดำเนินการได้โดยปราศจากกฎระเบียบที่อึดอาดล่าช้า
- จะต้องมีอำนาจหน้าที่ในการกำกับดูแล ควบคุม ส่งเสริม
และสนับสนุนให้เกิดการพัฒนาการประกอบวิชาชีพอย่างต่อเนื่องทัน
ต่อวิทยาการและความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี
- จะต้องมีการประกอบวิชาชีพด้วยมาตรฐานหนึ่งเดียว ไม่
ว่าจะเป็นราชการหรือเอกชน และจะไม่มีกรยกเว้นสำหรับคนต่างชาติ

ด้วยภาระหน้าที่ของสถาบันวิชาชีพของ ว.ส.ท. จึงได้แต่งตั้ง
คณะทำงานร่าง พ.ร.บ. สภาวิศวกรขึ้น กรรมการชุดแรกประกอบด้วย

1. ดร.สุขุม	สุพันธ์โพธาราม	ประธาน
2. รศ.ดร.ไกรวุฒิ	เกียรติโกมล	กรรมการ
3. ดร.กิตติ	อินทรานนท์	กรรมการ
4. ดร.ประสิทธิ์	โทวีโลกุล	กรรมการ
5. ศ.ดร.เอกสิทธิ์	ลัมสุวรรณ	กรรมการ

เมื่อชุดแรกร่างเสร็จ ได้นำเสนอเข้ากรรมการอำนวยการของ
ว.ส.ท. เพื่อพิจารณา ซึ่งกรรมการอำนวยการได้แต่งตั้งคณะกรรมการ
ตรวจสอบร่างมีรายชื่อดังนี้คือ

1. ศ. อรุณ	ชัยเสรี	ประธาน
2. รศ.ดร.ไกรวุฒิ	เกียรติโกมล	รองประธาน
3. ดร.วรศักดิ์	กนกนุกุลชัย	กรรมการ
4. ดร.ประศาสน์	จันทราทิพย์	กรรมการ
5. ดร.จูลละพงษ์	จูลละโพธิ์	กรรมการ
6. คุณวารินทร์	เชิดบุญเมือง	กรรมการ
7. รศ.วงษ์พันธ์	ลิมปเสนีย์	กรรมการ
8. คุณจิตต์	ลีลาวีวัฒน์	กรรมการ
9. ศ.ดร.เอกสิทธิ์	ลัมสุวรรณ	กรรมการและ
เลขานุการ
10. คุณชชาติ	วิระเศรณี	ผู้ช่วยเลขานุการ

ร่างสภาวิศวกรฉบับแรกผ่านการอนุมัติของกรรมการอำนวยการ
การของ ว.ส.ท. ในการประชุมครั้งที่ 3/2538 โดยมี ศ.อรุณ ชัยเสรี

เป็นนายกสมาคม และ ศ.ดร.เอกสิทธิ์ ลี้มสุวรรณ เป็นเลขาธิการ เสนอรัฐบาลเพื่อจัดตั้งสภาวิศวกรขึ้น โดยนำเสนอร่างต่อเลขาธิการ นายกรัฐมนตรี ดร.ธวัช วิชัยดิษฐ์ ซึ่งต่อมาได้เข้าพบ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี ชวน หลีกภัย ในวันที่ 9 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2538 ซึ่งได้มีการชี้แจงที่ทำเนียบรัฐบาลถึงความจำเป็นที่จะต้องจัดตั้งสภาวิศวกร รวมถึงหลักการและแนวเหตุผลต่าง ๆ อีกทั้งยังได้ปรึกษาหารือถึงแนวทางการดำเนินการของวิธีขอในเรื่องนี้ แต่ด้วยมีการยุบสภาเสียก่อนในวันที่ 13 พฤษภาคม พ.ศ. 2538 เรื่องจึงเป็นไปได้เพียงส่งเรื่องถึงกระทรวงมหาดไทยเจ้าของ พรบ. กว. เดิม โดยมี พล.อ. ชาลิต ยงใจยุทธ เป็น รัฐมนตรีเพื่อพิจารณา ทั้งที่ความตั้งใจเดิมจะพยายามให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาเป็นการด่วน แล้วสามารถส่งเรื่องเข้าคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจสอบความถูกต้องทางกฎหมายแล้วจะได้นำเสนอรัฐสภาตามกระบวนการได้ แต่ด้วยช่วงเวลาก็มีเอื้ออำนวย และเสถียรภาพของรัฐบาลที่มีปัญหาของ สปก. รุมเร้า จึงลงเอยได้ที่กระทรวงมหาดไทยเพียงแค่นั้น

กระทรวงมหาดไทย โดยกองงาน กว./กส. ได้นำร่างของ วิศวกรรมสถานแห่งประเทศไทย (วสท.) ไปพิจารณาด้วยการแต่งตั้งอนุกรรมการเพื่อพิจารณา เมื่อ 28 ธันวาคม 2537 โดยประธาน กว. ร้อยตรีเบญจกุล มะกะระธัช แต่ด้วยการที่ กว. ได้มีการร่าง พรบ. สภาวิศวกรฉบับของมหาดไทยดำเนินการปรับปรุงหลังจากการสัมมนาที่โคราช ดังนั้นเมื่อถึงการพิจารณาในอนุกรรมการชุดนี้ จึงมีการชิงไหวชิงพริบกันอย่างหนักเพื่อให้ใช้ร่างฉบับของมหาดไทยเป็นต้นแบบเพื่อการพิจารณา ผลปรากฏว่าร่างของ กว. ได้เป็นแม่แบบในการพิจารณาเนื้อหาสาระหลัก ๆ มิได้รับการเปลี่ยนแปลงแต่การใช้ชื่อว่า "สภาวิศวกร" ทำให้ดูเหมือนว่าได้สนับสนุนการจัดตั้งสภาวิศวกรจริง

ในรัฐบาลชุดต่อมาที่มีท่านบรรหาร ศิลปอาชา เป็นนายกรัฐมนตรี ความพยายามของ ว.ส.ท. และสถาปนิกสยาม ได้พยายามทุกช่องทาง และกระบวนการเท่าที่ฟังจะเป็นไปได้ ทั้งสองสมาคมได้ผลักดันทางรัฐบาลให้นำเรื่องนี้เข้าพิจารณาเป็นนโยบายของรัฐบาล เพราะเกี่ยวข้องกับการค้าโลก และความปลอดภัยของสาธารณะ ในพรรคฝ่ายค้านได้มีการผลักดันให้พรรคการเมืองทุกพรรครับรู้ใน พ.ร.บ. นี้ เพราะเป็นกฎหมายมหาชนที่ประชาชน และสังคมส่วนรวมจะได้รับผลประโยชน์ ในสภาผู้แทนราษฎรก็ได้มีการผลักดันในกรรมาธิการสิทธิและเสรีภาพแห่งมนุษยชนให้มีการพิจารณา พ.ร.บ. สภาวิศวกร และสถาปนิกด้วยเช่นกัน สภาวิศวกรชุดที่ ว.ส.ท. ร่างขึ้น จึงได้รับการกระจายในทุกกลุ่มของสภาผู้แทนราษฎร และพรรคการเมือง การปรับปรุงเพียงเล็กน้อยก็สามารถนำเสนอเข้าสู่สภานามของพรรคได้ หากมีสมาชิกในพรรครับรองจำนวนหนึ่ง ซึ่งพบว่าพรรคประชาธิปัตย์ได้พิจารณาร่าง ทบทวน ปรับปรุงแก้ไขให้สอดคล้องกับกระแสโลกของ WTC) พรรคความหวังใหม่ก็ได้นำไปพิจารณาด้วย ท่าน ไพฑูรย์ แก้วทอง เพื่อเป็นร่างของพรรคในตอนนั้น ส่วนพรรคชาติไทยโดย คุณศิลปชัย นัยศรี ส.ส. อุทัยธานี ซึ่งเป็นประธานกรรมาธิการปกครองของสภา พยายามผลักดันให้เป็นร่างของพรรคชาติไทยด้วยเช่นกัน ในส่วนของรัฐบาล ซึ่งมี ฯพณฯ บรรหาร ศิลปอาชา เป็นทั้งรัฐมนตรีมหาดไทย และนายกรัฐมนตรี กอปรกับการส่งเสริมและสนับสนุนของคุณศิลปชัย นัยศรี จึงได้จัดการให้ผู้บริหารสมาคมทั้งสองได้เข้าพบเพื่อหาข้อสรุปในแนวทางการดำเนินงาน เพื่อนำเสนอ พ.ร.บ. นี้ เข้าสู่รัฐสภาโดยเร็วที่สุด ในวันที่ 13 มีนาคม 2539 หลังจากเข้าพบท่านนายกรัฐมนตรีที่บ้านพักของท่าน ผลการปรึกษาได้ความว่าให้สองสมาคมไปทำประชาพิจารณ์ เพื่อให้เห็นถึงพลังสนับสนุน พ.ร.บ. ทั้งสองฉบับจากสมาชิกของวิศวกรรม

สถานแห่งประเทศไทยฯ และของสถาปนิกสยาม ซึ่งต่อมาในวันพุธที่ 15 พฤษภาคม 2539 นายกรัฐมนตรีได้เป็นประธานกล่าวเปิดการทำประชาพิจารณ์ ที่โรงแรมเซ็นทรัลพลาซ่า มีคนเข้าร่วมประชุมเกินกว่า 400 คน มีการอภิปรายหลักการและเหตุผลในการจัดตั้งสภาทั้งสองฉบับ และได้มีการลงประชามติเห็นชอบเป็นเอกฉันท์ ทั้งสองสมาคม จึงได้ยื่นร่าง พ.ร.บ. สภาวิศวกร และสภาสถาปนิกให้แก่นายกรัฐมนตรีเพื่อดำเนินการต่อไป และในวันที่ 14 กรกฎาคม 2539 เลขาธิการนายกรัฐมนตรี นายเดช บุญหลง มีหนังสือถึงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ว่าได้รับ พ.ร.บ. ทั้งสองฉบับซึ่งเป็น พ.ร.บ. เกี่ยวกับการเงินตามมาตรา 143 และต้องมีคำรับรองของนายกรัฐมนตรีก่อนนำเสนอรัฐสภา จึงขอความเห็นจากกระทรวงมหาดไทยว่าจะรับรองได้หรือไม่ ต่อจากนั้นในวันที่ 23 สิงหาคม 2539 ผู้อำนวยการกองงาน กว./กส. ได้ทำหนังสือตอบผ่านสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย ความว่า ร่าง พ.ร.บ. สภาวิศวกร และร่าง พ.ร.บ. สถาปนิกสยาม ที่เสนอเป็น พ.ร.บ. ว่าด้วยการเงินต้องให้นายกรัฐมนตรีให้คำรับรองนั้น กองงาน กว./กส. มีความเห็นที่ไม่สมควรรับรอง จากเหตุผลที่ว่า พ.ร.บ. ทั้งสองมุ่งเน้นความปลอดภัยของสาธารณะ หากเป็นสภาวิชาชีพ รัฐมีอาจควบคุมได้ และไม่อาจประกันความปลอดภัยของสาธารณะได้ ด้วยหนังสืออันนี้ ผู้อำนวยการกองนิติกร สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทยได้ทำบันทึกส่งถึงปลัดกระทรวงมหาดไทย ลงวันที่ 3 กันยายน 2539 เห็นควรดำเนินการตามที่กองงาน กว./กส. เสนอระหว่างนั้นมีการยุบสภาในวันที่ 27 กันยายน 2539 และปรากฏว่า นายบรรหาร ศิลปอาชา ได้ลงนามไม่รับรองตามที่กองงาน กว./กส. เสนอไปเมื่อวันที่ 9 ตุลาคม 2539 ซึ่งเป็นช่วงรัฐบาลรักษาการรอการเลือกตั้งใหม่ เป็นอันว่าร่าง พ.ร.บ. สภาวิศวกรเป็นอันตกไป ส่วนความคืบหน้าของพระราชบัญญัติทั้งสองฉบับที่อยู่ในกรรมวิธีการสิทธิ

และเสรีภาพมนุษยชนได้ประชุมไปหลายครั้ง แต่ความคืบหน้ามีน้อยมากเพราะขาดแรงผลักดัน อีกทั้งประธานกรรมการเป็นพรรคฝ่ายค้านจะสัมฤทธิ์ผลยาก เพราะเมื่อนำเสนอเข้าสภาที่จะต้องมีการขออนุญาตของรัฐบาลเข้าประกบด้วยเสมอ

ในยุคของรัฐบาลของพลเอก ชวลิต ยงใจยุทธ เป็นนายกรัฐมนตรี ในส่วนของกรรมการแม้จะมีความท้อแท้และความหวังที่เลื่อนลางอยู่ก็ตาม แต่ความพยายามของทั้งสองสมาคมยังมีผลวางแผนเชิงรุกใหม่ โดยวางแผนใน 3 ระดับเช่นเดิม คือ ระดับรัฐบาล ระดับพรรคฝ่ายค้าน และระดับการสร้างกระแสสังคมถึงความจำเป็นที่จะต้องมีการปฏิรูป ทั้งสองฉบับนี้ ในระดับรัฐบาลทั้งสองสมาคมได้ติดต่อประสานงานผ่าน นายธวัชวงศ์ ณ เชียงใหม่ ส.ส. จังหวัดเชียงใหม่ ท่านดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลังซึ่งได้ศึกษา พ.ร.บ. ทั้งสองฉบับอย่างละเอียดจนเห็นเนื้อหาสาระที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ และมีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกลในระดับสากลที่สามารถรองรับกับกรอบหรือเงื่อนไขขององค์การการค้าโลกเสรีได้ ท่านได้ประสานงานให้มีโอกาสได้เข้าพบนายกรัฐมนตรี พลเอกชวลิต ยงใจยุทธ ที่ทำเนียบรัฐบาล ในวันที่ 10 กันยายน 2540 ผู้แทนวิศวกรรมสถานแห่งประเทศไทย ประกอบด้วย ศ. อรุณ ชัยเสรี นายกสมาคมฯ ศ.ดร.เอกสิทธิ์ ลิ้มสุวรรณ เลขานุการฯ และกรรมการร่างคุณจิตต์ สี่ลาววัฒน์ รศ.ดร.ไกรวุฒิ เกียรติโกมล และ ดร.สุขุม สุขพันธ์ไพธาราม ส่วนสมาคมสถาปนิกสยามประกอบด้วยท่านจำเนียร ศศิบุตร นายกสมาคมฯ คุณนิติพันธ์ ชอบดำรงศีธรรม เลขานุการฯ และคุณนครศรีวิจารณ์ ประธานร่างฯ ผลของการปรึกษาหารือ ท่านนายกรัฐมนตรีเห็นชอบในหลักการในการเสนอ สภาวิชาชีพ และได้

มอบหมายให้ประสานงานผ่านรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี
ดร.โกคิน พลกุล

ต่อจากนั้นในวันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2540 ผู้แทนจากสอง
สมาคมได้เข้าพบรัฐมนตรี ดร. โกคิน พลกุล ที่ทำเนียบรัฐบาล เพื่อขอ
ทราบแนวทางการดำเนินงานที่เหมาะสม ในการพบครั้งนี้พบว่าเรื่อง
พ.ร.บ. ที่ว่าเกี่ยวกับ พ.ร.บ. การเงินตามมาตรา 148 นั้น มีแนวทาง
การปรับปรุงแก้ไขได้ แต่ที่สำคัญคือต้องมีคำอธิบายและให้เหตุผล
แตกต่าง ในข้ออ้างแนวเหตุผลที่สำนักงาน กว./กส. เสนอไปที่กระทรวง
มหาดไทย ตั้งแต่เดือนตุลาคม ปี 2539 ซึ่งมีประเด็นที่สภาวิศวกรหรือ
สภาสถาปนิกมีจุดเด่นเหนือกว่า กว./กส. อย่างไร และผลประโยชน์ใน
แง่ของคุณภาพชีวิต และความปลอดภัยจากการมีสภาวิชาชีพทั้งสอง
จะเกิดขึ้นแก่สาธารณะและสังคมโดยรวมอย่างไร อีกทั้งจะอธิบายถึง
ความก้าวหน้าทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีต่อการประกอบ
วิชาชีพในระดับสากลที่จะมีผลต่อศักยภาพในการแข่งขันเชิงเศรษฐกิจ
มากน้อยเพียงใดโดยเฉพาะเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศในภูมิภาค
เดียวกัน หลังจากที่ได้มีหนังสือยืนยันแก้ข้อกล่าวอ้างแล้ว ทางรัฐ
มนตรีได้นำเสนอคณะกรรมการกฤษฎีกาเพื่อพิจารณาปรับปรุงให้เข้า
กรอบของกฎหมายรัฐธรรมนูญและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องโดยให้
พิจารณาเป็นการด่วน และในวันที่ 8 เมษายน 2540 คณะกรรมการ
กฤษฎีกาได้มีการประชุมพิจารณา พ.ร.บ. ทั้งสองฉบับเป็นครั้งแรก
โดยรองเลขาธิการ ดร. ชัยวัฒน์ วงศ์วัฒน์ศักดิ์ เป็นประธานโดยมี
ผู้แทนของทั้งสองสมาคมให้ข้อมูลความเป็นมาของ พ.ร.บ. ทั้งสอง
อย่างพร้อมมูล กอปรกับวิสัยทัศน์อันกว้างไกลของกรรมการความเข้าใจ
ในกลไกของรัฐ พฤติกรรมการกำกับดูแลวิชาชีพ รวมไปถึงความ
เกี่ยวเนื่องปฏิสัมพันธ์ระหว่างภาครัฐและเอกชน ร่างที่ผ่านคณะ

กรรมการกฤษฎีกาได้เพิ่มสาระที่สำคัญได้อีกมากเปรียบพร้อมทุก
อย่าง ในหลักการและแนวเหตุผล องค์กรหรือกรรมการและสมาชิก
อำนาจหน้าที่ การดำเนินงาน การควบคุมวิชาชีพ และการกำกับดูแล
และที่เด่นที่สุดซึ่งได้ผนวกเข้าในการพิจารณาครั้งนี้ คือการแยกแยะ
การประกอบวิชาชีพของคนต่างด้าว และคนไทยได้อย่างดีเยี่ยม อีกทั้ง
เสริมมาตรการควบคุม และกำกับดูแลในระดับบุคคล และระดับนิติ
บุคคลไว้ชัดเจนยิ่งขึ้น

อย่างไรก็ตามเพื่อให้แนวความคิด และแนวทางการปฏิบัติ
ของกระทรวงมหาดไทย และของรัฐบาลให้สอดคล้องและรองรับกับ
ผู้แทนจาก 2 สมาคมก็ได้พยายามเข้าพบท่านรัฐมนตรีมหาดไทย
นายเสนาะ เทียนทอง ที่บ้านพัก 1-2 ครั้ง ประมาณต้นเดือนมีนาคม
2540 เพื่อยื่นร่าง พ.ร.บ. ทั้งสองฉบับแก่รัฐมนตรีเพื่อพิจารณา และ
ขอชี้แนะแนวทางการดำเนินงาน ท่านรัฐมนตรีได้ส่งเรื่องเข้าพิจารณา
ในคณะกรรมการที่ปรึกษาของกระทรวงมหาดไทย ซึ่งมีมติล่าสุดเห็น
ควรให้สนับสนุนร่าง พ.ร.บ. ทั้งสองฉบับ แต่ให้รองกว่าภาคเอกชน
จะมีความพร้อม บังเอิญในระยะอันใกล้เคียงกันนั้น วันที่ 7 พฤศจิกายน
2540 รัฐบาลของพลเอกชวลิต ยงใจยุทธ ต้องลาออก ด้วยเหตุผลทาง
การเมือง ด้วยวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจอันหนักหน่วงของพิษ IMF

เริ่มต้นใหม่ในรัฐบาล ฯพณฯ นายชวน หลีกภัย นายก
รัฐมนตรี หลังจากที่มีการจัดคณะรัฐมนตรีลงตัว และรูปการณ์และสถาน
ภาพของรัฐสภาพรรคฝ่ายค้าน พรรคฝ่ายรัฐบาลเริ่มเด่นชัดมากขึ้นอีก
ทั้งเป็นความโชคดีของวิชาชีพทั้งสองคือวิศวกรรมและสถาปัตยกรรมที่
พรรคประชาธิปัตย์ ได้พิจารณาทบทวน และตรวจสอบร่างพระ
ราชบัญญัติทั้งสองไว้แล้วอย่างละเอียด นำโดยท่านไพฑูริย์ แก้วทอง

ส.ส. จังหวัดพิจิตร ท่าน ดร. ประกอบ จิรกิติ ส.ส. กรุงเทพมหานคร
ท่าน ดร. มานะ มหาสุวีระชัย ส.ส. จังหวัดศรีสะเกษ และกรรมการ
บริหาร และนักวิชาการของพรรคอีกมากมายหลายท่าน ซึ่งได้ให้ความ
เห็นชอบร่าง พ.ร.บ. ทั้งสองในระดับพรรค และได้นำเสนอเข้ารัฐสภา
ไว้แล้ว ตั้งแต่ตอนที่เป็นพรรคฝ่ายค้านใน รัฐบาลชุดก่อน มาในตอน
เปลี่ยนรัฐบาลทุกอย่างจึงง่ายขึ้นเพราะรัฐสภาไม่ได้ยุบ ผลพวงของรัฐ
บาลชุดก่อนซึ่ง ดร.โกศล พลกุล ได้สั่งการไว้ยังมีผล กล่าวคือร่างของ
คณะกรรมการกฤษฎีกาได้ส่งกลับมาให้ รัฐบาลซึ่งรัฐมนตรีใหม่โดย
เฉพาะในชุดเศรษฐกิจสานต่อได้โดยมีชั๊กช้า ในวันที่ 24 มีนาคม
2541 คุณอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ รัฐมนตรีประจำสำนักนายกฯ ได้นำเสนอ
เข้าพิจารณาใน ค.ร.ม. เพราะท่านเห็นความสำคัญยิ่งยวดต่อการ
ประกอบวิชาชีพข้ามชาติ รวมถึงผลกระทบที่จะมีต่อ พ.ร.บ. คนต่าง
ด้าว ใน ปว. 281 ที่กำลังจะเลิกใช้ ผลการพิจารณาใน ค.ร.ม. มอบ
หมายให้รัฐมนตรีธานี คักติเศษฐ์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวง
มหาดไทย นำไปทบทวนก่อนการเสนอเข้ารัฐสภาให้เป็นฉบับของรัฐ
บาล

ในระหว่างที่เรื่องกลับไปที่มหาดไทยนั้น ผู้แทนของสมาคม
ขอเข้าพบรัฐมนตรีมหาดไทย พลตรี สนั่น ขจรประศาสน์ ในวันที่ 1
พฤษภาคม พ.ศ. 2541 ปรีกษาหารือและขอความสนับสนุนในร่าง
พ.ร.บ. สภาวิศวกร ตามที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการ
กฤษฎีกา แต่รัฐมนตรีขอเลื่อนนัดเพราะติดราชการด่วน แต่ท่านได้สั่ง
การให้นำเสนอเรื่องเข้าคณะที่ปรึกษารัฐมนตรีมหาดไทย ในวันที่ 26
พฤษภาคม พ.ศ. 2541 ซึ่งมีท่านถวิล ไพรสมณ์ เป็นประธาน ผลการ
ประชุมได้ทำตารางเปรียบเทียบฉบับของคณะกรรมการกฤษฎีกาซึ่ง
คาดว่าจะเป็นฉบับของรัฐบาล และฉบับของพรรคประชาธิปัตย์ ซึ่งเป็น

ฉบับของที่ยื่นไว้ตอนเป็นพรรคฝ่ายค้าน และได้ขอให้วิศวกรรมสถานแห่งประเทศไทย เสนอข้อคิดเห็นเพิ่มเติม โดยเฉพาะในข้อโต้แย้งของ กองงาน กว./กส. กระทรวงมหาดไทย ซึ่ง ว.ส.ท. ได้เรียกประชุม กรรมการเพื่อพิจารณาประเด็นต่างๆ และนำเสนอสาระที่มีนัยสำคัญ ในประเด็นของรัฐมนตรีรักษาการของ พ.ร.บ. ที่ยอมให้เป็นมหาดไทย ได้ ประเด็นของสำนักงานสภาวิศวกรที่ต้องเป็นอิสระจากกองงาน กว./ กส. เดิม รวมทั้งประเด็นการตรวจสอบการดำเนินงานของสภาวิศวกร โดยมีสองระดับ คือ ระดับของที่ประชุมใหญ่ของสภาวิศวกรเอง และ ในระดับของรัฐมนตรีรักษาการ โดยรวมด้วยเจตนารมณ์และวัตถุประสงค์เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อสาธารณะและประเทศชาติได้สูงสุด จึงสามารถหาจุดลงตัวได้ทั้งในประเด็นที่สำคัญ วันที่ 8 มิถุนายน พ.ศ. 2541 ผู้แทนของ ว.ส.ท. โดย รศ.ดร. ณรงค์ อยู่ถนอม นายกสมาคมฯ รศ. ดร. สุขุม สุขพันธ์ไพฑาราม อุปนายก ศ.อรุณ ชัยเสรี รศ.ดร.ไกรวุฒิ เกียรติโกมล และ ศ. ดร.เอกสิทธิ์ ลิ้มสุวรรณ ได้เข้าพบรัฐมนตรีมหาดไทย พลตรี สนั่น ขจรประศาสน์ เพื่อขอการสนับสนุนร่างสภาวิศวกร หลังจากปรับปรุงแก้ไขตามที่คณะกรรมการที่ปรึกษา รัฐมนตรีกระทรวงมหาดไทย เพื่อนำเข้า ค.ร.ม. เสนอเป็นร่างของรัฐบาล ซึ่งประธานที่ปรึกษาคุณถวิล ไพรสมนต์ และ ฯพณฯไพฑูรย์ แก้วทอง และท่าน ดร.ประกอบ จิรจิตติ ดำเนินการประสานงานระหว่างมหาดไทย ค.ร.ม. และวิรัฐบาล ในที่สุดร่าง พ.ร.บ. ได้นำเสนอเข้า ค.ร.ม. ในวันที่ 2 กรกฎาคม 2541 มีมติส่งร่างให้คณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจสอบอีกครั้ง และนำเสนอเข้าวิป เพื่อจัดวาระสู่การพิจารณาของรัฐสภาต่อไป

ในการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกาวันที่ 14 สิงหาคม พ.ศ. 2541 ได้พิจารณาทบทวนใน 4 เรื่องที่เกี่ยวกับ 1) รัฐมนตรี

รักษาการ 2) การกำกับดูแล 3) การรับงบประมาณแผ่นดิน และ 4) สำนักงานเลขาธิการกับงานทะเบียน ซึ่งผลสรุปสุดท้ายส่งกลับมาที่สำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรี ในวันที่ 27 สิงหาคม พ.ศ. 2541 มีประเด็นสืบเนื่องที่ให้กรมโยธาธิการเป็นสำนักงานตามพระราชบัญญัติ จึงต้องย้อนเรื่องกลับไปที่มหาดไทยอีกครั้งหนึ่งเพื่อยืนยันข้อกำหนดส่วนนี้ในที่สุดวันที่ 25 กันยายน พ.ศ. 2541 กระทรวงมหาดไทยได้ทำหนังสือยืนยันว่าให้หน่วยงานในสังกัดกระทรวงมหาดไทยเป็นสำนักงานธุรการแทนกรมโยธาธิการ วันที่ 2 ตุลาคม พ.ศ. 2541 เลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้ส่งเรื่องให้วิปพิจารณาเสนอเข้ารัฐสภาไปได้ก่อนในขณะเดียวกันได้นำเรื่องตามข้อเสนอของกระทรวงมหาดไทยเข้า ค.ร.ม. เพื่อทราบความคืบหน้าการดำเนินงาน ในวันที่ 21 ตุลาคม พ.ศ. 2541 ถ้า พ.ร.บ. ทั้งสองฉบับได้รับการพิจารณาในที่ประชุมรัฐสภามีมติผ่านวาระที่ 1 รับหลักการในร่าง พ.ร.บ. วิศวกรและ พ.ร.บ. สถาปนิก และแต่งตั้งกรรมาธิการสามัญเพื่อพิจารณา ซึ่งใช้ระยะเวลาตั้งแต่เดือนตุลาคม พ.ศ. 2541 จนถึงมกราคม พ.ศ. 2542 ซึ่งร่างสุดท้ายได้ผ่านวาระที่ 2 ในวันที่ 14 มกราคม พ.ศ. 2542 หลังจากนั้นได้นำเสนอเข้าสู่การพิจารณาของวุฒิสภา ซึ่งเริ่มพิจารณาในกรรมาธิการวิสามัญของวุฒิสภาจากเดือนเมษายน 2542 - กรกฎาคม 2542 ประเด็นที่ปรับแก้ในวุฒิสภามีน้อยมาก เพียงเฉพาะในวาระการประชุมแรก ๆ ได้มีวุฒิสมาชิกบางท่านได้ตั้งข้อสังเกตประมาณ 8 ประเด็น แต่ในที่สุดได้มีการชี้แจงและปรับแก้ และได้ผลตามเนื้อหาสาระที่ปรากฏในร่าง อย่างไรก็ตามหลังการพิจารณาของกรรมาธิการวิสามัญวุฒิสภาได้มีการพิจารณาร่วมของร่างสภาวิศวกร และร่างสภาสถาปนิกให้สอดคล้องและรองรับกัน ก่อนเสนอเข้าวุฒิสภาเพื่อการอนุมัติในเดือนกรกฎาคม 2542 ในที่สุดเรื่องต้องกลับไปทิวปรัฐบาลอีกครั้งเพื่อนำเข้าพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระสุดท้ายของรัฐสภา

และในที่สุด พระราชบัญญัติสภาวิศวกร พ.ศ. 2542 ได้ผ่าน รัฐสภา เมื่อวันที่ 22 กันยายน พ.ศ. 2542 ซึ่งจะต้องรอการลงพระปรมาภิไธย เพื่อให้มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมายในราชอาณาจักรไทยต่อไป

4. สาระที่สำคัญ

เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่อย่างละเอียดและลึกซึ้งมากขึ้น จากหลักการและแนวเหตุผลในตอนต้นของจุดเริ่มแรกจนผ่านการพิจารณาในขั้นตอนต่างๆ จนถึงขั้นสุดท้ายที่ผ่านการพิจารณาของรัฐสภาเป็นกฎหมายมีสาระที่สำคัญอาจสรุปได้ คือ

ก. วัตถุประสงค์

- ส่งเสริมการศึกษา การวิจัย และการประกอบวิชาชีพ
- ส่งเสริมความสามัคคีในวิชาชีพ และขจัดหรือไกล่เกลี่ยข้อพิพาท
- ควบคุมความประพฤติและการดำเนินงานในการประกอบวิชาชีพ
- ส่งเสริมสวัสดิการและผดุงเกียรติของสมาชิก
- ช่วยเหลือ แนะนำ เผยแพร่ และให้บริการวิชาการต่อประชาชน
- ให้คำปรึกษาข้อเสนอแนะ นโยบาย และการแก้ปัญหาต่อรัฐบาล
- เป็นตัวแทนผู้ประกอบวิชาชีพในประเทศไทย

ข. องค์กร (สภาวิศวกร) จะมีสถานภาพเป็นนิติบุคคล คณะ กรรมการในสภาจะมาจาก

- การเลือกตั้งจากผู้ประกอบวิชาชีพ 10 คน
- การเลือกตั้งจากสถาบันการศึกษา 5 คน
- การแต่งตั้งจากผู้ประกอบอาชีพในราชการหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง 5 คน

ซึ่งจะเห็นได้ว่ากรรมการจะเป็นผู้ประกอบวิชาชีพทั้งหมด แต่สัดส่วนจะเป็นภาคเอกชนส่วนหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพโดยตรงจากราชการอีกส่วนหนึ่งเพื่อกำหนดนโยบายของรัฐบาลและของภาคเอกชนให้สอดคล้องกัน และจากสถาบันการศึกษา เพื่อให้เกิดปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้ผลิตและผู้ใช้วิศวกร อีกทั้งจะให้มีการพัฒนาวิชาชีพที่นำไปสู่เทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่เข้ามาทางระบบการศึกษาและการวิจัย

ค. อำนาจหน้าที่ของสภาวิศวกร

- ออกใบอนุญาตผู้ประกอบวิชาชีพ (วิศวกรรมควบคุม)
- เพิกถอน / พักใช้ใบอนุญาต
- รับรองปริญญา ประกาศนียบัตร และวุฒิปัตร์
- รับรองความชำนาญการประกอบวิชาชีพ
- เสนอรัฐมนตรี กำหนด / ยกเลิก สาขาวิศวกรรมควบคุม
- ออกข้อบังคับของสภาวิศวกร

ง. การดำเนินงานตามกลไกของสภาวิศวกรแยกได้เป็น 3 ระดับ

- งานนโยบาย แผนดำเนินการ การตรวจสอบผลงาน และอนุมัติการเงิน จะเป็นมติของที่ประชุมใหญ่
- การดำเนินการว่าด้วยการประชุม การอนุมัติ การทำแผนดำเนินการ การทำแผนงานประจำปี การแต่งตั้งและการออกข้อบังคับ ถือเป็นงานที่กรรมการสภาวิศวกรเป็นผู้ทำ (งานบางอย่างอาจต้องมีสถาบันวิชาชีพที่สภาวิศวกรรับรองดำเนินการแทน)
- การปฏิบัติงาน ตามภาระหน้าที่ของงานที่เกี่ยวข้องกับงานธุรการ งานทะเบียน การควบคุมดูแลทรัพย์สิน และการปฏิบัติการอื่น ๆ ที่กรรมการมอบหมาย ถือเป็นความรับผิดชอบของสำนักงานสภา (งานบางอย่างอาจจะต้องอาศัยสถาบันวิชาชีพปฏิบัติงานแทน)

- จ. การควบคุมการประกอบวิชาชีพวิศวกรรม การควบคุมการประกอบวิชาชีพได้กำหนดเป็น 4 ระดับ คือ
- วุฒิศวกกร เป็นผู้มีความชำนาญในการประกอบวิชาชีพ สามารถให้ความเป็นธรรมในการประกอบวิชาชีพได้ และมีกรถ่ายโอนความรู้วิทยากร ไปสู่สมาชิกได้
 - สามัญวิศวกร มีความรู้ทันกับวิทยากร มีประสบการณ์และเข้าใจกลไกความรับผิดชอบในการประกอบวิชาชีพทุกระดับ และทุกลักษณะงานในการประกอบวิชาชีพ
 - ภาควิศวกกร มีความรู้ทางวิศวกรรม ที่สภารับรอง หรืออาจผ่านการทดสอบแต่ยังขาดประสบการณ์ และจะต้องทำงานภายในการกำกับดูแลและตรวจสอบของสามัญวิศวกรหรือวุฒิศวกกร
 - ภาควิศวกกรพิเศษ มีความรู้ทางช่าง ในระดับที่สามารถปฏิบัติงานเฉพาะทางได้ ซึ่งอาจจะต้องมีการทดสอบความสามารถตามความจำเป็น

การควบคุมอาจทำได้ด้วยการให้ใบอนุญาตที่มีวาระโดยแยกเป็นใบอนุญาต บุคคลธรรมดา ซึ่งจะต้องเป็นสามัญสมาชิก และมีสัญชาติไทย หรือตามข้อกำหนด และใบอนุญาต นิติบุคคล ซึ่งต้องมีสำนักงานในประเทศ หน่วยงานกรรมการและคณะผู้บริหารจะต้องได้รับใบอนุญาตตามพระราชบัญญัติ อนึ่งการควบคุมยังจะต้องพิจารณาถึงลึกลงในมาตรฐานการประกอบวิชาชีพดังรายละเอียด คือ ในจริยธรรมตามจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ (Code of Ethics) และในการปฏิบัติงานในกรอบแห่งมารยาทที่เกิดคุณธรรมในการประกอบวิชาชีพตามมาตรการความประพฤติแห่งวิชาชีพ (Code of Conducts) รวมถึงให้

คุณภาพของการปฏิบัติงานทางวิชาชีพตาม มาตรฐานการปฏิบัติ
วิชาชีพ (Code of Practices)

ฉ. การกำกับดูแลการดำเนินการของสภา และการประกอบ
วิชาชีพควบคุม แม้อำนาจหน้าที่ในการกำกับดูแลการดำเนินงานของ
สภาวิศวกรก็จะเป็นรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัติเพื่อให้สอดคล้อง
ตามวัตถุประสงค์ เจตนารมณ์ และข้อบังคับ แต่อย่างไรก็ตาม
กระบวนการตรวจสอบตามพระราชบัญญัติจะมีทั้งการตรวจสอบ
ภายใน ซึ่งที่ประชุมใหญ่ของสภาฯ แต่งตั้งสมาชิกชั้นตรวจสอบการ
ทำงานทุกกิจการ และทุกระดับ และรายงานให้ที่ประชุมใหญ่ประจำปี
ทราบ แต่หากพบข้อบกพร่องและขัดต่อวัตถุประสงค์อาจให้กรรมการ
นำเข้าที่ประชุมกรรมการพิจารณาดำเนินการหรือปรับปรุงแก้ไขได้
อันี่ระบบการตรวจสอบจากภายนอกกระทำได้ทุกระดับจากประชาชน
สมาชิกของสภาฯ หรือกรรมการที่ร้องเรียนต่อสภาได้ตลอดเวลา หาก
เป็นเรื่องที่มีความสำคัญมากก็อาจให้สมาชิกลงชื่อเกินกว่า 200 คน
เพื่อเรียกประชุมใหญ่วิสามัญได้ กรรมการรายบุคคลหรือทั้งคณะอาจ
ถูกปลดหรือให้พ้นจากตำแหน่งได้โดยอำนาจของรัฐมนตรี หากพบว่า
ดำเนินการบกพร่องขัดต่อวัตถุประสงค์ และสร้างความเสื่อมเสียต่อ
เกียรติและศักดิ์ศรีต่อสภาวิศวกร

ช. บทเฉพาะกาล กำหนดให้คณะกรรมการ กว. ดำเนินการไป
ก่อนจนกว่าจะมีคณะกรรมการของสภาฯ โดยให้สำนักงาน กว. เป็น
สำนักงานชั่วคราว กำหนดไม่เกิน 180 วัน หลังจากที่มีกรรมการมา
ส่วนกฎกระทรวงข้อบังคับ ระเบียบหรือประกาศบังคับ ให้มีผลบังคับ
ใช้โดยอนุโลมจนกว่าจะมีการออกกฎใหม่ โดยสภาวิศวกรผู้ซึ่งได้รับ
อนุญาตอยู่แล้วจะมีวาระตามพระราชบัญญัติเดิมแต่ต้องไม่เกิน 2 ปี

ส่วนผู้ที่อยู่ในระหว่างการขอใบอนุญาตให้ดำเนินต่อจนแล้วเสร็จ ทั้งนี้ จะต้องไม่เกิน 240 วัน

5. บทสรุป

ด้วยความจำเป็นที่จะต้องมีการพระราชบัญญัติวิศวกรที่ให้วิชาชีพ มีการปกครองและกำกับดูแลกันเอง ด้วยเจตนารมณ์และมุ่งหวังที่ขจัด ปัญหาว่าด้วยคุณภาพการประกอบวิชาชีพวิศวกรรม ความปลอดภัยในชีวิต ทรัพย์สิน หรือสาธารณะ และปัญหาในสภาวะแวดล้อม โดยหวังว่าเมื่อมีสภาวิศวกรเกิดขึ้น จะสามารถกำกับดูแล ควบคุม ส่งเสริม และสนับสนุนการพัฒนาการประกอบวิชาชีพให้ทันกับวิวัฒนาการทัน ต่อสภาวะทางเศรษฐกิจและสังคม และทันต่อเทคโนโลยีที่มีการแข่งขัน และปรับเปลี่ยนอยู่เสมอ

สาระสำคัญในพระราชบัญญัติวิศวกร ในขณะนี้ถือว่าทันการณ์ และเหมาะสมที่สุดที่ครอบคลุมวัตถุประสงค์ องค์การ สภาวิศวกร อำนาจหน้าที่การดำเนินงาน การควบคุมการประกอบวิชาชีพ การกำกับดูแล รวมทั้งมีบทเฉพาะกาลเพื่อให้การผ่องถ่ายภาระความรับผิดชอบจาก กว. สู่สภาวิศวกร อย่างดียิ่ง และการเตรียมเข้าสู่ระบบใหม่ในระดับบุคคลต้องมีจิตสำนึกที่จะต้องพัฒนาคุณภาพของตนเอง เพื่อการพัฒนาวิชาชีพในระดับองค์กรหรือหน่วยงาน จะต้องปรับแก้ระบบบริหารจัดการเข้าสู่ระบบใหม่ที่มีการพัฒนาคนให้รองรับกับมาตรฐานประกอบวิชาชีพ และในระดับสถาบันวิชาชีพจะต้องจัดทำมาตรฐานการประกอบวิชาชีพอันประกอบด้วยจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ มาตรการความประพฤติแห่งวิชาชีพและมาตรฐานการปฏิบัติวิชาชีพ

การเลือกเฟ้นหาวิศวกรที่มีคุณวุฒิ มีประสบการณ์ มีคุณภาพ และมีวิสัยทัศน์ ในการประกอบวิชาชีพวิศวกรรม ลงสมัครรับเลือกตั้งเข้ามาเป็นกรรมการของสภาวิศวกร ด้วยสมองความเฉลียวฉลาด ความรอบรู้ รวมทั้งความมีเกียรติและศักดิ์ศรีแห่งวิชาชีพวิศวกรรมนั้น ท่านจะสานต่อความผิดพลาดหรือข้อปัญหาของ กว. เข้าไปสู่สภาวิศวกรด้วยขอบข่ายที่กว้างขึ้นและมาตรฐานที่สูงขึ้น ทั้งนี้จะต้องได้รับความร่วมมือและปฏิสัมพันธ์อย่างลึกซึ้ง ทั้งฝ่ายผลิต (สถาบันการศึกษา) ผู้ใช้ (หน่วยงานของรัฐ ภาคเอกชน และรัฐวิสาหกิจ) และผู้สร้างเสริมประสบการณ์และการพัฒนาวิชาชีพ (สถาบันวิชาชีพ) เพื่อให้สัมฤทธิ์ผลได้ อันที่จะให้เกิดประโยชน์สุขของประชาชน เกิดคุณภาพชีวิตในสังคม เกิดความปลอดภัยต่อสาธารณะ และมีสภาพแวดล้อมที่ดีต่อมวลมนุษยทั้งภายใต้ความภาคภูมิใจในเกียรติ และศักดิ์ศรีแห่งวิชาชีพวิศวกรรม

ลำดับความเป็นมาของสภาวิศวกร

สมัยรัฐบาล ชวน หลีกภัย 1

(13 ก.ย. 2535-19 พ.ค. 2538)

ปี 2538 นายก ว.ส.ท. เลขาธิการ คณะบดีคณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาฯ นายกสมาคมสถาปนิกสยามฯ ได้เข้าพบเลขาธิการนายกรัฐมนตรี เพื่อรายงานความคืบหน้าในการจัดตั้งสภาวิชาชีพและขอแนวทางการดำเนินการ ซึ่งร่างสภาวิศวกรในขณะนั้นแล้วเสร็จ และร่างสภาสถาปนิกจะนำเสนอในระยะต่อมา ร่าง พ.ร.บ. สภาวิศวกร เริ่มต้นและดำเนินการโดยอนุกรรมการจัดทำสภาวิศวกรของ ว.ส.ท. และได้ผ่านการอนุมัติจากคณะกรรมการอำนวยการ ว.ส.ท. ในการประชุมครั้งที่ 3/2538 เมื่อวันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2538 จึงได้นำร่างฯ เสนอผ่านคณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาฯ เสนอนายกรัฐมนตรี ตามคำแนะนำของเลขาธิการนายกรัฐมนตรี

ร่างฯ ที่ผ่านคณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาฯ ถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี และได้ถูกจัดส่งไปยังกระทรวงมหาดไทยเพื่อพิจารณาประมาณเดือนมีนาคม 2538

ยุบสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ 13 พฤษภาคม 2538 ทำให้ร่างฯ พ.ร.บ. ที่รอเข้าสู่การพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรถูกยกเลิกโดยอัตโนมัติ

สมัยรัฐบาล บรรหาร ศิลปอาชา

(2 ก.ค. 2538-28 ก.ย. 2539)

นายก ว.ส.ท. เลขาธิการ รศ. ดร.สุขุม รศ. ดร.ไกรวุฒิ และนายกสมาคมสถาปนิก ได้เข้าพบนายกฯ บรรหาร ที่บ้านพักเมื่อวันที่ 13 มีนาคม 2539 เพื่อขอความสนับสนุนร่างฯ พ.ร.บ. สภาวิศวกร

ท่านนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีมหาดไทยได้ขอให้จัดทำประชาพิจารณ์เรื่องสภาวิชาชีพ (วิศวกร/สถาปนิก) เพื่อให้เป็นที่ยอมรับในกลุ่มวิศวกรและสถาปนิกโดยทั่วไป และเมื่อวันที่ 15 พฤษภาคม 2539 จึงได้จัดงาน ณ โรงแรมเซ็นทรัล โดย นายฯ บรรหาร มาเปิดงาน ทั้งนี้ด้วยการประสานงานของคุณศิลปชัย น้อยปรี ส.ส. อุทัยธานี ผลของการประชามติเป็นเอกฉันท์ให้สนับสนุน พ.ร.บ. ทั้งสองฉบับ ขณะเดียวกันก็มีการผลักดันการเสนอร่างผ่านทางคณะกรรมการการปกครองสภาผู้แทนฯ ซึ่งคุณศิลปชัย น้อยปรี เป็นประธานกรรมการด้วย อย่างไรก็ตามเรื่องยังคงติดค้างที่กระทรวงมหาดไทย

ยุบสภาเมื่อวันที่ 28 กันยายน 2539 ร่าง พ.ร.บ. ทั้งสองฉบับเป็นอันตกไป

สมัยรัฐบาลพลเอกชวลิต ยงใจยุทธ

(29 ก.ย. 2539 - 7 พ.ย. 2540)

นายฯ ว.ส.ท. ศ.อรุณ ชัยเสรี เลขาธิการ ศ.ดร.เอกสิทธิ์ ลิ้มสุวรรณ รศ.ดร.สุขุม รศ.ดร.ไกรวุฒิ และผู้แทนสมาคมสถาปนิกสยามฯ เข้าพบนายกชวลิต เมื่อวันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2540 ณ ทำเนียบรัฐบาล เพื่อขอความสนับสนุนร่าง พ.ร.บ.สภาวิศวกร ซึ่งได้รับการตอบรับด้วยดี ต่อเมื่อเมื่อวันที่ 11 มีนาคม 2540 คณะฯ ได้เข้าพบ นายเสนาะ เทียนทอง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ขอความสนับสนุนจากกระทรวงมหาดไทย และในขณะเดียวกัน ว.ส.ท. ได้ขอความสนับสนุนจากพรรคประชาธิปัตย์ ซึ่งเป็นพรรคฝ่ายค้านให้ช่วยสนับสนุนร่างฯ อีกทางหนึ่งด้วย โดยเข้าพบนายมารุต บุณนาค เมื่อวันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2540 ซึ่งได้รับการสนับสนุนร่าง พ.ร.บ. ดังกล่าวโดยมีการยกร่างตามเค้าโครงของ พ.ร.บ.สภาวิศวกร ที่ ว.ส.ท. ได้ร่างไว้ โดยแต่งตั้งคณะอนุกรรมการของพรรคประกอบด้วย คุณไพฑูรย์

แก้วทอง ดร. มานะ มหาสุวีระชัย ดร.ประกอบ จิรภิติ ร่วมด้วยผู้แทน ว.ส.ท. พร้อมกันนี้ทาง ว.ส.ท. ได้เสนอร่าง พ.ร.บ. สภาวิศวกร ให้ทุกพรรคการเมืองเพื่อขอความสนับสนุนและผลักดันเข้าสู่สภาผู้แทนฯ ด้วย ซึ่งในเดือนกรกฎาคม 2540 ทางพรรคประชาธิปัตย์ได้นำร่าง พ.ร.บ. สภาวิศวกร เข้าบรรจุในวาระของสภาผู้แทนฯ ลำดับที่ 6-20 สำหรับความคืบหน้าของร่าง พ.ร.บ.สภาวิศวกร ฉบับที่ ว.ส.ท. เสนอไปยังรัฐบาลนั้น ทางรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายโภคิน พลกุล) เป็นผู้ดูแล ซึ่งได้นำเสนอเข้าคณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาแล้วเสร็จเมื่อวันที่ 13 มิถุนายน 2540 โดยมีการเปลี่ยนชื่อเป็น ร่าง พ.ร.บ.วิศวกร พ.ศ. และได้มีการนำร่างพิจารณาในคณะรัฐมนตรี แต่เป็นช่วงเวลาที่ยุทธศาสตร์กำลังประสบวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจจึงมีอันต้องตกไปเนื่องจากรัฐมนตรีบางท่านไม่เห็นด้วย โดยให้กระทรวงมหาดไทยกลับไปพิจารณาปรับปรุงใหม่

ต่อมาได้มีการเปลี่ยนรัฐบาลโดยที่ไม่มีการยุบสภาในวันที่ 7 พฤศจิกายน 2540

สมัยรัฐบาลชวน 2

(9 พ.ย. 2540 - ปัจจุบัน)

ความคืบหน้าในช่วงพักของการเปลี่ยนรัฐบาลเป็นแนวโน้มที่ดี กล่าวคือ ร่าง พ.ร.บ. สภาวิศวกรได้เสนอสภาผู้แทนราษฎรไปแล้ว เหลือเพียงร่างฉบับของรัฐบาลที่จะเสนอเข้าสภาน่าจะเป็นฉบับที่มีพื้นฐานเดียวกัน ความพยายามของคณะกรรมการอำนวยการของ ว.ส.ท. คือจะต้องผลักดันจากทุกส่วนของรัฐสภา ในส่วนของพรรคการเมือง การขอความสนับสนุนจากพรรคการเมืองทุกพรรค ก็ได้พยายามทำอย่างต่อเนื่อง ในส่วนของพรรคฝ่ายค้านช่วงนี้ก็กลับมาเป็นรัฐบาล การให้ความสนับสนุนจึงเป็นไปอย่างต่อเนื่อง จึงยังคงเหลือเพียงวง

แผนกลยุทธ์ให้ฉบับของรัฐบาลซึ่งยังอยู่ในการพิจารณาของมหาดไทย จะให้เป็นหนึ่งเดียวกับที่คณะกรรมการกฤษฎีกาได้พิจารณาไปแล้วได้อย่างไร

ด้วย พ.ร.บ. ทั้งสองฉบับมีความสำคัญอย่างยิ่งยวดที่เกี่ยวข้องกับการประกอบวิชาชีพของคนต่างด้าว ซึ่งรัฐมนตรี อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ รับผิดชอบงานด้านเศรษฐกิจว่าด้วยองค์การค้าโลก (WTO) และปรับปรุงแก้ไข ปว. 281 จึงได้รับนำเสนอ พ.ร.บ. วิชาชีพทั้งสองเข้าสู่การพิจารณาของคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 24 มีนาคม 2541 ให้มหาดไทยกลับไปทบทวนเพื่อเสนอเป็นร่างของรัฐบาลต่อไป

คณะผู้บริหารของ ว.ส.ท. นำโดยนาย รศ.ดร.ณรงค์ อยู่ถนอม อุปนายก ดร.สุขุม สุขพันธ์ไพธาราม และ คณะร่างฯ ศ.อรุณ ชัยเสรี รศ.ดร.โกรวุฒิ เกียรติโกมล และ ศ.ดร.เอกสิทธิ์ ลิ้มสุวรรณ ได้เข้าพบรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย (พลตรีสนั่น ขจรประศาสน์) เมื่อวันที่ 8 มิถุนายน 2541 ขอความเห็นชอบเพื่อนำร่างสภาวิศวกร ฉบับที่ผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการกฤษฎีกา สมัยรัฐบาลก่อน และได้มีการปรับปรุงแก้ไขในบางประเด็นที่มีข้อโต้แย้งของมหาดไทย ซึ่งประธานที่ปรึกษาของรัฐมนตรี คุณถวิล ไพรสณฑ์ และดร. ประกอบ จิรกิติ วิปรัฐบาลได้ประสานงานให้หาจุดลงตัวไปแล้ว เพื่อนำเข้าสู่การพิจารณาของคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 11 สิงหาคม 2541 ซึ่งได้มีมติเห็นชอบ โดยส่งเรื่องให้คณะกรรมการกฤษฎีกาทบทวนอีกครั้งเป็นการด่วน ในขณะเดียวกันให้วิปของรัฐบาลประสานงานเพื่อผ่านกระบวนการสู่การบรรจุไว้ในสภาผู้แทนราษฎร และเมื่อวันที่ 21 ตุลาคม 2541 ได้มีการพิจารณาในสภาผู้แทนราษฎร เห็นชอบในหลักการและเหตุผลในวาระที่ 1 และได้มีการตั้งกรรมาธิการวิสามัญ ขึ้นพิจารณาในรายละเอียดเรียงตามมาตราและได้รับการ

อนุมัติวาระ 2-3 ส่งเข้าสู่วุฒิสภามาตามลำดับ ในที่สุดสภาผู้แทนราษฎร
ได้อนุมัติร่าง พ.ร.บ. วิศวกร พ.ศ. 2542 เมื่อวันที่ 22 กันยายน
2542

บทที่ 2

เหตุผลความจำเป็นที่ต้องมีพระราชบัญญัติวิศวกร

ในทศวรรษที่ผ่านมา (พ.ศ. 2530-2539) มีเหตุการณ์หลาย เหตุการณ์ที่ทำให้หมู่วิศวกรเกิดความรู้สึกว่กฎหมายควบคุมการ ประกอบวิชาชีพที่ใช้บังคับอยู่ในขณะนั้นอาจไม่เหมาะสม และไม่ทัน กับความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วที่เกิดขึ้นกับสังคมไทยในสมัยนั้น วิศวกรกลุ่มหนึ่งได้ตระหนักว่าถึงเวลาแล้วที่วิศวกรควรจะควบคุม กันเองในรูปแบบของสภา เช่นเดียวกับวิชาชีพนั้น เช่น ทนายความ แพทย์ พยาบาล เกษักร เป็นต้น โดยมีเหตุผลความจำเป็นดังนี้

1. การประกอบวิชาชีพวิศวกรรมจำเป็นต้องมีการพัฒนา อย่าง ต่อเนื่อง

วิชาชีพวิศวกรรมมีเอกลักษณ์ไม่เหมือนวิชาชีพอื่นตรงที่ วิชาชีพอื่นนั้นการเรียนการสอนในมหาวิทยาลัยได้ให้ความรู้มา ค่อนข้างครบถ้วนพอเพียงต่อการประกอบวิชาชีพ ผู้ที่จบการศึกษา ระดับปริญญาตรีจึงสามารถประกอบวิชาชีพได้ทันที จะต้องอาศัย ประสบการณ์อยู่บ้างแต่ก็สามารถเรียนรู้ได้โดยง่ายและรวดเร็ว แต่ สำหรับวิชาชีพวิศวกรรมการเรียนจบระดับปริญญาไม่ใช่เป็นการสิ้นสุด ของการเรียน ตรงกันข้ามเป็นการเริ่มต้นของกระบวนการเรียนรู้ ซึ่งจะ ต้องใช้เวลายาวนานไปตลอดชีวิต เป็นการเรียนรู้ที่ไม่รู้จบ ทั้งนี้เพราะ การเรียนในระดับปริญญาตรีของหลักสูตรวิศวกรรมศาสตร์เป็นเพียง การเรียนขั้นพื้นฐานจริง ๆ ให้มีพื้นฐานความรู้เพียงพอที่จะสามารถ นำไปประยุกต์กับงานหลากหลายลักษณะที่วิศวกรจะต้องประสบ อีกทั้งงานหลากหลายที่วิศวกรต้องประสบในชีวิตการทำงานนั้น ส่วนใหญ่จะเป็นงานที่ไม่มีรูปแบบคำตอบที่แน่นอนตายตัวเหมือนวิชา

ซีฟอื่น ยกตัวอย่าง หากให้วิศวกร 20 คน ออกแบบหลังคาโรงงาน หนึ่ง โดยกำหนดเพียงให้ช่วงหลังคายาว 20 เมตร คำตอบที่ได้ จากวิศวกรทั้ง 20 คน จะไม่มีทางซ้ำกัน จะแตกต่างกันทั้ง รูปทรง สัดส่วน ความสูง ชนิดของวัสดุและรายละเอียดเป็นต้น แต่คำตอบที่ดี ที่สุดมักจะมาจากวิศวกรที่มีความรู้และประสบการณ์มากกว่าคนอื่น จึงเป็นความจำเป็นที่วิศวกรต้องเรียนรู้อุบัติการณ์ใหม่ ๆ และพัฒนาตนเองจากประสบการณ์อย่างสม่ำเสมอ ซึ่งความรู้และประสบการณ์ เหล่านี้จะหามาได้จากวิศวกรรุ่นพี่ ๆ ที่มีประสบการณ์เหนือกว่าหรือ จากการฝึกอบรมโดยสมาคมวิชาชีพ แต่เท่าที่ผ่านมาราชการที่ทำหน้าที่ ควบคุมการประกอบวิชาชีพยังขาดการทำหน้าที่ในด้านการพัฒนาและ ส่งเสริมความรู้

2. มาตรฐานการประกอบวิชาชีพที่ตกต่ำ

ในยุคแห่งความโชติช่วงชัชวาลนั้น เศรษฐกิจของประเทศ รุ่งเรืองมาก มีอัตราการขยายตัวของภาคอุตสาหกรรมสูงมาก จนเป็น เหตุให้จำนวนวิศวกรที่มีอยู่ไม่เพียงพอต่อความต้องการของภาค อุตสาหกรรม จึงมีการเร่งผลิตวิศวกรจำนวนมากโดยไม่คำนึงถึง คุณภาพ ทำให้คุณภาพของบัณฑิตที่จบจากมหาวิทยาลัยตกต่ำ งาน ของวิศวกรไม่เป็นไปตามหลักวิชาการที่ดี เกิดอุบัติเหตุซึ่งเป็นเหตุให้ เกิดความสูญเสียต่อชีวิตและทรัพย์สินอยู่เนือง ๆ สถานการณ์ตกต่ำถึง ชิดสุดเมื่อวันศุกร์ที่ 13 สิงหาคม 2536 ซึ่งเป็นวันที่โรงแรมรอยัล พลาซ่า ที่จังหวัดนครราชสีมาถล่ม เป็นเหตุให้มีผู้เสียชีวิตและบาดเจ็บ จำนวนมาก ถือได้ว่าเป็นอุบัติเหตุที่เกิดจากการประกอบวิชาชีพที่ไม่ได้ คุณภาพครั้งร้ายแรงที่สุดในประวัติศาสตร์ของประเทศ เกิดความเสื่อม เสียต่อเกียรติศักดิ์แห่งวิชาชีพของวิศวกรอย่างมาก ความเชื่อถือและ ความมั่นใจในดุลยพินิจของวิศวกรที่ประชาชนเคยมีสูญหายไปสิ้น

หลังเหตุการณ์ครั้งนั้น ได้มีการจัดสัมมนาระดมความคิดของ หมู่วิศวกร วิศวกร คณาจารย์ ผู้สอนวิชาวิศวกรรมศาสตร์ของมหาวิทยาลัย ต่างๆ เพื่อหาทางแก้ไขปัญหา ซึ่งสามารถสรุปผลการระดมความคิด ได้ว่า ระบบควบคุมการประกอบวิชาชีพอวิศวกรรมที่เป็นอยู่ไม่สัมฤทธิ์ ผลและไม่เหมาะสมกับสถานการณ์ในขณะนั้นจำเป็นต้องมีการเปลี่ยนแปลง

3. การเปิดเสรีทางการค้าด้านบริการ

ประเทศไทยได้ร่วมลงนามในสนธิสัญญาองค์การค้าโลก ใน ฐานะสมาชิกก่อตั้ง มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 1 มกราคม 2538 สนธิ สัญญาฉบับนี้มีวัตถุประสงค์หลักในการลดอุปสรรคทางการค้าระหว่าง ประเทศ โดยมีเป้าหมายสูงสุดอยู่ที่การเปิดเสรีทางการค้าทุกประเภท โดยประเทศสมาชิกมีข้อผูกพันที่จะต้องปฏิบัติเพื่อให้สามารถเปิดเสรี ทางการค้าอย่างสมบูรณ์ภายในปี ค.ศ. 2040 เช่น

- ต้องลดภาษีอุตสาหกรรมอย่างต่อเนื่อง และห้ามเก็บค่า ธรรมเนียมพิเศษสำหรับสินค้าที่เดิมไม่ได้เก็บค่าธรรมเนียม อยู่แล้ว
- ต้องแก้ไขกฎระเบียบทางการค้าที่เป็นอุปสรรคต่อการค้า เสรี
- ต้องมีการคุ้มครองสิทธิทางปัญญา
- เปิดเสรีทางการค้าอย่างต่อเนื่อง
- ยกเลิกมาตรการต่าง ๆ ที่มีผลเป็นการกีดกันทางการค้า เป็นต้น

โดยข้อผูกพันนี้ ทำให้ประเทศไทยต้องยกเลิกกฎหมายต่าง ๆ ที่เป็นอุปสรรคต่อคนต่างชาติที่จะเข้ามาประกอบวิชาชีพในไทย

การค้าด้านบริการ เช่น การประกอบวิชาชีพการบริการด้านการเงิน การธนาคาร การตรวจสอบบัญชี การโฆษณา การประกัน วิทยาศาสตร์ รวมถึงการก่อสร้างและการให้บริการด้านวิศวกรรมและสถาปัตยกรรม เป็นการค้าด้านบริการที่ประเทศที่พัฒนาแล้วแทบจะไม่ต้องลงทุนเพิ่ม และประเทศเหล่านั้นให้ความสนใจเพราะมีความพร้อมทั้งด้านบุคลากร วิชาการ และเครื่องมืออุปกรณ์ จึงมีความพยายามที่จะเจาะตลาดในด้านนี้มาโดยตลอด และหากประเทศไทยจะต้องเปิดเสรีทางการค้าด้านบริการในขณะที่ผู้ประกอบวิชาชีพสาขาใดยังไม่มีความพร้อมในการเข้าแข่งขันก็อาจทำให้ผู้ประกอบวิชาชีพของไทยในสาขานั้นสูญพันธุ์ได้ การปกป้องผลประโยชน์ของผู้ประกอบวิชาชีพโดยรัฐ ในขณะที่รัฐถูกบีบบังคับโดยไม่สามารถออกกฎระเบียบที่เป็นอุปสรรคต่อการเปิดเสรีทางการค้าย่อมเป็นไปได้ยาก ดังนั้นจึงมีความจำเป็นที่จะต้องให้ผู้ประกอบวิชาชีพซึ่งเป็นเอกชนควบคุมกันเอง โดยปราศจากข้อผูกพันต่าง ๆ ที่รัฐได้ก่อไว้ อีกทั้งการออกกฎ ระเบียบ และมาตรการตอบโต้ทางการค้าในนามของสภา ซึ่งเป็นองค์กรวิชาชีพอิสระย่อมสามารถทำได้สะดวกและรวดเร็วคล่องตัวกว่าการออกกฎหมายในรูปการออกกฎกระทรวงหรือพระราชกฤษฎีกา

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงมีความจำเป็นที่จะต้องแก้ไขพระราชบัญญัติวิชาชีพวิศวกรรม โดยการปรับเปลี่ยนรูปแบบการควบคุมการประกอบวิชาชีพวิศวกรรมจากเดิมซึ่งรัฐเป็นผู้ควบคุมให้เป็นผู้ประกอบวิชาชีพควบคุมกันเองในรูปแบบของสภาวิศวกร

บทที่ 3
สรุปประเด็นสำคัญรายมาตรา
พระราชบัญญัติสภาวิศวกร พ.ศ. 2542

	มาตรา	สรุปประเด็นสำคัญ	หน้าในหนังสือคู่มือ
		คำปรารภ	
บททั่วไป	1	ชื่อพระราชบัญญัติ	41
	2	วันบังคับใช้	41
	3	การยกเลิก พ.ร.บ. วิชาชีพวิศวกรรม พ.ศ. 2505 ฯลฯ	42
	4	คำจำกัดความ	42
	5	รัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัติและอำนาจรัฐมนตรี (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย)	43
		หมวด 1 สภาวิศวกร	
สภาวิศวกร	6	สภาวิศวกร (เป็นนิติบุคคล)	43
	7	วัตถุประสงค์ของสภาวิศวกร	43
	8	อำนาจและหน้าที่ของสภาวิศวกร	44
	9	รายได้ของสภาวิศวกร	45
	10	สภานายกพิเศษแห่งสภาวิศวกร (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย)	46

	มาตรา	สรุปประเด็นสำคัญ	หน้าในหนังสือคู่มือ
		หมวด 2 สมาชิก	
	11	ประเภทของสมาชิกสภาวิศวกร	46
	12	คุณสมบัติของสมาชิก	46
	13	สิทธิและหน้าที่ของสมาชิก	47
	14	การสิ้นสุดสมาชิกภาพ	48
	15	การประชุมใหญ่สามัญและการประชุมใหญ่วิสามัญ	48
การประชุมใหญ่	16	การจัดการประชุมใหญ่	48
	17	องค์ประชุมของการประชุมใหญ่	48
	18	ประธานในที่ประชุมใหญ่	49
	19	กิจการอันพึงกระทำการประชุมใหญ่สามัญประจำปี	49
	20	ผู้ตรวจ คุณสมบัติ วาระการดำรงตำแหน่งและอำนาจหน้าที่ของผู้ตรวจ	49
ผู้ตรวจ	21	การตรวจสอบการดำเนินงานของคณะกรรมการสภาวิศวกร	49
	22	การปฏิบัติตนของกรรมการและเจ้าหน้าที่สภาวิศวกรต่อ ผู้ตรวจ	50
	23	การแจ้งผลการตรวจสอบของผู้ตรวจเมื่อพบความเสียหาย	50

	มาตรา	สรุปประเด็นสำคัญ	หน้าในหนังสือคู่มือ
		หมวด 3 คณะกรรมการ	
คณะกรรมการ	24	คณะกรรมการสภาวิศวกรและโครงสร้างคณะกรรมการ	50
	25	การประชุมนัดครั้งแรกและวันเริ่มวาระของคณะกรรมการ	51
	26	การเลือก การถอดถอน และวาระของผู้ดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ของคณะกรรมการ	51
	27	คุณสมบัติของกรรมการ	52
	28	วาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการ นอกเหนือจากการพ้นตามวาระ	52
	29	การพ้นจากตำแหน่งของกรรมการนอกเหนือจากการพ้นตำแหน่ง	52
	30	การว่างลงก่อนครบวาระของกรรมการ ที่มาจากการเลือกตั้งตามมาตรา 24 (1) หรือ (2)	53
	31	การว่างลงก่อนครบวาระของกรรมการ ที่มาจากการแต่งตั้งตามมาตรา 24 (3)	53
	32	การเลือกตั้งกรรมการ และการเลือกกรรมการเพื่อดำรงตำแหน่งต่าง ๆ	53
	33	อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ	54
34	อำนาจหน้าที่ของนายก อุปนายก เลขาธิการ และเหรัญญิก	54	

	มาตรา	สรุปประเด็นสำคัญ	หน้าในหนังสือคู่มือ	
การดำเนินการทั่วไป		หมวด 4 การดำเนินการของคณะกรรมการ		
	35	องค์ประชุม ประธานในที่ประชุมและมติที่ประชุมคณะกรรมการ	56	
	36	การเข้าร่วมประชุมของสภานายกพิเศษในที่ประชุมคณะกรรมการ	56	
	37	การจัดทำแผนการดำเนินงาน งบประมาณ และรายงานประจำปีของคณะกรรมการ	57	
	38	การแต่งตั้งคณะอนุกรรมการ	57	
	39	สำนักงานสภาวิศวกร	57	
	40	การแต่งตั้ง และคุณสมบัติของหัวหน้าสำนักงานสภาวิศวกร	57	
	41	เงื่อนไขในการทำงานในหน้าที่หัวหน้าสำนักงานสภาวิศวกร	58	
	42	อำนาจหน้าที่ของหัวหน้าสำนักงานสภาวิศวกร	58	
			หมวด 5 ข้อบังคับ	
	43	การเสนอและการพิจารณาร่างข้อบังคับสภาวิศวกร	58	
	44	มติการเห็นชอบ และการขั้บยั้งร่างข้อบังคับสภาวิศวกร	59	

	มาตรา	สรุปประเด็นสำคัญ	หน้าในหนังสือคู่มือ
		หมวด 6 การควบคุมการประกอบวิชาชีพ วิศวกรรม	
การควบคุม การประกอบวิชาชีพ	45	การห้ามผู้ที่ไม่ได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุมระดับของผู้ประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุม	59
	46	(วุฒิ,สามัญ,ภาคี,ภาคีวิศวกรรมพิเศษ)	60
จรรยาบรรณ คณะกรรมการจรรยาบรรณและคณะกรรมการฯ	47	การห้ามโฆษณาความรู้ความชำนาญใบอนุญาต	60
	48	ใบอนุญาต	60
	49	คุณสมบัติของผู้ขอรับใบอนุญาตที่เป็นบุคคลธรรมดาและนิติบุคคล	61
	50	จรรยาบรรณ	61
	51	การกล่าวหาและการกล่าวโทษผู้ประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุม	61
	52	การดำเนินการเมื่อมีการกล่าวหาและกล่าวโทษ	62
	53	คณะกรรมการจรรยาบรรณและโครงสร้างคณะกรรมการ	62
	54	วาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการจรรยาบรรณ	62
	55	การพ้นจากตำแหน่งของกรรมการจรรยาบรรณนอกเหนือจากการพ้นตำแหน่งตามวาระ	63

	มาตรา	สรุปประเด็นสำคัญ	หน้าในหนังสือคู่มือ	
<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; display: inline-block;"> การประพาดฉีดจรรยาบรรณ และแทลงโทม </div>	56	การว่างลงของตำแหน่งกรรมการจรรยาบรรณก่อนครบวาระ	63	
	57	อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการจรรยาบรรณ	63	
	58	คณะอนุกรรมการจรรยาบรรณ	63	
	59	การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการจรรยาบรรณและอนุกรรมการในฐานะเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา กระบวนการพิจารณาการประพาดฉีดจรรยาบรรณ	64	
	60	อำนาจการวินิจฉัยชี้ขาดโทษการประพาดฉีดจรรยาบรรณ	64	
	61	การอุทธรณ์คำวินิจฉัยชี้ขาด	64	
	62	การห้ามผู้ถูกสั่งพักใบอนุญาตประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุม	65	
	63	การเพิกถอนใบอนุญาตเมื่อผู้ถูกสั่งพักใบอนุญาต ผ่าฝืนตามมาตรา 63	65	
	64	การขอรับใบอนุญาตใหม่เมื่อถูกเพิกถอนใบอนุญาต และการเพิกถอนใบอนุญาตนิติบุคคล	65	
	65			
			หมวด 7 การกำกับดูแล	
	66	อำนาจหน้าที่ของรัฐมนตรี	66	

	มาตรา	สรุปประเด็นสำคัญ	หน้าในหนังสือคู่มือ	
<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; width: fit-content; margin: 0 auto;"> อำนาจหน้าที่ของรัฐมนตรี ในการกำกับดูแล </div>	67	การปฏิบัติตามคำสั่งของรัฐมนตรีตาม มาตรา 66	67	
	68	การปฏิบัติงานของพนักงานเจ้าหน้าที่	67	
	69	การสั่งให้คณะกรรมการสภาวิศวกร ฯลฯ พ้นจากตำแหน่ง	67	
	70	การแต่งตั้งคณะกรรมการสภาวิศวกร ชั่วคราว	68	
	หมวด 8 บทกำหนดโทษ			
	71	โทษฝ่าฝืนตามมาตรา 45 หรือ 63 (3ปี, 60,000 บาท)	68	
	72	โทษฝ่าฝืนตามมาตรา 47 (1 ปี, 20,000 บาท)	69	
	73	โทษไม่ปฏิบัติตามคำสั่งตามมาตรา 59 (1 เดือน, 10,000 บาท)	69	
	74	โทษเมื่อผู้กระทำความผิดเป็นนิติ บุคคล	69	
	บทเฉพาะการ			
75	ให้คณะกรรมการ ก.ว. เป็นคณะกรรมการสภาวิศวกรเป็นการชั่วคราว	69		
76	ให้ผู้ได้รับใบอนุญาตจาก ก.ว. เป็นสมาชิกสามัญของสภาวิศวกร ยกเว้นผู้	70		

	มาตรา	สรุปประเด็นสำคัญ	หน้าในหนังสือคู่มือ
	77	ได้รับใบอนุญาตพิเศษเป็นสมาชิกวิสามัญ เป็นการชั่วคราว ให้ผู้ได้รับใบอนุญาตจาก ก.ว. เป็นผู้ได้รับใบอนุญาตจากสภาวิศวกรเป็นการชั่วคราว	71
	78	ให้ผู้ดำเนินการรับคำขอรับใบอนุญาตต่อไปจนกว่าจะแล้วเสร็จ	71
	79	ให้นำกฎกระทรวง ข้อบังคับ ระเบียบ หรือ ประกาศเดิมมาบังคับใช้โดยอนุโลม	72
	80	ให้ถือว่าการกระทำผิดตาม พ.ร.บ. วิชาชีพวิศวกรรม พ.ศ. 2505 เป็นการกระทำผิดและให้ดำเนินการตาม พ.ร.บ. ฉบับนี้	72
		<p style="text-align: center;">อัตราค่าธรรมเนียม</p> <p>(1) ค่าใบอนุญาต</p> <p>(2) ค่าต่อใบอนุญาต</p> <p>(3) ค่าหนังสือรับรองความรู้ความชำนาญ</p> <p>(4) ใบแทนใบอนุญาตหรือหลักฐานรับรองการได้รับใบอนุญาต</p> <p>ค่าทดสอบความ</p>	73

บทที่ 4

พระราชบัญญัติวิศวกร พ.ศ. 2542

พระราชบัญญัติ
วิศวกร พ.ศ. ๒๕๔๒

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.
ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๙ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๔๒
เป็นปีที่ ๕๕ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช
มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพ
วิศวกรรม

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัด
สิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตราประกอบกับมาตรา ๓๙ และ
มาตรา ๕๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้
โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้
โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติ
วิศวกร พ.ศ. ๒๕๔๒”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัด
จากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

- (๑) พระราชบัญญัติวิชาชีพวิศวกรรม พ.ศ. ๒๕๐๕
- (๒) พระราชบัญญัติวิชาชีพวิศวกรรม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.

๒๕๑๒

- (๓) พระราชบัญญัติวิชาชีพวิศวกรรม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ.

๒๕๒๐

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“วิชาชีพวิศวกรรม” หมายความว่า วิชาชีพวิศวกรรมในสาขาวิศวกรรมโยธา วิศวกรรมเหมืองแร่ วิศวกรรมเครื่องกล วิศวกรรมไฟฟ้า วิศวกรรมอุตสาหการ และ สาขาวิศวกรรมอื่น ๆ ที่กำหนดในกฎกระทรวง

“วิชาชีพวิศวกรรมควบคุม” หมายความว่า วิชาชีพวิศวกรรมที่กำหนดในกฎกระทรวง

“ใบอนุญาต” หมายความว่า ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุม ตามพระราชบัญญัตินี้

“ผู้ประกอบการวิชาชีพวิศวกรรมควบคุม” หมายความว่า บุคคลซึ่งได้รับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุมจากสภาวิศวกร

“สมาชิก” หมายความว่า สมาชิกสภาวิศวกร

“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการสภาวิศวกร

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการสภาวิศวกร

“เลขาธิการ” หมายความว่า เลขาธิการสภาวิศวกร

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า บุคคลซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราช
บัญญัตินี้

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษา
ตามพระราชบัญญัตินี้ และมีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่กับ
ออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายพระราช
บัญญัตินี้ รวมทั้งออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้
กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับ
ได้

หมวด ๑ สภาวิศวกร

มาตรา ๖ ให้มีสภาวิศวกร มีวัตถุประสงค์และอำนาจ
หน้าที่ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้
ให้สภาวิศวกรเป็นนิติบุคคล

มาตรา ๗ สภาวิศวกรมีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

- (๑) ส่งเสริมการศึกษา การวิจัย และการประกอบวิชาชีพ
วิศวกรรม
- (๒) ส่งเสริมความสามัคคีและไกล่เกลี่ยข้อพิพาทของ
สมาชิก
- (๓) ส่งเสริมสวัสดิการและผดุงเกียรติของสมาชิก

(๕) ควบคุมความประพฤติและการดำเนินงานของผู้ประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุม ให้ถูกต้องตามมาตรฐานและจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพวิศวกรรม

(๕) ช่วยเหลือ แนะนำ เผยแพร่ และให้บริการทางด้านวิชาการต่างๆ แก่ประชาชน และองค์กรอื่นในเรื่องที่เกี่ยวกับวิทยาการและเทคโนโลยีทางวิศวกรรม

(๖) ให้คำปรึกษา หรือข้อเสนอแนะต่อรัฐบาลเกี่ยวกับนโยบายและปัญหาด้านวิศวกรรมรวมทั้งด้านเทคโนโลยี

(๗) เป็นตัวแทนของผู้ประกอบวิชาชีพวิศวกรรมของประเทศไทย

(๘) ดำเนินการอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๘ สภาวิศวกรมีอำนาจและหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) ออกใบอนุญาตให้แก่ผู้ขอประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุม

(๒) พักใช้ใบอนุญาตหรือเพิกถอนใบอนุญาต

(๓) รับรองปริญญา ประกาศนียบัตร หรือวุฒิบัตรในการประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุม

(๔) รับรองความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุม

(๕) เสนอแนะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการกำหนดและการเลิกสาขาวิชาชีพวิศวกรรมควบคุม

(๖) ออกข้อบังคับสภาวิศวกรว่าด้วย

(ก) การกำหนดลักษณะต้องห้ามตามมาตรา

๑๒ (๖)

(ข) การรับสมัครเป็นสมาชิก ค่าจดทะเบียนสมาชิก ค่าบำรุงและค่าธรรมเนียมที่เรียกเก็บจากสมาชิกหรือบุคคลภายนอก

(ค) การเลือกและการเลือกตั้งกรรมการตามมาตรา ๓๒

(ง) การออกใบอนุญาต อายุใบอนุญาต การพักใช้ใบอนุญาต การเพิกถอนใบอนุญาต และการรับรองความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุม

(จ) คุณสมบัติ วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากการดำรงตำแหน่งของผู้ตรวจตามมาตรา ๒๐ วรรคสอง

(ฉ) หลักเกณฑ์และคุณสมบัติของผู้ขอรับใบอนุญาตแต่ระดับตามมาตรา ๔๖

(ช) คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้ขอรับใบอนุญาตตามมาตรา ๔๙

(ซ) จรรยาบรรณแห่งวิชาชีพวิศวกรรม และการประพฤติผิดจรรยาบรรณอันจะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์ แห่งวิชาชีพ

(ฌ) มาตรฐานในการประกอบวิชาชีพวิศวกรรม ควบคุม

(ญ) การประชุมของที่ประชุมใหญ่สภาวิศวกร

(ฎ) การใด ๆ ตามที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้
ข้อบังคับสภาวิศวกรนั้น ต้องได้รับความเห็นชอบจากสภานายกพิเศษ
และเมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

(ฉ) ดำเนินการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของสภา
วิศวกร

มาตรา ๙ สภาวิศวกรอาจมีรายได้ดังนี้

(๑) ค่าจดทะเบียนสมาชิก ค่าบำรุง และค่าธรรมเนียม
ตามพระราชบัญญัตินี้

(๒) เงินอุดหนุนจากงบประมาณแผ่นดิน

(๓) ผลประโยชน์จากการจัดการทรัพย์สินและการดำเนินงาน
กิจการของสภาวิศวกร

(๔) เงินและทรัพย์สินซึ่งมีผู้ให้แก่สภาวิศวกร

(๕) ดอกผลของเงินและทรัพย์สินตาม (๑) (๒) (๓)
และ (๔)

มาตรา ๑๐ ให้รัฐมนตรีดำรงตำแหน่งสภานายกพิเศษ
แห่งสภาวิศวกรและมีอำนาจหน้าที่ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้

หมวด ๒

สมาชิก

มาตรา ๑๑ สมาชิกสภาวิศวกรมีสามประเภท ดังนี้

(๑) สมาชิกสามัญ

(๒) สมาชิกวิสามัญ

(๓) สมาชิกกิตติมศักดิ์

มาตรา ๑๒ สมาชิกสามัญต้องเป็นผู้มีคุณสมบัติและไม่
มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้

(๑) มีอายุไม่ต่ำกว่าสิบแปดปีบริบูรณ์

(๒) มีสัญชาติไทย

(๓) มีความรู้ในวิชาชีพวิศวกรรมโดยได้รับปริญญา
ประกาศบัตรหรือ วุฒิบัตรเทียบเท่าปริญญาในสาขาวิศวกรรมศาสตร์ที่
สภาวิศวกรรับรอง

(๔) ไม่เป็นผู้ประพฤติดิจรยาบรรณ อันนำมาซึ่งความ
เสื่อมเสียเกียรติศักดิ์ แห่งวิชาชีพตามที่กำหนดในข้อบังคับสภาวิศวกร

(๕) ไม่เคยต้องโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกในคดีที่เป็นการประพฤติผิดจรรยาบรรณอันจะนำมาซึ่งความเสียหายเกียรติศักดิ์แห่งวิชาชีพตามที่กำหนดในข้อบังคับสภาวิศวกร

(๖) ไม่เป็นผู้มีจิตฟั่นเฟือน ไม่สมประกอบ หรือไม่เป็นโรคที่กำหนดในข้อบังคับสภาวิศวกร

สมาชิกวิสามัญต้องเป็นผู้ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับวิชาชีพวิศวกรรมและมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กำหนดในข้อบังคับสภาวิศวกร

สมาชิกกิตติมศักดิ์ ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งที่ประชุมใหญ่สภาวิศวกรแต่งตั้ง

มาตรา ๑๓ สิทธิและหน้าที่ของสมาชิกสามัญ มีดังต่อไปนี้

(๑) แสดงความคิดเห็นในการประชุมใหญ่สภาวิศวกร

(๒) ออกเสียงลงคะแนนในการประชุมใหญ่สภาวิศวกร

(๓) แสดงความเห็นและซักถามเป็นหนังสือเกี่ยวกับกิจการของสภาวิศวกรต่อคณะกรรมการเพื่อพิจารณาและในกรณีที่สมาชิกร่วมกันตั้งแต่ห้าสิบคนขึ้นไป เสนอให้คณะกรรมการพิจารณาเรื่องใดที่เกี่ยวกับกิจการของสภาวิศวกร คณะกรรมการต้องพิจารณาและแจ้งผลการพิจารณาให้ผู้เสนอทราบโดยมิชักช้า

(๔) เลือก รับเลือกตั้ง หรือรับแต่งตั้งเป็นกรรมการ

(๕) ชำระค่าจดทะเบียนสมาชิกและค่าบำรุงตามที่กำหนดในข้อบังคับสภาวิศวกร

(๖) ผดุงไว้ซึ่งเกียรติศักดิ์แห่งวิชาชีพและปฏิบัติตนตามพระราชบัญญัตินี้

สมาชิกวิสามัญหรือสมาชิกกิตติมศักดิ์ให้มีสิทธิและหน้าที่เช่นเดียวกับสมาชิกสามัญเว้นแต่สิทธิและหน้าที่ตาม (๒) และ (๔)

มาตรา ๑๔ สมาชิกภาพของสมาชิกย่อมสิ้นสุดเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) คณะกรรมการมีมติให้พ้นจากสมาชิกภาพ เพราะขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๑๒ สำหรับกรณีสมาชิกสามัญและสมาชิกวิสามัญแล้วแต่กรณี

(๔) ที่ประชุมใหญ่สภาวิศวกรมีมติเพิกถอนการแต่งตั้งให้เป็นสมาชิกกิตติมศักดิ์

(๕) ไม่ชำระค่าจดทะเบียนสมาชิกหรือค่าบำรุงโดยไม่มีเหตุอันควรตามที่กำหนดในข้อบังคับสภาวิศวกร

(๖) สภาวิศวกรมีมติเพิกถอนใบอนุญาตตามมาตรา ๖๔

มาตรา ๑๕ ให้มีการประชุมสมาชิกเป็นการประชุมใหญ่สามัญปีละหนึ่งครั้ง การประชุมใหญ่คราวอื่นนอกจากนี้เรียกว่า การประชุมใหญ่วิสามัญ

มาตรา ๑๖ ให้คณะกรรมการจัดให้มีการประชุมใหญ่ตามที่จำเป็น

สมาชิกสามัญอาจขอให้ประชุมใหญ่วิสามัญได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในข้อบังคับสภาวิศวกร ในการนี้คณะกรรมการต้องเรียกประชุมใหญ่วิสามัญภายในสามสิบวันนับแต่วันรับคำร้องขอ

มาตรา ๑๗ ในการประชุมใหญ่สภาวิศวกร ถ้าสมาชิกสามัญมาประชุมไม่ครบจำนวนสองร้อยคนและการประชุมใหญ่นั้นได้

เรียกตามคำร้องขอของสมาชิกก็ให้งดการประชุม แต่ถ้าเป็นการประชุมใหญ่ที่สมาชิกมิได้เป็นผู้ร้องขอให้เลื่อนการประชุมนั้นออกไป โดยให้นายกสภาวิศวกรเรียกประชุมใหญ่อีกครั้งภายในสี่สิบห้าวัน

มาตรา ๑๘ ในการประชุมใหญ่สภาวิศวกร ให้นายกสภาวิศวกรเป็นประธานในที่ประชุม ในกรณีที่นายกสภาวิศวกรไม่อยู่ในที่ประชุมหรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้อุปนายกสภาวิศวกรผู้ทำการแทนตามมาตรา ๓๔ เป็นประธานในที่ประชุม ถ้านายกสภาวิศวกรและอุปนายกสภาวิศวกรไม่อยู่ในที่ประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้สมาชิกที่มาประชุมเลือกสมาชิกคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

มาตรา ๑๙ ในการประชุมใหญ่สามัญประจำปี กิจการอันพึงกระทำได้แก่

(๑) ให้ความเห็นชอบแผนการดำเนินงานประจำปีของคณะกรรมการ

(๒) พิจารณาและอนุมัติงบดุลประจำปีของสภาวิศวกร

(๓) ตั้งผู้สอบบัญชีและกำหนดค่าตอบแทนผู้สอบบัญชี

มาตรา ๒๐ ให้มีผู้ตรวจคนหนึ่งหรือหลายคนตามที่ที่ประชุมใหญ่สภาวิศวกรแต่งตั้งจากสมาชิกหรือบุคคลภายนอก

คุณสมบัติ วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากการดำรงตำแหน่งให้เป็นไปตามที่กำหนดในข้อบังคับสภาวิศวกร

ผู้ตรวจมีอำนาจหน้าที่ตรวจสอบการดำเนินงานของคณะกรรมการ แล้วทำรายงานเสนอต่อที่ประชุมใหญ่สภาวิศวกร

มาตรา ๒๑ ในการตรวจสอบการดำเนินงานของคณะกรรมการ ให้ผู้ตรวจมีอำนาจเข้าไปตรวจสถานที่ทำการงานต่างๆ ของสภา

วิศวกรในระหว่างเวลาทำงานได้ และให้ผู้ซึ่งเกี่ยวข้องอำนวยความสะดวกช่วยเหลือ หรือให้คำชี้แจงแก่ผู้ตรวจตามควรแก่กรณี

มาตรา ๒๒ กรรมการ อนุกรรมการ เจ้าหน้าที่สภาวิศวกร ลูกจ้าง และตัวแทนของสภาวิศวกรมีหน้าที่ส่งเอกสารหลักฐานต่างๆ ซึ่งตนเก็บรักษาหรืออยู่ในอำนาจของตนให้แก่ผู้ตรวจ และให้คำชี้แจงเกี่ยวกับการดำเนินงานต่างๆ ในกิจการของสภาวิศวกร ทั้งนี้เมื่อผู้ตรวจร้องขอ

มาตรา ๒๓ ในกรณีที่พบว่าคณะกรรมการมิได้ดำเนินงานตามแผนการดำเนินงานประจำปีหรือดำเนินงานไปในทางที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายหรือขัดต่อวัตถุประสงค์ของสภาวิศวกร ให้ผู้ตรวจแจ้งให้ที่ประชุมใหญ่สภาวิศวกร หรือสมาชิกสามัญตามที่ตนเห็นสมควรเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

หมวด ๓

คณะกรรมการ

มาตรา ๒๔ ให้มีคณะกรรมการสภาวิศวกร ประกอบด้วย

(๑) กรรมการซึ่งสมาชิกสามัญเลือกตั้งขึ้นจากสมาชิกสามัญ และมีได้ดำรงตำแหน่งคณาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาระดับปริญญา จำนวนสิบคน

(๒) กรรมการซึ่งสมาชิกสามัญเลือกตั้งขึ้นจากสมาชิกสามัญ และดำรงตำแหน่งคณาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาระดับปริญญา จำนวนห้าคน

(๓) กรรมการซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากสมาชิกสามัญ โดยการเสนอชื่อของรัฐมนตรี จำนวนห้าคน

ในการเลือกตั้งและแต่งตั้งกรรมการตามวรรคหนึ่ง ให้คำนึงถึงสมาชิกสามัญจากสาขาวิศวกรรมควบคุมต่าง ๆ ในสัดส่วนที่ เหมาะสม

มาตรา ๒๕ เมื่อได้มีการแต่งตั้งกรรมการและทราบผลการเลือกตั้งกรรมการตามมาตรา ๒๔ แล้ว ให้สถานายกพิเศษกำหนดให้มีการประชุมคณะกรรมการภายในสามสิบวัน และให้ถือว่าวันประชุมดังกล่าวเป็นวันเริ่มวาระของการอยู่ในตำแหน่งกรรมการ

มาตรา ๒๖ ให้คณะกรรมการเลือกกรรมการเพื่อดำรงตำแหน่งนายกสภาวิศวกร อุปนายกสภาวิศวกรคนที่หนึ่ง และอุปนายกสภาวิศวกรคนที่สอง ตำแหน่งละหนึ่งคน ให้นายกสภาวิศวกรเลือกกรรมการเพื่อดำรงตำแหน่งเลขาธิการ เภรัญญิก ตำแหน่งละหนึ่งคน และอาจเลือกกรรมการเพื่อดำรงตำแหน่งอื่นได้ตามความจำเป็นทั้งนี้โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

ให้นายกสภาวิศวกรมีอำนาจถอดถอนเลขาธิการ เภรัญญิก และตำแหน่งอื่นตามวรรคสองออกจากตำแหน่งได้ ทั้งนี้โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

นายกสภาวิศวกร อุปนายกสภาวิศวกรคนที่หนึ่ง และอุปนายกสภาวิศวกรคนที่สอง ให้ดำรงตำแหน่งตามวาระของกรรมการซึ่งได้รับการเลือกตั้ง

เมื่อผู้ดำรงตำแหน่งนายกสภาวิศวกรพ้นจากหน้าที่ ให้เลขาธิการ เภรัญญิก และผู้ดำรงตำแหน่งอื่นตามวรรคสองพ้นจากตำแหน่งด้วย

มาตรา ๒๗ กรรมการต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้

(๑) เป็นผู้ได้รับใบอนุญาตระดับสามัญวิศวกรมาแล้วไม่น้อยกว่าสิบปี หรือระดับวุฒิวิศวกร

(๒) ไม่เคยถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตหรือเพิกถอนใบอนุญาต

(๓) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย

มาตรา ๒๘ กรรมการให้มีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสามปี กรรมการ ซึ่งได้รับเลือกตั้งจะดำรงตำแหน่งเกินสองวาระติดต่อกันไม่ได้

ให้กรรมการที่พ้นจากตำแหน่งตามวาระปฏิบัติหน้าที่ไปพลางก่อนจนกว่าจะมีการเลือกตั้งหรือแต่งตั้งกรรมการใหม่

มาตรา ๒๙ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) สมาชิกภาพสิ้นสุดลงตามมาตรา ๑๔

(๒) ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๒๗

(๓) ลาออก

(๔) สภาวิศวกรมีมติให้ออกด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนสมาชิกที่มาประชุม

(๕) ตำแหน่งกรรมการซึ่งได้รับการเลือกตั้งว่างลงรวมกันเกินกึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการซึ่งได้รับเลือกตั้งทั้งหมดและวาระของกรรมการเหลืออยู่ไม่ถึงเก้าสิบวัน

(๖) รัฐมนตรีโดยอนุมัติคณะรัฐมนตรีสั่งให้พ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๖๙

มาตรา ๓๐ เมื่อตำแหน่งกรรมการซึ่งได้รับเลือกตั้งว่างลง ก่อนครบวาระให้คณะกรรมการเลือกสมาชิกผู้มีคุณสมบัติตามมาตรา ๒๗ และมาตรา ๒๔ (๑) หรือ(๒) แล้วแต่กรณี เป็นกรรมการแทนภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ตำแหน่งกรรมการนั้นว่างลง แต่ถ้าวาระของกรรมการเหลืออยู่ไม่ถึงเก้าสิบวัน คณะกรรมการจะให้มีการเลือกกรรมการแทนหรือไม่ก็ได้

ในกรณีตำแหน่งกรรมการตามวรรคหนึ่งว่างลงรวมกันเกินครึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการซึ่งได้รับเลือกตั้งทั้งหมดและวาระของกรรมการเหลืออยู่ตั้งแต่เก้าสิบวันขึ้นไปให้มีการประชุมใหญ่เพื่อเลือกตั้งกรรมการขึ้นแทนตำแหน่งกรรมการที่ว่าง

ให้ผู้ซึ่งได้รับเลือกหรือเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งแทนอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน

มาตรา ๓๑ เมื่อตำแหน่งกรรมการซึ่งได้รับการแต่งตั้งตามมาตรา ๒๔ (๓) ว่างลงก่อนครบวาระ ให้ดำเนินการแต่งตั้งกรรมการแทนตำแหน่งที่ว่างภายในสามสิบวันแต่วันที่ตำแหน่งกรรมการนั้นว่างลง แต่ถ้าระยะเวลาของกรรมการเหลืออยู่ไม่ถึงเก้าสิบวัน จะมีการแต่งตั้งแทนหรือไม่ก็ได้

ให้ผู้ซึ่งได้รับการแต่งตั้งแทนอยู่ในตำแหน่งเพียงเท่าวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน

มาตรา ๓๒ การเลือกตั้งกรรมการตามมาตรา ๒๔ (๑) และ (๒) การเลือกกรรมการเพื่อดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ตามมาตรา ๒๖

และการเลือกหรือการเลือกตั้งกรรมการตามมาตรา ๓๐ ให้เป็นไปตาม
ข้อบังคับสภาวิศวกร

มาตรา ๓๓ ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) บริหารและดำเนินการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์
และข้อบังคับของ สภาวิศวกร

(๒) สอดคล้องดูแลและดำเนินการทางกฎหมายกับผู้
กระทำการฝ่าฝืนพระราชบัญญัตินี้

(๓) ออกระเบียบคณะกรรมการว่าด้วยการใด ๆ ตามที่
กำหนดให้เป็นหน้าที่ของคณะกรรมการในพระราชบัญญัตินี้ หรือตาม
ที่ที่ประชุมใหญ่สภาวิศวกรมอบหมาย

(๔) กำหนดแผนการดำเนินงานและงบประมาณของสภา
วิศวกร

(๕) วินิจฉัยชี้ขาดอุทธรณ์ ซึ่งผู้ได้รับใบอนุญาตอุทธรณ์
คำวินิจฉัยของคณะกรรมการจรรยาบรรณตามมาตรา ๖๒

มาตรา ๓๔ นายกสภาวิศวกร อุปนายกสภาวิศวกรคนที่
หนึ่ง อุปนายกสภาวิศวกรคนที่สอง เลขาธิการ และเหรัญญิก มี
อำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) นายกสภาวิศวกรมีอำนาจหน้าที่

(ก) เป็นผู้แทนสภาวิศวกรในกิจการที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอก

นอก

(ข) เป็นประธานในที่ประชุมคณะกรรมการและที่ประชุม
ใหญ่สภาวิศวกร

(ค) ดำเนินกิจการของสภาวิศวกรให้เป็นไปตามมติของ
คณะกรรมการ

(๒) อุปนายกสภาวิศวกรคนที่หนึ่งเป็นผู้ช่วยนายกสภาวิศวกรในกิจการอันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของนายกสภาวิศวกรตามที่นายกสภาวิศวกรมอบหมาย และเป็นผู้ทำการแทนนายกสภาวิศวกรเมื่อนายกสภาวิศวกรไม่อยู่ หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้

(๓) อุปนายกสภาวิศวกรคนที่สองเป็นผู้ช่วยนายกสภาวิศวกรในกิจการอันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของนายกสภาวิศวกรตามที่นายกสภาวิศวกรมอบหมาย และเป็นผู้ทำการแทนนายกสภาวิศวกรเมื่อนายกสภาวิศวกร และอุปนายกสภาวิศวกรที่หนึ่งไม่อยู่ หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้

(๔) เลขธิการมีอำนาจหน้าที่

(ก) ควบคุมบัญชีเจ้าหน้าที่สภาวิศวกรทุกระดับ

(ข) เป็นเลขานุการในที่ประชุมคณะกรรมการและที่ประชุมใหญ่สภาวิศวกร

(ค) ดำเนินการตามที่นายกสภาวิศวกรมอบหมาย

(๕) เற்றுณีกมีอำนาจหน้าที่ควบคุม ดูแล รับผิดชอบ

การบัญชี การเงินและการงบประมาณของสภาวิศวกร

นายกสภาวิศวกรอาจมอบหมายให้อุปนายก กรรมการ และเลขธิการ เற்றுณีก หรือเจ้าหน้าที่ของสภาวิศวกรกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใด แทนได้ตามที่กำหนดในข้อบังคับสภาวิศวกร

หมวด ๔

การดำเนินการของคณะกรรมการ

มาตรา ๓๕ การประชุมคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่า กึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ให้นายกสภาวิศวกรเป็นประธานในที่ประชุม ในกรณีที่นายกสภาวิศวกรไม่อยู่ในที่ประชุม หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้อุปนายกสภาวิศวกรผู้ทำการแทนตามมาตรา ๓๔ เป็นประธานในที่ประชุม ถ้านายกสภาวิศวกรและอุปนายกสภาวิศวกรไม่อยู่ในที่ประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

มติของที่ประชุม ให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งมีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

ในกรณีให้สมาชิกพ้นจากสมาชิกภาพตามมาตรา ๑๔ (๓) มติของที่ประชุมให้ถือคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนกรรมการที่มาประชุม

มาตรา ๓๖ สถานายกพิเศษจะเข้าร่วมการประชุม และชี้แจงแสดงความเห็นในที่ประชุมคณะกรรมการ หรือจะส่งความเห็นเป็นหนังสือไปยังสภาวิศวกรในเรื่องใด ๆ ก็ได้

มาตรา ๓๗ ในการดำเนินงานของคณะกรรมการ ให้คณะกรรมการจัดทำแผนการดำเนินงานและงบประมาณประจำปีเสนอ

ต่อ ที่ประชุมใหญ่สภาวิศวกรเมื่อที่ประชุมมีมติเห็นชอบแล้วจึงดำเนินงานได้

ให้คณะกรรมการจัดทำรายงานประจำปีแสดงผลงานของคณะกรรมการในปีที่ล่วงมา คำชี้แจงเกี่ยวกับนโยบาย พร้อมด้วยงบดุลและบัญชีรายได้และรายจ่ายประจำปี ซึ่งผู้สอบบัญชีตามกฎหมายว่าด้วยผู้สอบบัญชีรับรองเสนอต่อที่ประชุมใหญ่สภาวิศวกรภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันสิ้นปีปฏิทิน

มาตรา ๓๘ คณะกรรมการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดแทนคณะกรรมการได้ การประชุมของคณะอนุกรรมการให้เป็นไปตามที่กำหนดในระเบียบคณะกรรมการ

มาตรา ๓๙ ให้มีสำนักงานสภาวิศวกรทำหน้าที่ธุรการต่างๆ ให้แก่คณะกรรมการและสภาวิศวกร

มาตรา ๔๐ ให้นายกสภาวิศวกรแต่งตั้งหัวหน้าสำนักงานสภาวิศวกรตามมติของคณะกรรมการจากบุคคลซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้

- (๑) มีสัญชาติไทย
- (๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสามสิบปีบริบูรณ์
- (๓) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย บุคคลวิกลจริต หรือคนไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถ
- (๔) ไม่เคยต้องโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๕) คุณสมบัติอื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๔๑ การดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง การกำหนดค่าจ้างและเงื่อนไขอื่นในการทำงานในหน้าที่หัวหน้าสำนักงานสภาวิศวกรให้เป็นไปตามแบบสัญญาจ้างที่สภาวิศวกรกำหนด

มาตรา ๔๒ หัวหน้าสำนักงานสภาวิศวกรมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

(๑) ควบคุมรับผิดชอบงานธุรการทั่วไปของสภาวิศวกร

(๒) ดูแลรักษาทะเบียนสมาชิก ทะเบียนผู้ได้รับใบอนุญาต และทะเบียนอื่น ๆ ของสภาวิศวกร

(๓) ควบคุมดูแลทรัพย์สินของสภาวิศวกร

(๔) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่คณะกรรมการหรือเลขาธิการ

มอบหมาย

หมวด ๕

ข้อบังคับสภาวิศวกร

มาตรา ๔๓ ร่างข้อบังคับสภาวิศวกรจะเสนอได้ก็แต่โดย คณะกรรมการหรือสมาชิกสามัญ

การเสนอร่างข้อบังคับสภาวิศวกรของสมาชิกสามัญจะกระทำ ได้เมื่อมีสมาชิกสามัญจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยคนรับรอง

ให้คณะกรรมการจัดให้มีการประชุมใหญ่สภาวิศวกรเพื่อ พิจารณาร่างข้อบังคับสภาวิศวกรที่มีการเสนอตามความเหมาะสมแก่

กรณี การพิจารณาร่างข้อบังคับสภาวิศวกรจะเสนอเป็นวาระจรไม่ได้ แต่ต้องกำหนดเป็นวาระในหนังสือนัดประชุมให้ชัดเจนและแนบร่างข้อบังคับสภาวิศวกรที่เสนอไปพร้อมกันด้วย

มาตรา ๔๔ เมื่อที่ประชุมใหญ่สภาวิศวกรมีมติให้ความเห็นชอบร่างข้อบังคับสภาวิศวกรด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของสมาชิกสามัญที่เข้าประชุม ให้นายกสภาวิศวกรเสนอร่างข้อบังคับสภาวิศวกรต่อสภานายกพิเศษโดยไม่ชักช้า สภานายกพิเศษอาจยับยั้งร่างข้อบังคับนั้นได้แต่ต้องแสดงผลโดยแจ้งชัด ในกรณีที่มีได้ยับยั้งภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับร่างข้อบังคับที่นายกสภาวิศวกรเสนอ ให้ถือว่าสภานายกพิเศษให้ความเห็นชอบร่างข้อบังคับนั้น

ถ้าสภานายกพิเศษยับยั้งร่างข้อบังคับใด ให้คณะกรรมการประชุมอีกครั้งหนึ่งในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับการยับยั้ง ในการประชุมครั้งหลังนี้ ถ้ามีเสียงยืนยันมติไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนกรรมการทั้งคณะ ให้ถือว่าร่างข้อบังคับนั้นได้รับความเห็นชอบจากสภานายกพิเศษแล้ว

หมวด ๖

การควบคุมการประกอบวิชาชีพวิศวกรรม

มาตรา ๔๕ ห้ามมิให้ผู้ใดประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุมหรือแสดงด้วยวิธีใด ๆ ให้ผู้อื่นเข้าใจว่าตนพร้อมจะประกอบ

วิชาชีพวิศวกรรมควบคุมสาขาใด เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตในสาขานั้น
จากสภาวิศวกร

มาตรา ๔๖ ผู้ประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุมแต่ละ
สาขามี ๔ ระดับ คือ

- (๑) วุฒิวิศวกร
- (๒) สามัญวิศวกร
- (๓) ภาควิศวกร
- (๔) ภาควิศวกรพิเศษ

หลักเกณฑ์และคุณสมบัติของผู้ประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุมแต่ละระดับให้เป็นไปตามที่กำหนดในข้อบังคับสภาวิศวกร

มาตรา ๔๗ ห้ามมิให้ผู้ใดใช้คำหรือข้อความที่แสดงให้ผู้
อื่นเข้าใจว่าตนเป็นผู้มีความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพ
วิศวกรรมควบคุม ทั้งนี้ รวมถึงการใช้ จ้างวานหรือยินยอมให้ผู้อื่น
กระทำการกล่าวให้ตน เว้นแต่ผู้ได้รับวุฒิปัตรหรือหนังสืออนุมัติเป็นผู้มี
ความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพวิศวกรรมสาขานั้นๆ จาก
สภาวิศวกรหรือสถาบันที่สภาวิศวกรรับรอง หรือผู้ได้รับใบอนุญาตซึ่ง
มีคุณสมบัติตามที่กำหนดในข้อบังคับสภาวิศวกร

มาตรา ๔๘ การออกใบอนุญาต อายุใบอนุญาต การพัก
ใช้ใบอนุญาต การเพิกถอนใบอนุญาต และการรับรองความรู้ความ
ชำนาญในการประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุม ให้เป็นไปตามที่
กำหนดในข้อบังคับสภาวิศวกร

มาตรา ๔๙ ผู้ขอรับใบอนุญาตต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กำหนดในข้อบังคับสภาวิศวกร

ผู้ขอรับใบอนุญาตที่เป็นบุคคลธรรมดาต้องเป็นสมาชิกสามัญหรือสมาชิกวิสามัญของสภาวิศวกรและถ้าขาดจากสมาชิกภาพเมื่อใดให้ใบอนุญาตของผู้นั้นสิ้นสุดลง

ผู้ขอรับใบอนุญาตที่เป็นนิติบุคคล ไม่ว่าจะเป็นนิติบุคคลซึ่งมีทุนเป็นของคนต่างตัวจำนวนเท่าใด นิติบุคคลนั้นอย่างน้อยต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

(๑) มีสำนักงานใหญ่ตั้งอยู่ในราชอาณาจักร

(๒) ผู้เป็นหุ้นส่วนของห้างหุ้นส่วน กรรมการของบริษัทหรือสมาชิกในคณะผู้บริหารของนิติบุคคลจำนวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งหรือหุ้นส่วนผู้จัดการของห้างหุ้นส่วน กรรมการ ผู้จัดการของบริษัทหรือผู้มีอำนาจบริหารแต่ผู้เดียวของนิติบุคคลเป็นผู้ซึ่งได้รับใบอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕๐ ผู้ได้รับใบอนุญาตต้องประพฤติตนตามจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพวิศวกรรมตามที่กำหนดในข้อบังคับสภาวิศวกร

มาตรา ๕๑ บุคคลซึ่งได้รับความเสียหายหรือพบการประพฤติดังจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพวิศวกรรมของผู้ได้รับใบอนุญาต มีสิทธิกล่าวหาผู้ได้รับใบอนุญาตผู้นั้นโดยทำเรื่องยื่นต่อสภาวิศวกร

กรรมการหรือบุคคลอื่นมีสิทธิกล่าวโทษผู้ประกอบการวิชาชีพวิศวกรรมควบคุมว่าผิดจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพวิศวกรรมควบคุมโดยแจ้งเรื่องต่อสภาวิศวกร

สิทธิการกล่าวหาตามวรรคหนึ่ง หรือสิทธิการกล่าวโทษตาม
วรรคสองสิ้นสุดลงเมื่อพ้นหนึ่งปี นับแต่วันที่ผู้ได้รับความเสียหายหรือ
ผู้กล่าวโทษรู้เรื่องการประพฤติผิดจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพวิศวกรรม
ควบคุมดังกล่าวและรู้ตัวผู้ประพฤติผิด

การถอนเรื่องการกล่าวหาหรือการกล่าวโทษที่ได้ยื่นไว้แล้วนั้น
ไม่เป็นเหตุให้ระงับการดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕๒ เมื่อสภาวิศวกรได้รับเรื่องการกล่าวหาหรือ
การกล่าวโทษตามมาตรา ๕๑ ให้เลขาธิการเสนอเรื่องดังกล่าวต่อคณะ
กรรมการจรรยาบรรณโดยไม่ชักช้า

มาตรา ๕๓ ให้มีคณะกรรมการจรรยาบรรณประกอบ
ด้วยประธานกรรมการจรรยาบรรณคนหนึ่ง และกรรมการจรรยาบรรณ
ตามจำนวนที่คณะกรรมการกำหนดแต่ไม่น้อยกว่าสามคน

ให้คณะกรรมการแต่งตั้งกรรมการจรรยาบรรณตามมติของที่
ประชุมใหญ่สภาวิศวกรจากสมาชิกซึ่งมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

(๑) เป็นผู้ประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุมมาแล้วไม่
น้อยกว่าสิบปี

(๒) ไม่เคยถูกลงโทษฐานประพฤติผิดจรรยาบรรณ

มาตรา ๕๔ กรรมการจรรยาบรรณให้มีวาระอยู่ใน
ตำแหน่งคราวละสามปีและอาจได้รับแต่งตั้งใหม่ได้ แต่จะดำรง
ตำแหน่งเกินสองวาระติดต่อกันไม่ได้

ให้กรรมการจรรยาบรรณที่พ้นจากตำแหน่งตามวาระปฏิบัติ
หน้าที่ไปพลางก่อนจนกว่าจะมีการแต่งตั้งกรรมการจรรยาบรรณใหม่

มาตรา ๕๕ นอกจากพ้นจากตำแหน่งตามวาระ
กรรมการจรรยาบรรณพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ลาออก

(๒) สมาชิกภาพสิ้นสุดลงตามมาตรา ๑๔

(๓) ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๕๓ วรรคสอง

(๔) สภาวิศวกรมีมติให้ออกด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่า
สองในสามของจำนวนสมาชิกที่ประชุม

มาตรา ๕๖ เมื่อตำแหน่งกรรมการจรรยาบรรณว่างลง
ก่อนครบวาระให้คณะกรรมการดำเนินการแต่งตั้งแทนตำแหน่งที่ว่าง
เว้นแต่วาระของกรรมการจรรยาบรรณเหลืออยู่ไม่ถึงเก้าสิบวัน คณะ
กรรมการจะดำเนินการแต่งตั้งแทนตำแหน่งที่ว่างหรือไม่ก็ได้

ให้กรรมการจรรยาบรรณซึ่งได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง
แทนอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน

มาตรา ๕๗ คณะกรรมการจรรยาบรรณมีอำนาจหน้าที่
พิจารณาวินิจฉัย กรณีที่มีการกล่าวหาว่าผู้ได้รับใบอนุญาตประพฤติผิด
จรรยาบรรณแห่งวิชาชีพวิศวกรรม

วิธีพิจารณาและวินิจฉัยของคณะกรรมการจรรยาบรรณ ให้
เป็นไปตามระเบียบของคณะกรรมการ

มาตรา ๕๘ คณะกรรมการจรรยาบรรณจะแต่งตั้งคณะ
อนุกรรมการเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติกรอย่างใดอย่างหนึ่งแทนคณะ
กรรมการจรรยาบรรณได้

การปฏิบัติการของคณะอนุกรรมการตามวรรคหนึ่ง ให้เป็น
ไปตามระเบียบของคณะกรรมการ

มาตรา ๕๙ ในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการจรรยาบรรณ และของคณะอนุกรรมการซึ่งคณะกรรมการจรรยาบรรณแต่งตั้งให้กรรมการจรรยาบรรณ และอนุกรรมการมีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือให้บุคคลซึ่งเกี่ยวข้องมาให้ถ้อยคำ หรือส่งเอกสารหรือวัตถุใด ๆ เพื่อประโยชน์แก่การพิจารณา แต่ถ้าเป็นการมีคำสั่งต่อบุคคลซึ่งมิใช่ผู้ได้รับใบอนุญาตจะต้องได้รับความเห็นชอบจากสภานายกพิเศษหรือผู้ซึ่งสภานายกพิเศษมอบหมาย

ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ให้กรรมการจรรยาบรรณหรืออนุกรรมการเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา ๖๐ ให้ประธานกรรมการจรรยาบรรณมีหนังสือแจ้งข้อกล่าวหาหรือข้อกล่าวโทษพร้อมทั้งส่งสำเนาเรื่องที่กล่าวหาหรือกล่าวโทษให้ผู้ได้รับใบอนุญาตซึ่งถูกกล่าวหาหรือถูกกล่าวโทษล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสิบห้าวันก่อนเริ่มพิจารณา

ผู้ถูกกล่าวหาหรือถูกกล่าวโทษมีสิทธิทำคำชี้แจงหรือนำพยานหลักฐานใด ๆ ส่งให้คณะกรรมการจรรยาบรรณหรือคณะอนุกรรมการซึ่งคณะกรรมการจรรยาบรรณแต่งตั้งภายในสิบห้าวันนับแต่วันได้รับแจ้งจากประธานกรรมการจรรยาบรรณ หรือภายในเวลาที่คณะกรรมการจรรยาบรรณกำหนด

มาตรา ๖๑ คณะกรรมการจรรยาบรรณมีอำนาจวินิจฉัยชี้ขาดอย่างใดอย่างหนึ่งต่อไปนี้

- (๑) ยกข้อกล่าวหา
- (๒) ตักเตือน
- (๓) ภาคทัณฑ์

(๔) พักใช้ใบอนุญาตมีกำหนดเวลาตามที่เห็นสมควร แต่ไม่เกินห้าปี

(๕) เพิกถอนใบอนุญาต

มาตรา ๖๒ ผู้ได้รับใบอนุญาตซึ่งคณะกรรมการจรรยาบรรณวินิจฉัยชี้ขาด ตามมาตรา ๖๑ (๒) (๓) (๔) หรือ (๕) อาจอุทธรณ์คำวินิจฉัยชี้ขาดต่อคณะกรรมการภายในสามสิบวันนับแต่วันได้รับแจ้งคำวินิจฉัย

การอุทธรณ์ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในข้อบังคับสภาวิศวกร

คำวินิจฉัยชี้ขาดของคณะกรรมการให้ทำเป็นคำสั่งสภาวิศวกรพร้อมด้วยเหตุผลของการวินิจฉัยชี้ขาดและให้ถือเป็นที่สุด

มาตรา ๖๓ ห้ามมิให้ผู้ได้รับใบอนุญาตซึ่งอยู่ในระหว่างถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตผู้ใดประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุมหรือแสดงด้วยวิธีใด ๆ ให้ผู้อื่นเข้าใจว่าตนมีสิทธิหรือพร้อมจะประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุมนับแต่วันที่ทราบคำสั่งสภาวิศวกรที่สั่งพักใช้ใบอนุญาตนั้น

มาตรา ๖๔ ผู้ได้รับใบอนุญาตซึ่งอยู่ในระหว่างถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตผู้ใดกระทำการฝ่าฝืนตามมาตรา ๖๓ ให้สภาวิศวกรมีมติเพิกถอนใบอนุญาตของผู้นั้นนับแต่วันที่ศาลพิพากษาถึงที่สุด

มาตรา ๖๕ ผู้ได้รับใบอนุญาตซึ่งถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาต จะยื่นขอใบอนุญาตอีกไม่ได้จนกว่าจะพ้นห้าปีนับแต่วันที่ถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาต

ในกรณีที่ผู้ถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาตเป็นนิติบุคคล ให้มีผลเป็นการเพิกถอนใบอนุญาตของผู้เป็นหุ้นส่วนของห้างหุ้นส่วน กรรมการของบริษัท ผู้บริหารของนิติบุคคล และพนักงานหรือลูกจ้างของห้างหุ้นส่วน หรือบริษัท หรือนิติบุคคลที่มีส่วนร่วมในการกระทำอันเป็นเหตุให้ห้างหุ้นส่วน หรือบริษัท หรือนิติบุคคลนั้นถูกเพิกถอนใบอนุญาต และห้ามมิให้บุคคลดังกล่าวเป็นหุ้นส่วนของห้างหุ้นส่วน กรรมการของบริษัท ผู้บริหารของนิติบุคคล ซึ่งได้รับใบอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้จนกว่าจะพ้นห้าปีนับแต่วันที่ผู้ถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาต

หมวด ๗ การกำกับดูแล

มาตรา ๖๖ ให้รัฐมนตรีมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) กำกับดูแลการดำเนินงานของสภาวิศวกรและการประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุม

(๒) สั่งให้พนักงานเจ้าหน้าที่สอบสวนข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการดำเนินงานของสภาวิศวกรและการประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุม

(๓) สั่งเป็นหนังสือให้กรรมการชี้แจงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับกิจการของสภาวิศวกรและจะให้ส่งเอกสารเกี่ยวกับการดำเนินงานหรือรายงานการประชุมของคณะกรรมการก็ได้

(๔) สั่งเป็นหนังสือให้สภาวิศวกรระงับหรือแก้ไขการกระทำใด ๆ ที่ปรากฏว่าขัดต่อวัตถุประสงค์ของสภาวิศวกร กฎหมายหรือข้อบังคับสภาวิศวกร

มาตรา ๖๗ เพื่อปฏิบัติการตามคำสั่งของรัฐมนตรีตาม
มาตรา ๖๖ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือให้
บุคคลซึ่งเกี่ยวข้องมาให้ถ้อยคำ หรือส่งเอกสารหรือวัตถุใด ๆ เพื่อ
ประโยชน์แก่การพิจารณา และมีอำนาจเข้าไปตรวจสอบเอกสารหรือ
หลักฐานในสำนักงานของสภาวิศวกร หรือในสถานที่ประกอบวิชาชีพ
วิศวกรรมควบคุมได้ในระหว่างเวลาทำการ หรือให้บุคคลซึ่งเกี่ยวข้องชี้
แจงแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ตามที่ร้องขอ ทั้งนี้ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เป็น
เจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

ในการปฏิบัติการของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง ให้
บุคคลซึ่งเกี่ยวข้องอำนวยความสะดวกตามสมควร

มาตรา ๖๘ ในการปฏิบัติงานของพนักงานเจ้าหน้าที่ให้
แสดงบัตรประจำตัวต่อบุคคลที่เกี่ยวข้อง

บัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ให้เป็นไปตามแบบที่รัฐ
มนตรีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๖๙ เมื่อปรากฏว่าสภาวิศวกรไม่ปฏิบัติตามคำ
สั่งของรัฐมนตรีตามมาตรา ๖๖ หรือ มีพฤติการณ์แสดงให้เห็นว่าคณะ
กรรมการ นายกสภาวิศวกร หรือกรรมการคนหนึ่งคนใดกระทำความผิด
วัตถุประสงค์ ของสภาวิศวกร หรือกระทำการอันเป็นการเสื่อมเสีย
อย่างร้ายแรงแก่สภาวิศวกร ให้รัฐมนตรีโดยอนุมติคณะรัฐมนตรีมี
อำนาจสั่งให้คณะกรรมการ นายกสภาวิศวกร หรือกรรมการคนนั้นพ้น
จากตำแหน่ง

ในกรณีรัฐมนตรีจะมีคำสั่งตามวรรคหนึ่ง ให้รัฐมนตรีแต่งตั้ง
สมาชิกสามัญจำนวนห้าคน เป็นคณะกรรมการสอบสวน คณะ
กรรมการสอบสวนต้องรีบทำการสอบสวนให้แล้วเสร็จโดยเร็วแล้ว

เสนอสำนวนการสอบสวนพร้อมทั้งความเห็นต่อรัฐมนตรี เพื่อพิจารณา
สั่งการ

คำสั่งของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด

มาตรา ๗๐ ในกรณีที่รัฐมนตรีมีคำสั่งตามมาตรา ๖๙ ให้กรรมการทั้งคณะของสภาวิศวกรพ้นจากตำแหน่ง ให้รัฐมนตรีแต่งตั้งบุคคลจากสมาชิกสามัญของสภาวิศวกร เท่าจำนวนกรรมการที่จะมีได้ตามมาตรา ๒๔ เป็นกรรมการชั่วคราวแทนกรรมการที่พ้นจากตำแหน่งในวันเดียวกันกับวันที่รัฐมนตรีมีคำสั่งให้กรรมการพ้นจากตำแหน่ง

ให้กรรมการชั่วคราวตามวรรคหนึ่ง มีอำนาจหน้าที่ปฏิบัติการเพียงเท่าที่จำเป็นและดำเนินการภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รัฐมนตรีมีคำสั่งแต่งตั้งกรรมการชั่วคราว เพื่อให้มีการเลือกตั้งและแต่งตั้งกรรมการใหม่ตามมาตรา ๒๔

เมื่อกรรมการใหม่เข้ารับหน้าที่แล้ว ให้กรรมการชั่วคราวซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งพ้นจากตำแหน่ง

หมวด ๘

บทกำหนดโทษ

มาตรา ๗๑ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๔๕ หรือมาตรา ๖๓ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปีหรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๗๒ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๔๗ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปีหรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๗๓ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการจรรยาบรรณหรืออนุกรรมการตามมาตรา ๕๙ หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๖๗ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๗๔ ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้เป็นนิติบุคคล ให้หุ้นส่วนของห้างหุ้นส่วน กรรมการของบริษัท ผู้แทนของนิติบุคคล หรือผู้ซึ่งมีส่วนในการกระทำความผิดดังกล่าว มีความผิดในฐานะเป็นผู้ร่วมกระทำความผิด ผู้ใช้ให้กระทำความผิด หรือผู้สนับสนุนกระทำความผิด แล้วแต่กรณี ต้องระวางโทษตามที่กำหนดไว้ในการกระทำความผิดนั้น และสำหรับนิติบุคคลต้องระวางโทษปรับไม่เกินสิบเท่าของอัตราโทษปรับสำหรับความผิดนั้นด้วย

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๗๕ ให้คณะกรรมการควบคุมการประกอบวิชาชีพวิศวกรรมตามพระราชบัญญัติวิชาชีพวิศวกรรม พ.ศ. ๒๕๐๕ ปฏิบัติหน้าที่คณะกรรมการตามพระราชบัญญัตินี้ไปพลางก่อนจนกว่าจะมีคณะกรรมการตามมาตรา ๒๔ และให้มีอำนาจออกข้อบังคับสภาวิศวกรตามมาตรา ๘ (๖) เท่าที่จำเป็น เพื่อใช้ในการชั่วคราว ข้อบังคับดังกล่าวให้มีผลใช้บังคับจนกว่าจะมีการเปลี่ยนแปลงข้อบังคับนั้น ทั้งนี้ โดยไม่ให้นำมาตรา ๔๓ และมาตรา ๔๔ มาใช้บังคับ

ต้นฉบับเป็นหน้าว่าง

ให้ถือว่าปริญญา หรือประกาศนียบัตรจากหลักสูตรการศึกษา และสถาบันการศึกษาที่คณะกรรมการควบคุมการประกอบวิชาชีพ วิศวกรรมตามพระราชบัญญัติวิชาชีพวิศวกรรม พ.ศ. ๒๕๐๕ ได้รับ รongแล้วเป็นปริญญา หรือประกาศนียบัตรที่สภาวิศวกรให้การรับรอง ตามมาตรา ๘ (๓)

มาตรา ๗๗ ให้ผู้ซึ่งได้รับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชา ชีพวิศวกรรมควบคุมประเภทเคมีวิศวกร สามัญวิศวกร ภาควิศวกร หรือใบอนุญาตพิเศษตามพระราชบัญญัติวิชาชีพวิศวกรรม พ.ศ. ๒๕๐๕ และใบอนุญาตนั้นยังคงใช้ได้ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศ ในราชกิจจานุเบกษา เป็นผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพวิศวกรรม ควบคุมระดับบุเคมีวิศวกร สามัญวิศวกร ภาควิศวกร หรือภาควิศวกร พิเศษตามพระราชบัญญัตินี้ แล้วแต่กรณี

เพื่อประโยชน์ตามมาตรา ๒๗ (๑) ให้ถือว่ากำหนดเวลาที่ไ้ รับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุมประเภทสามัญ วิศวกร ตามพระราชบัญญัติวิชาชีพวิศวกรรม พ.ศ. ๒๕๐๕ เป็น กำหนดเวลา ที่ได้รับใบอนุญาตระดับสามัญวิศวกรตามพระราช บัญญัตินี้

มาตรา ๗๘ คำขอรับใบอนุญาต ซึ่งได้ยื่นไว้ก่อนวันที่ พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับให้ดำเนินการต่อไปจนกว่าจะแล้วเสร็จ โดย ให้ถือว่าเป็นการดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ต้องดำเนิน การให้แล้วเสร็จภายในสองร้อยสี่สิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้ บังคับ หากพ้นกำหนดเวลาดังกล่าว ให้พิจารณาดำเนินการตามพระ ราชบัญญัตินี้

ให้ถือว่าผู้ที่ได้รับใบอนุญาตตามความในวรรคก่อนเป็นสมาชิกสามัญ หรือสมาชิกวิสามัญของสภาวิศวกรตามความในมาตรา ๗๖ โดยอนุโลม

มาตรา ๗๙ ในระหว่างที่ยังมิได้ออกกฎกระทรวง ข้อบังคับ ระเบียบหรือประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ให้นำกฎกระทรวง ข้อบังคับ ระเบียบ หรือประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัติวิชาชีพวิศวกรรม พ.ศ. ๒๕๐๕ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๘๐ ให้ถือว่าการกระทำผิดมรรยาทหรือข้อกำหนดและเงื่อนไขในการประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุมตามพระราชบัญญัติวิชาชีพวิศวกรรม พ.ศ. ๒๕๐๕ ซึ่งได้กระทำก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับและยังไม่มี การดำเนินการตามพระราชบัญญัติวิชาชีพวิศวกรรม พ.ศ. ๒๕๐๕ เป็นการประพฤติผิดจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพวิศวกรรมตามพระราชบัญญัตินี้ และการดำเนินการต่อไปให้ เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

ในกรณีที่มีการดำเนินการกับผู้กระทำผิดมรรยาท หรือข้อกำหนดและเงื่อนไขในการประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุมก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ถือว่าการดำเนินการดังกล่าวเป็นการดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ และการดำเนินการต่อไปให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

ชวน หลีกภัย

นายกรัฐมนตรี

อัตราค่าธรรมเนียม

(๑) ค่าใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุม

บุคคลธรรมดา

(ก)	ระดับวุฒិวิศวกร	๑๐,๐๐๐	บาท
(ข)	ระดับสามัญวิศวกร	๗,๕๐๐๐	บาท
(ค)	ระดับภาคีวิศวกร	๕,๐๐๐	บาท
(ง)	ระดับภาคีวิศวกรพิเศษ	๑,๐๐๐	บาท

นิติบุคคล

ค่าใบอนุญาตนิติบุคคล	๑๐๐,๐๐๐	บาท
----------------------	---------	-----

(๒) ค่าต่ออายุใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุม ที่ขอต่ออายุก่อนใบอนุญาตก่อนใบอนุญาตหมดอายุ

บุคคลธรรมดา

(ก)	ระดับวุฒิวิศวกร	๓,๐๐๐	บาท
(ข)	ระดับสามัญวิศวกร	๒,๐๐๐	บาท
(ค)	ระดับภาคีวิศวกร	๑,๐๐๐	บาท
(ง)	ระดับภาคีวิศวกรพิเศษ	๑,๐๐๐	บาท

สำหรับผู้ที่ขอต่ออายุใบอนุญาตหลังจากใบอนุญาตหมดอายุ
ให้เพิ่มอัตราค่าธรรมเนียม ๒,๐๐๐ บาท

นิติบุคคล

(ก)	ค่าต่อใบอนุญาตนิติบุคคลที่ขอต่ออายุใบอนุญาต ก่อนใบอนุญาตหมดอายุ	๓๐,๐๐๐	บาท
(ข)	ค่าต่อใบอนุญาตนิติบุคคลที่ขอต่ออายุใบอนุญาตหลังจากใบ อนุญาตหมดอายุ	๕๐,๐๐๐	บาท

(๓)	ค่านั่งสื่อบรรองความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพ
วิศวกรรมควบคุม	๑๐,๐๐๐	บาท
(๔)	ใบแทนใบอนุญาตหรือหลักฐานรับรองการได้รับอนุญาต
บุคคลธรรมดา	๕๐๐	บาท
	นิติบุคคล	๕,๐๐๐	บาท
(๕)	ค่าทดสอบความรู้ในการประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุม
ครั้งละ	๒,๐๐๐	บาท

บทที่ 5

คำอธิบายและเนื้อหา

วัตถุประสงค์ของบทนี้ เพื่อเป็นการบันทึกเนื้อหาสาระสำคัญในแต่ละหมวดของพระราชบัญญัติวิศวกรรมทั้งบางมาตราที่สมควรกล่าวถึงประวัติความเป็นมาเหตุผลหรือแนวความคิดเบื้องหลัง ตลอดจนการพัฒนาของร่างพระราชบัญญัติจนสามารถมีผลใช้บังคับเป็นกฎหมาย โดยจะกล่าวถึงเนื้อหาโดยย่อของแต่ละหมวดหรือมาตรา ก่อน และหากมีรายละเอียดเพิ่มเติมที่สมควรจะบันทึกไว้ก็จะเพิ่มเป็นหัวข้อ “คำอธิบาย” ดังต่อไปนี้

มาตรา 5

มาตรา 5 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่กับออกกฏกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้ รวมทั้งออกกฏกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ กฏกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

คำอธิบาย

ในการยกร่างพระราชบัญญัตินี้ ในระยะแรก ๆ ซึ่งมีผู้เสนอร่างต่อสภาผู้แทนฯ หลายฉบับมีข้อถกเถียงกันมากกว่า สมควรจะให้พระราชบัญญัติฉบับนี้อยู่ในความดูแลรับผิดชอบของกระทรวงไหน

ในที่สุดเห็นว่าพระราชบัญญัตินี้เกี่ยวเนื่องกับความปลอดภัยทั่วราชอาณาจักร การจะควบคุมให้ทั่วถึง ไม่มีกระทรวงไหนพร้อมเท่า

กระทรวงมหาดไทย เนื่องจากมีหน่วยงานกระจายอยู่ทุกท้องที่
ทั่วประเทศ ซึ่งกระทรวงฯ สามารถแต่งตั้งข้าราชการของตนให้ปฏิบัติ
หน้าที่ในฐานะพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อดูแลการ
ประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุมได้

หมวดที่ 1 สภาวิศวกร

“สภาวิศวกร” เป็นองค์กรที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมาย เพื่อทำหน้าที่ควบคุมและพัฒนาการประกอบวิชาชีพวิศวกรรม รวมทั้งการส่งเสริมและพัฒนาความรู้ความสามารถของมวลสมาชิก มีการกำหนดเป้าหมายและทิศทางของสภาวิศวกรอย่างชัดเจน โดยกำหนดเป็นวัตถุประสงค์ใน มาตรา 7 ดังนี้

(1) ส่งเสริมการศึกษา การวิจัย และการประกอบวิชาชีพวิศวกรรม

(2) ส่งเสริมความสามัคคีและไกล่เกลี่ยข้อพิพาทของสมาชิก

(3) ส่งเสริมสวัสดิการและผดุงเกียรติของสมาชิก

(4) ควบคุมความประพฤติและการดำเนินงานของผู้ประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุมให้ถูกต้องตามมาตรฐานและจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพวิศวกรรม

(5) ช่วยเหลือ แนะนำ เผยแพร่ และให้บริการทางด้านวิชาการต่าง ๆ แก่ประชาชน และองค์กรอื่นในเรื่องที่เกี่ยวกับวิทยาการและเทคโนโลยีทางวิศวกรรม

(6) ให้คำปรึกษา หรือข้อเสนอแนะต่อรัฐบาลเกี่ยวกับนโยบายและปัญหาด้านวิศวกรรมรวมทั้งด้านเทคโนโลยี

(7) เป็นตัวแทนของผู้ประกอบวิชาชีพวิศวกรรมของประเทศไทย

(8) ดำเนินการอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง
จะเห็นได้ว่าวัตถุประสงค์ของสภา ฯ นั้น มุ่งเน้นที่การส่งเสริมและการพัฒนามวลสมาชิกมากกว่าการควบคุม โดยจะควบคุมเฉพาะ

การดำเนินงานให้เป็นไปตามมาตรฐานและควบคุมความประพฤติให้เป็นไปตามจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพวิศวกรรมเท่านั้น

พระราชบัญญัตินี้ยังได้กำหนดให้สภาวิศวกรมีอำนาจและหน้าที่ตาม มาตรา 8 ดังต่อไปนี้

1. ออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุม
2. พักใบอนุญาตฯ หรือเพิกถอนใบอนุญาตฯ
3. รับรองปริญญา ประกาศนียบัตรหรือวุฒิบัตรในการประกอบวิชาชีพวิศวกรรม
4. รับรองความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพวิศวกรรม
5. เสนอแนะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการกำหนดและยกเลิกสาขาวิชาชีพฯ
6. ออกข้อบังคับสภาฯ

คำอธิบาย

วัตถุประสงค์ของสภาวิศวกรที่ระบุในมาตรา 7 เน้นการส่งเสริมสิ่งที่เป็นประโยชน์และเกื้อกูลต่อการประกอบวิชาชีพ รวมทั้งการให้ความช่วยเหลือด้านวิชาการ และเป็นตัวแทนของมวลวิศวกร ตัวอย่างงานที่สภาฯ สามารถทำประโยชน์แก่สมาชิกได้ เช่น

- การปกป้องสมาชิกในกรณีถูกรังแกอย่างไม่เป็นธรรม
- การให้บริการอนุญาโตตุลาการ และการจัดผู้เชี่ยวชาญในฐานะพยานต่อศาล
- การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อสมาชิกในรูปของวารสาร อินเทอร์เน็ต เว็บไซต์ ฯลฯ
- การกำหนดมาตรฐานการคิดค่าบริการทางวิชาชีพ เพื่อปกป้องสมาชิกจากการถูกเอารัดเอาเปรียบ

- การเป็นสื่อสำหรับจัดหางานในต่างประเทศ การพัฒนาทักษะด้วยการฝึกอบรมและทัศนศึกษาเป็นต้น

จะมีการควบคุมการประกอบวิชาชีพแต่เฉพาะใน (4) ซึ่งเป็นการควบคุมความประพฤติให้ถูกต้องตามจรรยาบรรณวิศวกรและควบคุมการดำเนินงานให้เป็นไปตามหลักปฏิบัติและวิชาการ

หมวดที่ 2 สมาชิก

โครงสร้างของสภาวิศวกรประกอบด้วยสมาชิก 3 ประเภท คือ สมาชิกสามัญ สมาชิกวิสามัญ และสมาชิกกิตติมศักดิ์ โดยกำหนดคุณสมบัติของสมาชิกตาม มาตรา 12 ไว้ดังนี้

1. สมาชิกสามัญ ซึ่งเป็นผู้มีสิทธิมีเสียงในการกำหนดทิศทางและอนาคตของสภาโดยตรง สมควรที่จะต้องมีวุฒิภาวะ คุณวุฒิ และจริยธรรมที่ดี จึงได้กำหนดคุณสมบัติไว้ดังนี้
 - 1.1 มีอายุไม่ต่ำกว่า 18 ปี
 - 1.2 มีสัญชาติไทย
 - 1.3 ได้รับปริญญาหรือเทียบเท่าปริญญาในสาขาวิศวกรรมศาสตร์ที่สภารับรอง
 - 1.4 ไม่เป็นผู้ประพฤติผิดจรรยาบรรณ
 - 1.5 ไม่เคยต้องโทษจำคุกในคดีที่เป็นการประพฤติผิดจรรยาบรรณ
 - 1.6 ไม่เป็นผู้มีจิตฟั่นเฟือน ไม่สมประกอบ หรือไม่เป็นโรคที่กำหนดในข้อบังคับสภา
2. สมาชิกวิสามัญ เป็นสมาชิกที่มีคุณสมบัติไม่เทียบเท่าสมาชิกสามัญ และไม่มีสิทธิในการออกเสียงลงคะแนน เลือก รับเลือกตั้ง หรือแต่งตั้งเป็นกรรมการ
3. สมาชิกกิตติมศักดิ์ เป็นผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งที่ประชุมใหญ่สภาแต่งตั้ง

โดยสามารถสรุปอำนาจของสมาชิกสามัญได้ดังต่อไปนี้

1. ให้ความเห็นชอบต่อแผนการดำเนินงานประจำปี นโยบาย งบดุล และข้อบังคับสภา ที่คณะกรรมการสภา เสนอต่อที่ประชุมใหญ่ประจำปี (มาตรา 19)
 2. ออกเสียงเลือกผู้ตรวจ เพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบการทำงานของสภา (มาตรา 20)
 3. สมาชิกตั้งแต่ 50 คนขึ้นไป มีสิทธิ์เสนอให้คณะกรรมการพิจารณาเรื่องเกี่ยวกับกิจกรรมของสภา และคณะกรรมการต้องชี้แจง (มาตรา 13)
 4. ขอให้มีการประชุมใหญ่วิสามัญตามที่จำเป็น ตามหลักเกณฑ์วิธีการที่กำหนดในข้อบังคับสภา (มาตรา 16)
 5. สมาชิกจำนวนมากกว่า 100 คน เสนอร่างข้อบังคับสภาได้ (มาตรา 43)
- ลงคะแนนปลดกรรมการด้วยคะแนนเสียง 2 ใน 3 ของที่ประชุมใหญ่ (มาตรา 29)

คำอธิบาย

มาตรา 12 ซึ่งเป็นการกำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของสมาชิก เป็นมาตราต่างกันมากที่สุดมาตราหนึ่ง โดยมีประเด็นสำคัญดังนี้

1. มาตรา 12 (2) ซึ่งกำหนดให้สมาชิกสามัญต้องมีสัญชาติไทย โดยมีเหตุผลว่าสมาชิกสามัญของสภาเป็นกลุ่มสมาชิกที่มีสิทธิในการเลือกตั้ง รับเลือกตั้ง เป็นกรรมการ มีสิทธิ์ในการออกเสียงลงคะแนนในที่ประชุมใหญ่ จึงมีอำนาจในการกำหนดอนาคต บทบาท และทิศทางการดำเนินงานของสภา ซึ่งจะต้องทำหน้าที่ปกป้องและดูแลรักษาผลประโยชน์ของวิศวกรไทย ดังนั้น สมาชิกสามัญจึงควรที่จะ

ต้องเป็นคนไทย ซึ่งจะรู้และเข้าใจความต้องการ ความจำเป็นตลอดจนอุปนิสัยใจคอของวิศวกรไทยได้ดีกว่าคนชาติอื่น

2. ประเด็นที่ก่อให้เกิดความคิดเห็นแตกต่างมากที่สุดคือ การกำหนดให้สมาชิกสามัญต้องเป็นสมาชิกของสมาคมวิชาชีพด้วย ซึ่งมีความคิดเห็นแตกต่างเป็น 2 ฝ่ายดังนี้

- ฝ่ายหนึ่งเห็นว่าไม่ควรกำหนดให้สมาชิกสามัญต้องเป็นสมาชิกของสมาคมวิชาชีพด้วยเหตุผลดังนี้
- ฝ่ายหนึ่งเห็นว่าไม่ควรกำหนดให้สมาชิกสามัญต้องเป็นสมาชิกของสมาคมวิชาชีพด้วยเหตุผลดังนี้

1. พระราชบัญญัติวิชาชีพวิศวกร พ.ศ. 2505 กำหนดเพียงให้ผู้ประกอบวิชาชีพต้องเป็นผู้ได้รับใบอนุญาตแต่เพียงผู้เดียว และปฏิบัติกันมาเป็นเวลานานกว่า 30 ปี แล้ว การกำหนดให้ผู้ประกอบวิชาชีพต้องเป็นสมาชิกของสภา ก็เป็นการเพิ่มภาระแก่ผู้ประกอบวิชาชีพที่จะต้องเสียค่าสมาชิกสภาเพิ่มอยู่แล้ว การกำหนดให้ต้องเป็นสมาชิกของสมาคมวิชาชีพอีก จะเป็นการเพิ่มภาระให้กับผู้ประกอบวิชาชีพมากเกินไป

2. แนวคิดที่ให้สมาชิกสามัญต้องเป็นสมาชิกของสมาคมวิชาชีพด้วยน่าจะเกิดจากสมาคมวิชาชีพที่ต้องการเพิ่มจำนวนสมาชิก เพื่อเป็นการหารายได้มาจุนเจือสมาคมฯ การเป็นสมาชิกของสมาคมวิชาชีพหรือไม่นั้น ไม่น่าจะเกี่ยวข้องกับการควบคุมการประกอบวิชาชีพแต่อย่างใด

อีกฝ่ายหนึ่งเห็นว่าควรให้สมาชิกสามัญเป็นสมาชิกของสมาคมวิชาชีพด้วย มีเหตุผลว่า

1. สมาคมวิชาชีพเป็นแหล่งรวมของความรู้ ทั้งด้านวิชาการและประสบการณ์ ผู้ที่เข้าใจในวิถีชีวิตของวิศวกรดี จะทราบดีว่าความรู้ในระดับปริญญาตรีที่ได้รับจากมหาวิทยาลัยนั้น เป็นเพียง

ความรู้พื้นฐาน แต่เพียงที่จะไปเริ่มต้นประกอบวิชาชีพและศึกษาพัฒนาทักษะต่อไป จึงมองเห็นความจำเป็นในการต้องเรียนรู้ เสริมสร้างประสบการณ์ และพัฒนาตนเอง การเป็นสมาชิกของสมาคมวิชาชีพ จะเป็นโอกาสให้สามารถเข้าสู่แหล่งความรู้ของสมาคมได้

2. ในประเทศที่เจริญแล้ว สมาคมวิชาชีพ เป็นศูนย์กลางแพร่ความรู้ที่สำคัญที่สุดของวิศวกร จึงมีบทบาทสำคัญในการช่วยเหลือรัฐในการยกระดับมาตรฐานการประกอบวิชาชีพเป็นผู้สนับสนุนการวิเคราะห์วิจัยและพัฒนาเทคโนโลยี การที่วงการวิศวกรรมจะมีความเจริญก้าวหน้าทัดเทียมต่างประเทศได้ จำเป็นต้องสนับสนุนให้สมาคมวิชาชีพมีความมั่นคงแข็งแรงเสียก่อนซึ่งจะส่งผลตอบกลับให้ประเทศมีความเจริญก้าวหน้า

3. การระบุนให้วิศวกรต้องเป็นสมาชิกของสมาคมวิชาชีพ จะเป็นการกระตุ้นให้มีสมาคมวิชาชีพเกิดขึ้นในประเทศมากมาย จากที่มีอยู่แล้วประมาณ 10 สมาคม โดยสมาคมเหล่านี้จะต้องแข่งขันกันเองในทุก ๆ ด้าน เพื่อให้เป็นที่ยอมรับของหมู่วิศวกร ซึ่งในทางกลับกันจะเป็นตัวเร่งให้เกิดการพัฒนาทางวิชาการที่รวดเร็วยิ่งขึ้น

4. ผู้ประกอบวิชาชีพที่มีความรับผิดชอบต่อสังคม ต่างตระหนักดีถึงหน้าที่ของวิศวกรอาวุโสที่จะต้องถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์แก่วิศวกรรุ่นใหม่ ๆ จึงไม่มีผู้ใดรังเกียจการเป็นสมาชิกของสมาคมวิชาชีพ และยอมเสียสละกำลังกายและกำลังทรัพย์เป็นสมาชิกของสมาคมวิชาชีพเพื่อจะได้ทำประโยชน์ต่อสังคม

ผลที่สุด ได้มีการตัดข้อกำหนดนี้ออกไปจาก มาตรา 12

มาตรา 17 ในการประชุมใหญ่สภาวิศวกร ถ้าสมาชิกสามัญมาประชุมไม่ครบจำนวนสองร้อยคนและการประชุมใหญ่นั้นได้เรียกตามคำร้องขอของสมาชิกก็ให้งดการประชุม แต่ถ้าเป็นการประชุมใหญ่ที่

สมาชิกมิได้เป็นผู้ร้องขอ ให้เลื่อนประชุมนั้นออกไป โดยให้นายกสภา
วิศวกรเรียกประชุมใหญ่อีกครั้งภายในสี่สิบห้าวัน

มาตรานี้ กำหนดให้ในการประชุมใหญ่ของสภา อย่างน้อย
ต้องมีจำนวนสมาชิกสามัญมาประชุมไม่ต่ำกว่า 200 คน ตัวเลข 200
คนมาจากประสบการณ์ของสมาคมวิศวกรรมสถานแห่งประเทศไทย
ซึ่งปรากฏว่าในการประชุมใหญ่ประจำปีของสมาคมแต่ละครั้ง จะมี
สมาชิกมาประชุมประมาณ 200 คน ดังนั้น สภาวิศวกรซึ่งจะมี
สมาชิกจากผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพวิศวกรรมของ กว. ซึ่ง
ปัจจุบันมีประมาณ 100,000 คน ถ้าสมาชิกไม่ถึง 200 คน ก็ไม่
ควรจะมีการประชุม เพราะแสดงว่าสภาวิศวกรล้มเหลว ไม่เป็นที่ยอมรับ
ของมวลสมาชิก ไม่สามารถเป็นตัวแทนของวิศวกรได้อีกต่อไป

มาตรา 20 ให้มีผู้ตรวจคนหนึ่งหรือหลายคนตามที่ที่ประชุมใหญ่สภา
วิศวกรแต่งตั้งจากสมาชิกหรือบุคคลภายนอก

คุณสมบัติ วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากการดำรงตำแหน่ง
ให้เป็นไปตามที่กำหนดในข้อบังคับสภาวิศวกร

ผู้ตรวจมีอำนาจหน้าที่ตรวจสอบการดำเนินงานของคณะ
กรรมการ แล้วทำรายงานเสนอต่อที่ประชุมใหญ่สภาวิศวกร

สมาชิกสภาวิศวกรสามารถตรวจสอบการดำเนินงานของคณะ
กรรมการได้โดยการเลือกผู้ตรวจให้เป็นตัวแทนในการทำหน้าที่ตรวจ
สอบแทนตน ซึ่งหากพบว่าคณะกรรมการไม่ดำเนินงานตามแผนงาน
ซึ่งที่ประชุมใหญ่ได้ให้ความเห็นชอบ (มาตรา 19) หรือไม่เป็นไป
ตามวัตถุประสงค์ของสภา (มาตรา 7) ผู้ตรวจต้องแจ้งให้ที่ประชุม
ใหญ่ทราบ ซึ่งอาจส่งผลให้คณะกรรมการชุดนั้นไม่ได้รับเลือกให้เป็น
กรรมการในวาระต่อไป

หมวดที่ 3 คณะกรรมการ

ความแตกต่างสำคัญระหว่างพระราชบัญญัติวิชาชีพวิศวกรรม พ.ศ. 2505 และพระราชบัญญัติวิศวกร พ.ศ. 2542 อยู่ที่พระราชบัญญัติเดิมได้กำหนดให้มีคณะกรรมการควบคุมการประกอบวิชาชีพวิศวกรรม ซึ่งประกอบด้วยกรรมการที่มาจาก การแต่งตั้งทั้งหมด 15 คน แต่สำหรับพระราชบัญญัติใหม่ได้กำหนดให้มีคณะกรรมการสภาวิศวกรที่ส่วนใหญ่มาจากการเลือกตั้งจำนวน 20 คน ประกอบด้วย

1. กรรมการซึ่งจะทำหน้าที่เป็นตัวแทนของผู้ประกอบวิชาชีพส่วนใหญ่ซึ่งไม่ได้เป็นอาจารย์โดยเลือกตั้งจากสมาชิกสามัญ ซึ่งไม่ได้ดำรงตำแหน่งคณาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาระดับปริญญา จำนวน 10 คน

2. กรรมการซึ่งจะทำหน้าที่เป็นตัวแทนของสถาบันการศึกษาต่าง ๆ ในฐานะเป็นผู้ผลิตวิศวกร โดยเลือกตั้งจากสมาชิกสามัญ ซึ่งดำรงตำแหน่งคณาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาระดับปริญญา จำนวน 5 คน

3. กรรมการซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากสมาชิกสามัญโดยการเสนอชื่อของรัฐมนตรีเพื่อให้สามารถคัดผู้ที่มีความรู้ความสามารถสูงมาดำเนินงานของสภา และเพื่อให้มีกรรมการกระจายครอบคลุมสาขาต่าง ๆ ที่ไม่ได้รับเลือกตั้ง จำนวน 5 คน

โดยให้กรรมการมีวาระ 3 ปี และดำรงตำแหน่งได้ไม่เกิน 2 วาระ (มาตรา 28)

นอกจากนี้ มาตรา 27 ยังกำหนดให้กรรมการต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

1. ได้รับใบอนุญาต สามัญวิศวกรมาไม่น้อยกว่า 10 ปี หรือเป็นวุฒិวิศวกร
2. ไม่เคยถูกสั่งพักหรือเพิกถอนใบอนุญาต ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย

โดยให้คณะกรรมการฯ มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้ (มาตรา 33)

1. บริหารและดำเนินการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของสภา
2. สอดส่องดูแลและดำเนินการทางกฎหมายกับผู้ฝ่าฝืนพระราชบัญญัตินี้
3. ออกระเบียบคณะกรรมการฯ
4. กำหนดแผนการดำเนินงานและงบประมาณประจำปีของสภา
5. วินิจฉัยชี้ขาดอุทธรณ์คำวินิจฉัยของคณะกรรมการจรรยาบรรณ

เมื่อได้มีการเลือกตั้งกรรมการ จำนวน 15 คน และได้มีการแต่งตั้งกรรมการจำนวน 5 คนแล้ว คณะกรรมการต้องประชุมเพื่อเลือกนายกสภาวิศวกร อุปนายกคนที่หนึ่งและอุปนายกคนที่สอง และให้นายกสภาวิศวกร เลือกกรรมการเพื่อดำรงตำแหน่งเลขาธิการและเหรัญญิกหรือตำแหน่งอื่นตามความจำเป็น (มาตรา 26)

คำอธิบาย

การใช้คำว่า “คณาจารย์” แทนคำอื่น เช่น อาจารย์ หรือ ศาสตราจารย์ ใน มาตรา 24 ก็เพื่อให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติ

การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ซึ่งคำว่า “คณาจารย์” หมายความว่า บุคลากรซึ่งทำหน้าที่หลักทางด้านการสอนและการวิจัยในสถาบันอุดมศึกษาระดับปริญญาของรัฐและเอกชน

หมวดที่ 4 การดำเนินการของคณะกรรมการ

การดำเนินการงานของคณะกรรมการ ฯ จะกระทำโดยผล
การไม่ได้แต่คณะกรรมการฯ ต้องจัดทำแผนการดำเนินงาน และงบ
ประมาณประจำปี เสนอต่อที่ประชุมใหญ่สภาวิศวกร เพื่อขอความ
เห็นชอบจากสมาชิก เมื่อที่ประชุมใหญ่มีมติเห็นชอบแล้วจึงจะดำเนิน
งานได้ (มาตรา 37)

หมวดที่ 5 ข้อบังคับสภาวิศวกร

กฎระเบียบต่าง ๆ ที่จำเป็นในการดำเนินงานของสภาฯ จะออกเป็นกฎหมายในรูปของ “ข้อบังคับสภา” การเสนอร่างข้อบังคับสภาจะกระทำได้เพียง 2 กรณี (มาตรา 43) คือ

1. โดยคณะกรรมการ เป็นผู้เสนอ

2. โดยสมาชิกสามัญจำนวนไม่น้อยกว่า 100 คนรับรองเมื่อมีการเสนอร่างข้อบังคับสภา คณะกรรมการต้องจัดให้มีการประชุมใหญ่สภาวิศวกรเพื่อพิจารณาหากที่ประชุมใหญ่สภาวิศวกรเห็นชอบด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าครึ่งของสมาชิกที่เข้าประชุมก็ให้สภาวิศวกรเสนอร่างข้อบังคับต่อสภานายกพิเศษ ถ้าสภานายกพิเศษไม่ยับยั้งภายใน 30 วัน ให้ถือว่าสภานายกพิเศษให้ความเห็นชอบ แต่หากสภานายกพิเศษยับยั้ง ก็ให้คณะกรรมการประชุมพิจารณาภายใน 30 วัน ถ้าคณะกรรมการมีคะแนนเสียงยืนยันไม่น้อยกว่าสองในสามของกรรมการทั้งคณะก็ให้ถือว่าร่างข้อบัญญัตินั้นได้รับความเห็นชอบจากสภานายกพิเศษแล้ว (มาตรา 44)

หมวดที่ 6 การควบคุมการประกอบวิชาชีพวิศวกรรม

6.1 ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ

วิชาชีพวิศวกรรม เป็นการประกอบวิชาชีพที่ต้องใช้ดุลยพินิจ ซึ่งอาศัยความรู้ ความสามารถทางวิชาการอย่างสูงยิ่งกว่าวิชาชีพอื่นใด ประกอบกับการใช้ดุลยพินิจนี้หากมีความผิดพลาดพลั้งเผลอเกิดขึ้น แม้เพียงเล็กน้อยก็อาจก่อให้เกิดภัยอันตรายต่อชีวิต ร่างกาย และทรัพย์สินของประชาชนอย่างร้ายแรงได้ อีกทั้งผู้ประกอบวิชาชีพนี้จำเป็นต้องเป็นผู้ที่มีศีลธรรมอันดี ประพฤติปฏิบัติอยู่ในกรอบของจริยธรรมที่ดี ดังนั้น เพื่อเป็นการคุ้มครองและรักษาผลประโยชน์ของสาธารณชนจึงจำเป็นต้องมีการควบคุมการประกอบวิชาชีพวิศวกรรม

พระราชบัญญัติวิศวกรบังคับให้ผู้ที่จะประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุมต้องเป็นผู้ได้รับใบอนุญาตจากสภาวิศวกรเท่านั้น (มาตรา 45) แต่มีใช้ว่าผู้ที่เรียนจบหลักสูตรปริญญาตรีทางด้านวิศวกรรมศาสตร์จะสามารถขอใบอนุญาตประกอบวิชาชีพจากสภาวิศวกรได้ทันทีเช่นที่เคยปฏิบัติ กฎหมายกำหนดให้ผู้มีสิทธิขอรับใบอนุญาตต้องเป็นสมาชิกสามัญหรือสมาชิกวิสามัญของสภาวิศวกรเสียก่อน (มาตรา 49 วรรคสอง)

ดังนั้นต่อแต่นี้ ผู้ประกอบวิชาชีพวิศวกรรมจะมีสองสถานะในบุคคลเดียวกัน คือ สถานะที่เป็นสมาชิกของสภาวิศวกร และสถานะที่เป็นผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพวิศวกรรม ซึ่งพระราชบัญญัตินี้ได้กำหนดระดับของผู้ประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุมในแต่ละสาขาไว้ 4 ระดับ (มาตรา 46) ดังนี้

1. วุฒิวิศวกร
2. สามัญวิศวกร

3. ภาควิศวกร

4. ภาควิศวกรพิเศษ

โดยคุณสมบัติของผู้ประกอบวิชาชีพแต่ละระดับจะกำหนดใน
ข้อบังคับสภาต่อไป

6.2 คณะกรรมการจรรยาบรรณ

การประกอบวิชาชีพวิศวกรรมจะประสบความสำเร็จได้
วิศวกรต้องถึงพร้อมในปัจจัย 2 ประการ คือ ต้องมีความรู้ความ
สามารถในหลักปฏิบัติและวิชาการ กับจะต้องประกอบวิชาชีพให้อยู่ใน
กรอบของศีลธรรมอันดี ความรู้ความสามารถทางวิชาการนั้น สามารถ
แสวงหามาได้จากการพัฒนาทักษะทางวิศวกรรม เช่น จากการศึกษา
ค้นคว้า การฝึกอบรม เป็นต้น แต่การประกอบวิชาชีพให้อยู่ในกรอบ
ของศีลธรรมนั้นต้องมีการควบคุมความประพฤติด้วย “จรรยาบรรณ
วิศวกร” หรือประมวลความประพฤติของวิศวกร

พระราชบัญญัติวิศวกรได้ให้ความสำคัญแก่จรรยาบรรณ
วิศวกรรมมาก ถึงขนาดกำหนดเรื่องเกี่ยวกับจรรยาบรรณไว้ถึง 13 มาตรา
โดยกำหนดให้มีคณะกรรมการจรรยาบรรณ ซึ่งกรรมการจะต้องมาจก
การแต่งตั้งของที่ประชุมใหญ่สภาวิศวกร (มาตรา 53) และยังกำหนด
ให้ในการปฏิบัติหน้าที่ให้กรรมการจรรยาบรรณเป็นเจ้าพนักงานตาม
ประมวลกฎหมายอาญา (มาตรา 59 วรรคสอง) ซึ่งเป็นการให้ความ
คุ้มครองทางกฎหมายกับกรรมการจรรยาบรรณ ผู้เกี่ยวข้องต้องให้
ความร่วมมือ และการขัดขวางหรือประทุษร้ายต่อกรรมการจรรยา
บรรณจะต้องได้รับโทษอย่าง รุนแรง บุคคลใดที่ได้รับความเสียหาย
หรือพบการประพฤติผิดจรรยาบรรณของผู้ได้รับใบอนุญาตมีสิทธิกล่าว
หาผู้ได้รับใบอนุญาตนั้นต่อสภาวิศวกร (มาตรา 51) ซึ่งสภา
วิศวกรจะต้องเสนอเรื่องดังกล่าวต่อคณะกรรมการจรรยาบรรณโดยไม่

ชักช้า หากคณะกรรมการจรรยาบรรณพิจารณาแล้ว เห็นว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดอย่างร้ายแรงอาจวินิจฉัยให้พักใบอนุญาต ภายในกำหนด 5 ปี หรือเพิกถอนใบอนุญาตก็ได้

คำอธิบาย

มาตรา 49 ผู้ขอรับใบอนุญาตต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กำหนดในข้อบังคับสภา

ผู้ขอรับใบอนุญาตที่เป็นบุคคลธรรมดาต้องเป็นสมาชิกสามัญหรือสมาชิกวิสามัญของสภาวิศวกร และถ้าขาดจากสมาชิกภาพเมื่อใด ให้ใบอนุญาตของผู้นั้นสิ้นสุดลง

ผู้ขอรับใบอนุญาตที่เป็นนิติบุคคล ไม่ว่าจะเป็นนิติบุคคลซึ่งมีทุนเป็นของคนต่างด้าวจำนวนเท่าใด นิติบุคคลนั้นอย่างน้อยต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

(1) มีสำนักงานใหญ่ตั้งอยู่ในราชอาณาจักร

(2) ผู้เป็นหุ้นส่วนของห้างหุ้นส่วน กรรมการของบริษัทหรือสมาชิกในคณะผู้บริหารของนิติบุคคลจำนวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งหรือหุ้นส่วนผู้จัดการของห้างหุ้นส่วน กรรมการผู้จัดการของบริษัทหรือผู้มีอำนาจบริหารแต่ผู้เดียวของนิติบุคคลเป็นผู้ซึ่งได้รับใบอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา 49 วรรคสามได้กำหนดให้ผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นนิติบุคคลได้ด้วย โดยไม่จำกัดว่าจะเป็นนิติบุคคลของไทยหรือต่างประเทศ แต่ได้กำหนดคุณสมบัติไว้ว่า

1. ต้องมีสำนักงานใหญ่ในไทย
2. ผู้บริหารของนิติบุคคลต้องเป็นผู้ได้รับใบอนุญาตด้วย

ดังนี้

2.1 ถ้าเป็นห้างหุ้นส่วน ตัวหุ้นส่วนผู้จัดการ หรือผู้เป็นหุ้นส่วนจำนวนไม่น้อยกว่าครึ่งหนึ่ง

2.2 ถ้าเป็นบริษัท ตัวกรรมการผู้จัดการบริษัท หรือกรรมการบริษัทจำนวนไม่น้อยกว่าครึ่ง

2.3 ถ้าเป็นนิติบุคคลอื่น ผู้มีอำนาจบริหารแต่ผู้เดียว หรือสมาชิกในคณะผู้บริหารจำนวนไม่น้อยกว่าครึ่ง

ข้อกำหนดนี้บัญญัติไว้เพื่อเป็นการป้องกันพวกนักฉวยโอกาสที่จะมาตั้งบริษัทเพื่อทำงานด้านวิศวกรรมโดยไม่มีความรับผิดชอบ หากบริษัททำงานผิดพลาดหรือล้มเหลวตัวเจ้าของก็มักหนีเอา ตัวรอดทิ้งให้ลูกจ้างที่เป็นวิศวกรต้องถูกกฎหมายบังคับให้ต้องรับผิดชอบเป็นกรณีที่เกิดขึ้นเป็นประจำในปัจจุบัน

หมวด 7 การกำกับดูแล

มาตรา 66 ได้มอบอำนาจให้รัฐมนตรีในฐานะผู้กำกับดูแลดังต่อไปนี้

(1) กำกับดูแลการดำเนินงานของสภาวิศวกรและการประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุม

(2) สั่งให้พนักงานเจ้าหน้าที่สอบสวนข้อเท็จจริง เกี่ยวกับการดำเนินงานของสภาฯและการประกอบวิชาชีพฯ

(3) สั่งเป็นหนังสือให้กรรมการ ชี้แจงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับกิจการของสภาฯ

(4) สั่งให้สภาฯ ระงับหรือแก้ไขการกระทำที่ขัดต่อวัตถุประสงค์ของสภานอกจากนี้ รัฐมนตรีโดยอนุมัติคณะรัฐมนตรีมีอำนาจปลดคณะกรรมการ นายกสภาวิศวกร หรือกรรมการคนใดคนหนึ่งพ้นจากตำแหน่ง หากพบพฤติการณ์ที่แสดงให้เห็นว่าบุคคลดังกล่าว กระทำผิดวัตถุประสงค์ของสภาฯ หรือกระทำการอันเป็นการเสื่อมเสียอย่างร้ายแรงแก่สภาฯ (มาตรา 69)

คำอธิบาย

รัฐมนตรีในพระราชบัญญัตินี้มีฐานะสำคัญ 3 ประการคือ

1. ในฐานะสถานายกพิเศษ (มาตรา 10) มีอำนาจในการให้ความเห็นชอบหรือยับยั้งข้อบังคับสภาฯ (มาตรา 44)

2. ในฐานะรัฐมนตรี มีอำนาจในการแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ออกกฎกระทรวงเพื่อกำหนดค่าธรรมเนียมและออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา 5) และเสนอชื่อคณะกรรมการในโควตา จำนวน 5 คน (มาตรา 24 (3))

3. ในฐานะผู้กำกับดูแลสภาวิศวกรและการประกอบวิชาชีพ
วิศวกรรม

น่าสังเกตว่าการดำเนินงานของสภานั้น ถูกควบคุมเข้มงวด
ให้ต้องผ่านการตรวจสอบหลายขั้นตอนโดยบุคคลต่าง ๆ ดังนี้

1. โดยสมาชิก ซึ่งจะต้องให้ความเห็นชอบแผนการ
ดำเนินงานในที่ประชุมใหญ่คณะกรรมการจึงจะดำเนินงานได้
(มาตรา 37)

2. โดยผู้ตรวจสอบ ซึ่งที่ประชุมใหญ่แต่งตั้ง และต้อง
รายงานผลการตรวจสอบต่อที่ประชุมใหญ่ (มาตรา 20)

3. โดยรัฐมนตรีในฐานะผู้กำกับดูแล (หมวด 7) ทั้งนี้
เพื่อป้องกันการประพฤติชอบของคณะกรรมการสภาวิศวกร เนื่องจาก
เมื่อเป็นสภาแล้วจะมีเรื่องการเงินเข้ามาเกี่ยวข้อง เช่น อาจมี การรวม
ตัวกันเข้ามาเป็นกรรมการเพื่อแสวงหาผลประโยชน์จากสภา หรือทำ
การทุจริต เป็นต้น

หมวดที่ 8 บทกำหนดโทษ

การฝ่าฝืนพระราชบัญญัติวิศวกร เป็นความผิดต่อแผ่นดิน ผู้กระทำการฝ่าฝืนย่อมต้องได้รับโทษทางอาญา ซึ่งมีโทษทั้งปรับและจำ ดังต่อไปนี้

1. การประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุมโดยไม่ได้รับใบอนุญาตหรือแอบอ้างว่าตนพร้อมจะประกอบวิชาชีพวิศวกรรมโดยไม่ได้รับใบอนุญาต ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 3 ปี หรือปรับไม่เกิน 6 หมื่นบาท หรือทั้งปรับทั้งจำ (มาตรา 71)

2. การโฆษณาว่าเป็นผู้มีความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพวิศวกรรมทั้ง ๆ ที่ไม่ได้เป็นผู้ได้รับใบอนุญาต ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 1 ปี หรือปรับไม่เกิน 2 หมื่นบาทหรือทั้งปรับทั้งจำ (มาตรา 72)

3. ผู้ได้รับคำสั่งเป็นหนังสือจากคณะกรรมการจรรยาบรรณหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ให้มาให้อภัยคำแต่ไม่ปฏิบัติตาม ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 1 เดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาทหรือทั้งปรับทั้งจำ (มาตรา 73)

4. ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดเป็นนิติบุคคล หุ้ส่วนของห้างหุ้นส่วน กรรมการของบริษัท ต้องระวางโทษตามที่กำหนด ค่าปรับสำหรับนิติบุคคลต้องระวางโทษไม่เกิน 10 เท่าของอัตราค่าปรับสำหรับความผิดนั้น (มาตรา 74)

หมวดที่ 9 บทเฉพาะกาล

ทันทีที่พระราชบัญญัติวิศวกรใช้บังคับ จะมีผลให้พระราชบัญญัติวิชาชีพวิศวกร พ.ศ. 2505 ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2512 และฉบับที่ 3 พ.ศ. 2520 ต้องถูกยกเลิก เพื่อให้เกิดความต่อเนื่องในการควบคุมการประกอบวิชาชีพวิศวกรรม จึงจำเป็นต้องมีบทเฉพาะกาลดังนี้

1. เนื่องจากการดำเนินงานของสภาวิศวกรเป็นหน้าที่ของคณะกรรมการสภาวิศวกรแต่ทันทีที่พระราชบัญญัติมีผลใช้บังคับ และยังไม่มีการเลือกตั้งคณะกรรมการฯ ตามมาตรา 24 จึงต้องมีผู้ดำเนินงานของสภาฯ ไปก่อน โดยมาตรา 75 กำหนดให้คณะกรรมการควบคุมการประกอบวิชาชีพวิศวกรรม (กว.) ปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการสภาวิศวกรไปพลางก่อน จนกว่าจะมีคณะกรรมการที่มาจากการเลือกตั้ง และให้มีอำนาจออกข้อบังคับสภาฯ เท่าที่จำเป็นได้ เพื่อใช้ในการชั่วคราว นอกจากนี้ยังให้สำนักงาน กว. ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานสภาวิศวกรไปจนกว่าสำนักงานสภาวิศวกรจะมีความพร้อม แต่ต้องไม่เกิน 180 วัน นับแต่วันที่เริ่มวาระของคณะกรรมการ

2. เนื่องจากมาตรา 49 วรรคสอง กำหนดให้ผู้อยู่รับใบอนุญาตที่เป็นบุคคลธรรมดาต้องเป็นสมาชิกของสภาวิศวกรด้วย และถ้าขาดจากสมาชิกภาพเมื่อใดให้ใบอนุญาตของผู้นั้นสิ้นสุดลง หมายความว่าผู้ประกอบวิชาชีพวิศวกรรมจะต้องมีทั้งใบอนุญาตประกอบวิชาชีพและต้องเป็นสมาชิกของสภาฯ ด้วย แล้วบรรดาวิศวกรที่ประกอบวิชาชีพโดยได้รับใบอนุญาตจาก กว. แต่เมื่อพระราชบัญญัตินี้มีผลบังคับใช้และยังไม่ได้สมัครเป็นสมาชิกของสภาฯ จะสามารถประกอบวิชาชีพได้หรือไม่ ปัญหานี้บทเฉพาะกาลในมาตรา

76 ได้บัญญัติให้ผู้ที่ได้รับใบอนุญาตจาก กว. ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ให้เป็นสมาชิกของสภา โดยอัตโนมัติ โดยให้อายุของสมาชิกภาพเท่าเวลาตามใบอนุญาตหรือกำหนดเวลา 2 ปี แล้วแต่ระยะเวลาใดจะยาวนานกว่ากัน ดังนั้น ถ้า

2.1 ในกรณีที่ใบ กว. ยังมีอายุเหลืออยู่น้อยกว่า 2 ปี ท่านก็จะได้เป็นสมาชิกของสภา มีกำหนด 2 ปี แต่อย่าลืมไปต่ออายุใบอนุญาตก่อนใบอนุญาตจะหมดอายุ และเมื่อต่ออายุใบอนุญาตแล้วอย่าลืมไปสมัครเป็นสมาชิกของสภา เสียก่อนภายใน 2 ปี จึงจะมีสิทธิประกอบวิชาชีพต่อไปได้

2.2 ถ้าใบ กว. ยังมีอายุเหลืออยู่มากกว่า 2 ปี ท่านก็จะได้เป็นสมาชิกของสภาเท่าอายุของใบ กว. และหากจะต่ออายุใบอนุญาตฯ ต้องสมัครเป็นสมาชิกของสภา เสียก่อนจึงจะมีสิทธิขอรับใบอนุญาตฯ ได้

2.3 ถ้าท่านเป็นวุฒิวิศวกรตามกฎหมายเดิม และได้รับใบอนุญาตตลอดชีวิตตามบทเฉพาะกาลนี้ท่านจะได้เป็นสมาชิกของสภา ไปตลอดชีวิต

3. วิศวกรซึ่งได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ (ใบ กว.) ตามพระราชบัญญัติวิชาชีพวิศวกรรม พ.ศ. 2505 จำนวนมาก มีความสงสัยว่า เมื่อพระราชบัญญัติใหม่ใช้บังคับแล้ว ใบอนุญาตเดิมจะสามารถใช้ประกอบวิชาชีพได้หรือไม่ ต้องไปสมัครเพื่อขอใบอนุญาตใหม่จากสภา หรือไม่ เรื่องนี้มาตรา 77 ในบทเฉพาะกาลได้กำหนดให้ผู้ซึ่งได้รับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุมตามพระราชบัญญัติวิชาชีพวิศวกรรม พ.ศ. 2505 และใบอนุญาตยังคงใช้ได้ในวันที่พระราชบัญญัติใหม่ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุมตามพระราชบัญญัติ

ใหม่ นี้ ดังนั้น วิศวกรที่ใบ กว. ยังไม่ขาดอายุ จึงสามารถประกอบ
วิชาชีพต่อไปได้โดยไม่เป็นการขัดหรือแย้งกับกฎหมายใหม่แต่อย่างใด

บทที่ 6 คำถามจากวิศวกร

ตลอดระยะเวลาในการพัฒนาของพระราชบัญญัติวิศวกรนี้ มีคำถามจากวิศวกรมากมาย คำถามส่วนใหญ่เกิดขึ้นจากการไม่รู้ในเนื้อหาสาระของพระราชบัญญัตินี้ เช่น

- สภาวิศวกรคืออะไร
- การเป็นสมาชิกของสภาวิศวกรต้องมีคุณสมบัติอะไรบ้าง
- สมาชิกจะควบคุมการดำเนินงานของสภาอย่างไร
- คณะกรรมการสภามาจากไหน เป็นต้น

ซึ่งหากท่านได้อ่านหนังสือนี้ตั้งแต่ต้น คำถามเหล่านี้ก็จะหมดไปโดยปริยาย อย่างไรก็ตามยังมีคำถามอีกมากมายที่วิศวกรส่วนใหญ่อยากจะรู้คำตอบ จึงขอเสนอคำถามที่มีผู้ถามมากเป็นพิเศษและอยู่ในความสนใจของวิศวกรทั่วไปพร้อมคำตอบ ดังต่อไปนี้

คำถามที่ 1 วิศวกรจะได้ประโยชน์อะไรจากสภาวิศวกร

คำตอบ

เมื่อพระราชบัญญัติวิศวกรมีผลใช้บังคับ การควบคุมการประกอบวิชาชีพจะกระทำโดยสภาวิศวกร ซึ่งเป็นลักษณะของสมาชิกควบคุมกันเอง จึงสามารถคาดหมายได้ว่าการควบคุมการประกอบวิชาชีพจะไม่เน้นที่การควบคุมอย่างเดียวเช่นที่เคยเป็นมาในอดีต แต่จะให้ความสำคัญต่อการส่งเสริมและพัฒนาการประกอบวิชาชีพ เน้นสิ่งที่เป็นประโยชน์เกื้อกูลต่อมวลสมาชิก รวมทั้งการให้ความช่วยเหลือด้านสวัสดิการและการเป็นตัวแทน เป็นปากเป็นเสียงของหมู่วิศวกร

คำถามที่ 2 การควบคุมการประกอบวิชาชีพโดยสภา และ กว. อย่างไรจะดีกว่ากัน

คำตอบ

การควบคุมโดย กว. เป็นการควบคุมโดยรัฐ ซึ่งรัฐควบคุมการประกอบวิชาชีพด้วยการออกกฎกระทรวง ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ ฯลฯ ซึ่งผู้ประกอบวิชาชีพอยู่ในภาวะจำยอมต้องยอมปฏิบัติตามข้อกำหนดโดยไม่มีเงื่อนไข เมื่อผู้ประกอบวิชาชีพได้ปฏิบัติตามกฎ ระเบียบต่าง ๆ เหล่านี้ รัฐก็พอใจถือว่าได้ประสบความสำเร็จในการปฏิบัติหน้าที่แล้ว งานเสร็จสิ้นแล้วสบายใจได้

จะเห็นได้ว่ารัฐเน้นเฉพาะที่การควบคุม ถ้าการควบคุมไม่มีปัญหาถือว่างานเสร็จ แต่จะขาดการส่งเสริมและพัฒนาทักษะในการประกอบวิชาชีพ ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการประกอบวิชาชีพวิศวกรรม อีกทั้งในการควบคุมโดยรัฐ การออกกฎหมายในรูปแบบต่าง ๆ เช่น กฎกระทรวง ข้อบังคับ ฯลฯ มีขั้นตอนการปฏิบัติซึ่งต้องผ่านการพิจารณาหลายขั้นตอน หลายหน่วยงาน ใช้เวลายาวนานกว่าจะออกมาเป็นกฎหมายใช้บังคับได้ จึงอาจไม่ทันกับสถานการณ์ในปัจจุบันซึ่งแปรเปลี่ยนไปอย่างรวดเร็วตามกระแสโลก

ส่วนการควบคุมโดยสภาวิศวกรนั้น ควบคุมโดยคณะกรรมการซึ่งส่วนใหญ่สมาชิกเลือกตั้งจากสมาชิกด้วยกันมาเป็นตัวแทนของตน กรรมการที่มาจากการเลือกตั้งจึงย่อมต้องรู้และเข้าใจในความต้องการของหมู่สมาชิก การออกข้อบังคับสภาโดยคณะกรรมการก็ต้องการความเห็นชอบจากสมาชิกในการประชุมใหญ่ของสภาเสียก่อน ซึ่งสมาชิกสามารถแสดงความคิดเห็นและออกเสียงลงคะแนนได้ การควบคุมโดยสภาจึงเสมือนเป็นการควบคุมโดยสมาชิกควบคุมตนเอง

ดังนั้น การควบคุมการประกอบวิชาชีพโดยสภาวิศวกรจึงน่าจะเป็นประโยชน์ต่อวิศวกรทั้งหลายมากกว่าการควบคุมโดย กว.

คำถามที่ 3 มีสภาวิศวกรแล้วการขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพต้องสอบหรือไม่

คำตอบ

การขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพต้องสอบหรือไม่ ไม่เกี่ยวกับการมีหรือไม่มีสภาวิศวกร ในปัจจุบันการขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในข้อบังคับ กว. ซึ่งข้อบังคับ กว. พ.ศ. 2540 ไม่ได้กำหนดว่าจะต้องสอบ แต่หากพระราชบัญญัติวิศวกรมีผลใช้บังคับแล้ว และคณะกรรมการเห็นว่า การขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพควรจะต้องผ่านการสอบเสียก่อน เนื่องจากมีสถาบันที่ผลิตวิศวกรในประเทศกว่า 40 สถาบัน และจำนวนวิศวกรเป็นแสนคน จำเป็นต้องมีการสอบเพื่อให้ผู้ที่มีความรู้ความสามารถเท่านั้นที่จะประกอบวิชาชีพได้ เพราะเกี่ยวกับความปลอดภัยของสาธารณชน คณะกรรมการจะต้องออกข้อบังคับสภา ซึ่งในการเสนอข้อบังคับใหม่นี้พระราชบัญญัติวิศวกรกำหนดให้คณะกรรมการต้องจัดให้มีการประชุมสภาวิศวกร เพื่อพิจารณาร่างข้อบังคับที่เสนอ นอกจากนี้ยังกำหนดให้การเสนอข้อบังคับนี้จะเสนอเป็นวาระจรไม่ได้ แต่ต้องกำหนดเป็นวาระในหนังสือนัดประชุมอย่างชัดเจน และให้แนบร่างข้อบังคับไปพร้อมกับหนังสือเชิญประชุม เพื่อให้สมาชิกได้ศึกษาโดยรอบคอบก่อนด้วย ซึ่งในการประชุมใหญ่ สมาชิกสามัญของสภามีสิทธิ์ในการเสนอความคิดเห็น และหากไม่เห็นชอบกับร่างที่เสนอก็มีสิทธิ์ออกเสียงลงคะแนนไม่เห็นด้วยกับร่างที่เสนอได้

ดังนั้น อาจกล่าวได้ว่าถ้าจะให้การขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพต้องผ่านการสอบ เสียก่อน จะเป็นไปได้ต่อเมื่อมีเหตุผลความ

จำเป็นและสมาชิกส่วนใหญ่เห็นพ้องต้องกัน หรือเป็นความต้องการ
ของมวลสมาชิกเองเท่านั้น

คำถาม 4 มีสภาแล้ว ต้องเสียค่าใบ กว. แพงขึ้นมากใช้ไหม

คำตอบ

มีวิศวกรจำนวนมากที่เข้าใจว่า เมื่อมีสภาเกิดขึ้นแล้ววิศวกร
จะต้องเสียค่าใบ กว. แพงขึ้นมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะวิศวกรเหล่านั้น
ได้มีโอกาสเห็น “อัตราค่าธรรมเนียม” ที่กำหนดไว้ท้ายพระราชบัญญัติ
วิศวกร ซึ่งกำหนดไว้ดังนี้

1. ค่าใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพฯ สำหรับบุคคล
ธรรมดา

(ก) วุฒิวิศวกร 10,000 บาท

(ข) สามัญวิศวกร 7,500 บาท

(ค) ภาควิวิศวกร 5,000 บาท

2. ค่าต่ออายุใบอนุญาต ที่ขอต่ออายุก่อนใบอนุญาตหมด
อายุ สำหรับบุคคลธรรมดา

(ก) วุฒิวิศวกร 3,000 บาท

(ข) สามัญวิศวกร 2,000 บาท

(ค) ภาควิวิศวกร 1,000 บาท

ซึ่งจะเป็นตัวเลขที่แพงกว่าที่ต้องเสียอยู่ในปัจจุบันหลายเท่า
และเป็นเหตุให้เกิดความเข้าใจผิด ในความเป็นจริงการใช้อัตราค่า
ธรรมเนียมในท้ายพระราชบัญญัตินี้ ต้องใช้ควบคู่กับมาตรา 5 ซึ่งให้
อำนาจรัฐมนตรีในการออกกฎกระทรวงไม่เกินอัตราท้ายพระราช
บัญญัติ หมายความว่ารัฐเป็นผู้กำหนดอัตรานี้ จึงเป็นที่มั่นใจได้ว่ารัฐ

มนตรีซึ่งเป็นผู้กำกับดูแลการดำเนินงานของสภาวิศวกร และการประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุมจะไม่มีทางออกกฎกระทรวงกำหนดค่าใบอนุญาตที่แพงอย่างไม่สมเหตุสมผล แล้วที่กฎหมายกำหนดอัตราสูงไว้ก่อนโดยอาจไม่ได้ใช้นั้น มีเหตุผลว่าการแก้ไขพระราชบัญญัติแต่ละครั้งต้องใช้เวลายาวนานมากและยังไม่รู้ว่าพระราชบัญญัตินี้จะใช้ต่อไปอีกกี่ปี อาจจะเป็นเวลาหลายสิบปีก็ได้ ซึ่งค่าของเงินในสมัยนั้นอาจต่ำกว่าปัจจุบันมาก ดังเช่นปัญหาที่เกิดกับพระราชบัญญัติป้องกันภัยอันตรายอันเกิดแต่การเล่นมหรสพ พุทธศักราช 2464 ซึ่งกำหนดค่าปรับสูงสุดไว้ 50 บาท ซึ่งเป็นอัตราที่สูงมากในสมัย 70 กว่าปีก่อนมาถึงปัจจุบันค่าปรับ 50 บาทนั้น มีค่าต่ำกว่าบัตรผ่านประตูที่นั่งเดียวด้วยซ้ำ

อย่างไรก็ตามผู้ขอรับใบอนุญาตก็มีค่าใช้จ่ายเพิ่มที่ต้องเสียค่าสมาชิกสภาวิศวกร ตามที่จะกำหนดในข้อบังคับสภาวิศวกรด้วย ซึ่งการจะออกข้อบังคับสภาได้นั้นกฎหมายได้กำหนดให้มีขั้นตอนที่รัดกุมโปร่งใส ต้องได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมใหญ่ที่สมาชิกสามัญทุกคนมีสิทธิ์ ในการแสดงความเห็น ลงคะแนนออกเสียง และเมื่อผ่านการเห็นชอบจากสภาแล้วรัฐมนตรีในฐานะสภานายกพิเศษยังมีอำนาจยับยั้ง ซึ่งถ้าเป็นเช่นนี้คณะกรรมการจะต้องพิจารณาทบทวนข้อบังคับนั้น และจะต้องผ่านคะแนนเสียงยืนยันไม่น้อยกว่าสองในสามข้อบังคับนั้นจึงจะถือได้ว่าผ่านความเห็นชอบแล้ว

ดังนั้น เมื่อมีสภาวิศวกรแล้ววิศวกรจะต้องเสียค่าใช้จ่ายเพิ่มมากขึ้นเพราะจะต้อง เสียค่าสมาชิกของสภาวิศวกรด้วย แต่มั่นใจได้ว่า ค่าใช้จ่ายต่าง ๆ จะต้องอยู่ในระดับที่สมเหตุสมผล ไม่มากจนเป็นภาระแก่วิศวกรจนเกินควร

คำถามที่ 5 มีสภาแล้วมีผลต่อวิศวกรที่มีใบ กว. เดิมอย่างไรบ้าง

คำตอบ

บทเฉพาะกาลในพระราชบัญญัติวิศวกรกำหนดให้ผู้ที่ได้รับใบอนุญาตตามพระราชบัญญัติเดิม และใบอนุญาตยังคงใช้ได้ในวันที่พระราชบัญญัติวิศวกรประกาศในราชกิจจานุเบกษาให้เป็นผู้ได้รับใบอนุญาตตามพระราชบัญญัติวิศวกร ตามระดับเดิม ดังนั้นในวันที่พระราชบัญญัติวิศวกรประกาศในราชกิจจานุเบกษา หากใบอนุญาตของท่านยังไม่หมดอายุท่านก็สามารถใช้ใบอนุญาต นั้นต่อไปได้จนกว่าใบอนุญาตนั้นจะหมดอายุ

นอกจากนี้กฎหมายยังให้สิทธิพิเศษ โดยให้ผู้ที่ได้รับใบอนุญาตอยู่แล้วในวันที่ พระราชบัญญัติประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นสมาชิกของสภาวิศวกรโดยอัตโนมัติ โดยกำหนดระยะเวลาของสมาชิกภาพเท่าอายุตามใบอนุญาตหรือสองปี แล้วแต่ระยะเวลาไหนจะยาวกว่ากัน ดังนี้

(1) ถ้าสมมุติว่า ในวันที่พระราชบัญญัติประกาศใช้ ใบ กว. ของท่านยังมีอายุเหลืออยู่ หนึ่งปี ท่านจะได้เป็นสมาชิกสภาวิศวกรโดยไม่ต้องเสียเงินเป็นเวลาสองปีและใช้ใบ กว. ต่อไปได้ แต่เมื่อเวลาผ่านไปหนึ่งปีท่านต้องไม่ลืมไปต่ออายุใบอนุญาตก่อนใบอนุญาตจะหมดอายุ และเมื่อต่ออายุใบอนุญาตแล้วเวลาผ่านไปอีกหนึ่งปี ท่านต้องไม่ลืมไปสมัครเป็นสมาชิกของสภาก่อนครบกำหนดสองปี

(2) สมมุติว่า ในวันที่พระราชบัญญัติประกาศใช้ ใบ กว. ของท่านยังมีอายุเหลืออยู่ 4 ปี ท่านจะได้เป็นสมาชิกสภาวิศวกรโดยไม่ต้องเสียเงินเป็นเวลาเท่าอายุใบอนุญาต และอย่าลืมไปสมัครเป็นสมาชิกสภาวิศวกร และต่ออายุใบอนุญาตก่อนใบอนุญาตจะหมดอายุ

(3) ถ้าท่านเป็นวุฒิวิศวกร และท่านได้ใบ กว. ประเภทตลอดชีวิต สามารถตีความตามกฎหมายได้ว่าท่านจะได้เป็นสมาชิกสภาวิศวกรตลอดชีวิตเช่นกัน

คำถามที่ 6 เมื่อมีสภาวิศวกรแล้วต้องเป็นสมาชิกสมาคมวิชาชีพด้วยหรือไม่

คำตอบ

พระราชบัญญัติวิศวกรไม่ได้บัญญัติให้สมาชิกของสภาวิศวกรต้องเป็นสมาชิกของสมาคมวิชาชีพด้วย การเป็นสมาชิกของสมาคมวิชาชีพจึงขึ้นอยู่กับความสมัครใจของผู้ประกอบวิชาชีพแต่ละคน

อย่างไรก็ตาม สมาคมวิชาชีพเป็นที่ชุมนุมของวิศวกรจำนวนมากที่มีความรู้ความสามารถ และประสบการณ์ เป็นแหล่งรวมของข้อมูลข่าวสารและคู่มือในการประกอบวิชาชีพ ซึ่งเป็นความรู้ที่ไม่สามารถหาพบในตำราเรียนทั่วไป และเป็นศูนย์เผยแพร่ความรู้และวิทยาการใหม่ ๆ วิศวกร ที่มองเห็นความจำเป็นในการพัฒนาตนเองด้านความรู้และประสบการณ์จึงได้ประโยชน์จากการเป็นสมาชิกของสมาคมวิชาชีพอย่างคุ้มค่า

นอกจากนี้ วิศวกรที่ตระหนักในหน้าที่ความรับผิดชอบต่อสังคมที่จะต้องเผยแพร่ความรู้ และประสบการณ์ให้แก่วิศวกรรุ่นหลังสามารถอาศัยสมาคมวิชาชีพในการทำประโยชน์แก่สังคมได้ จึงไม่มีใครรังเกียจการเป็นสมาชิกของสมาคมวิชาชีพ

คำถามที่ 7 มีสภาวิศวกรแล้ว จะขอใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ อย่างไร

คำตอบ

พระราชบัญญัติวิศวกรกำหนดให้ผู้ขอรับใบอนุญาตที่เป็น บุคคลธรรมดาต้องเป็นสมาชิกของสภาวิศวกรเสียก่อน ดังนั้นเมื่อท่าน ไปขอใบอนุญาตท่านจึงต้องสมัครเป็นสมาชิกสภาวิศวกรเสียก่อน ซึ่ง คุณสมบัติของสมาชิกสภาวิศวกรก็ไม่ยุ่งยาก ดังต่อไปนี้

1. มีอายุไม่ต่ำกว่า 18 ปี (เพื่อให้สอดคล้องกับการเลือก ตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ที่กำหนดในรัฐธรรมนูญ และเปิดโอกาส ให้กับพวกเรียนเก่งที่จบปริญญาตั้งแต่อายุยังน้อย)

2. มีสัญชาติไทย

3. ได้รับปริญญา หรือเทียบเท่าปริญญาในสาขา วิศวกรรมที่สภาวิศวกรรับรอง

4. ไม่เป็นผู้ประพฤติผิดจรรยาบรรณ

5. ไม่เคยต้องโทษจำคุกในคดีที่เป็นการประพฤติผิดจรรยา บรรณ

6. ไม่เป็นผู้มีจิตฟั่นเฟือน ไม่สมประกอบ หรือไม่เป็น โรคที่กำหนดในข้อบังคับสภา

เมื่อเป็นสมาชิกสภาวิศวกรแล้วจึงขอรับใบอนุญาตประกอบ อาชีพได้ ซึ่งการขอรับใบอนุญาต ก็จะใช้หลักเกณฑ์และเงื่อนไขตามที่ กำหนดในข้อบังคับเดิม นอกเสียจากจะมีการออกข้อบังคับสภาใหม่ ในอนาคต

คำถามที่ 8 เมื่อ วสท. เปลี่ยนไปเป็นสภาวิศวกรแล้ว สมาชิก
วสท. จะเปลี่ยนเป็นสมาชิกสภาฯ หรือไม่

คำตอบ

มีวิศวกรจำนวนมากที่เข้าใจผิดคิดว่า พระราชบัญญัติวิศวกร เป็นการเปลี่ยน วสท. ให้เป็นสภาวิศวกร ความเข้าใจผิดนี้มีสาเหตุ มาจากการได้พบเห็นวิศวกรกลุ่มหนึ่งซึ่งเป็นผู้สนับสนุน ผลักดันให้มี พระราชบัญญัติวิศวกร เป็นวิศวกรกลุ่มที่เป็นกำลังสำคัญที่ช่วยเหลือ กิจการของ วสท. มาโดยตลอด จึงไม่น่าแปลกใจที่วิศวกรทั่วไปจะมีความคิดเช่นนี้

ในความเป็นจริงนั้น วสท. ไม่มีความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องกับ สภาวิศวกรแต่อย่างใด ทั้งด้านพฤตินัยและนิตินัย วสท. นั้นเป็น สมาคมของผู้ประกอบวิชาชีพวิศวกรรม ที่ทำหน้าที่ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาการประกอบวิชาชีพวิศวกรรมทั้งด้านวิชาการและสวัสดิการ มาโดยตลอด เป็นระยะเวลาอันยาวนาน การมีสภาวิศวกรเกิดขึ้นนอกจากจะไม่ได้เป็นประโยชน์ต่อ วสท. แล้ว ยังอาจมีผลกระทบต่อ วสท. ด้วย เนื่องจากงานสำคัญของ วสท. ที่เป็นงานส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาการประกอบวิชาชีพวิศวกรรม ต่อไปนี้ จะมีสภาวิศวกรมาทำหน้าที่ส่วนนี้ด้วย ซึ่งอาจเป็นเหตุให้บทบาทของ วสท. ในด้านนี้ด้อย ไปกว่าเดิม

แต่โดยหน้าที่และความรับผิดชอบของ วสท. ที่มีต่อการ ประกอบวิชาชีพวิศวกรรม เป็นที่เชื่อได้ว่า เมื่อมีสภาวิศวกรเกิดขึ้น แล้ว วสท. ยังคงยินดีที่จะทำหน้าที่ของตนต่อไป และน่าจะเป็น องค์การที่คอยสนับสนุนงานของสภาวิศวกรให้ดำเนินไปด้วยดีได้

ดังนั้น เมื่อพระราชบัญญัติวิศวกรมีผลใช้บังคับและมีสภา วิศวกรเกิดขึ้นแล้วไม่เป็นการเปลี่ยน วสท. ไปเป็นสภาฯ แต่ วสท.

ยังมีสภาพเป็นสมาคมวิชาชีพเช่นเดิม ไม่มีการเปลี่ยนแปลงและสมาชิก วสท. ก็ยังเป็นสมาชิกของ วสท. เช่นเดิม สมาชิกของ วสท. หากจะเป็นสมาชิกของสภาวิศวกร ก็จะต้องไปสมัครเช่นเดียวกับวิศวกรคนอื่น ๆ

คำถามที่ 9 บทบาทของ กว. หลังจากพระราชบัญญัติวิศวกรมีผลใช้บังคับแล้วเป็นอย่างไร

คำตอบ

ทันทีที่พระราชบัญญัติวิศวกรมีผลใช้บังคับจะมีผลให้พระราชบัญญัติวิชาชีพวิศวกร พ.ศ. 2505 ถูกยกเลิก แต่บทเฉพาะกาลของพระราชบัญญัติวิศวกรกำหนดให้คณะกรรมการ กว. ปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการสภาวิศวกรไปพลางก่อน จนกว่าจะมีการเลือกตั้งและแต่งตั้งกรรมการสภาวิศวกรแล้วเสร็จ โดยให้มีอำนาจออกข้อบังคับสภาเท่าที่จำเป็นได้ เพื่อเป็นการใช้ชั่วคราว

ดังนั้น หลังจากที่ได้มีการเลือกตั้งกรรมการสภาฯ จำนวน 15 คน และมีการแต่งตั้งกรรมการจำนวน 5 คนแล้ว คณะกรรมการ กว. ก็เป็นอันต้องถูกยุบเลิกโดยปริยาย

ในส่วนของสำนักงาน กว. บทเฉพาะกาลกำหนดให้ทำหน้าที่ของสำนักงานสภาวิศวกรไปก่อน จนกว่าสำนักงานสภาวิศวกรจะพร้อม แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกิน 180 วัน นับแต่วันเริ่มวาระของคณะกรรมการสภาวิศวกร

ดังนั้น หากเมื่อใดที่สำนักงานสภาวิศวกรมีความพร้อมที่จะปฏิบัติหน้าที่ได้หรือเกินระยะเวลา 180 วัน นับแต่วันเริ่มวาระของคณะกรรมการสภาวิศวกร สำนักงาน กว. หรือ สำนักงานคณะ

กรรมการควบคุมการประกอบวิชาชีพวิศวกรรมก็ต้องถูกยุบเลิกเช่นกัน

คำถามที่ 10 บทบาทของ วสท. ภายหลังจากพระราชบัญญัติวิศวกรมีผลใช้บังคับแล้วเป็นอย่างไร

คำตอบ

เนื่องจากสมาคมวิศวกรรมสถานแห่งประเทศไทย (วสท.) ไม่มีความสัมพันธ์หรือ ความเกี่ยวข้องใด ๆ กับสภาวิศวกร หรือกับพระราชบัญญัติวิศวกร ดังนั้น ไม่ว่าจะมียุทธศาสตร์หรือไม่ว่าจะมีพระราชบัญญัติวิศวกรหรือไม่ก็ตาม วสท. ก็ยังคงเป็นสมาคมของผู้ประกอบวิชาชีพวิศวกรรมเช่นเดิม วสท. เคยทำหน้าที่ส่งเสริม สนับสนุนการประกอบวิชาชีพเช่นใดก็จะปฏิบัติไปตามเดิมไม่เปลี่ยนแปลง

คำถามที่ 11 สภาวิศวกรคืออะไร ?

คำตอบ

สภาวิศวกร คือ องค์กรใหม่ที่ พระราชบัญญัติวิศวกรกำหนดให้จัดตั้งเพื่อควบคุม ดูแล ส่งเสริม การประกอบวิชาชีพวิศวกรรมในประเทศไทยแทนคณะกรรมการควบคุมการประกอบวิชาชีพวิศวกรรม (ก.ว.) สภาวิศวกรประกอบด้วย สมาชิกสามัญ สมาชิกกิตติมศักดิ์ สมาชิกวิสามัญ บริหารงานโดยคณะกรรมการสภาวิศวกรซึ่งสมาชิกเป็นผู้เลือกตั้งจำนวน 15 คน และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย (มท. 1) เสนอรายชื่อ 5 คน การบริหารงานของสภาฯ ดำเนินการโดยคณะกรรมการสภาวิศวกรจำนวน 20

ท่าน อย่างเป็นอิสระและเป็นนิติบุคคล โดยอยู่ภายใต้การกำกับ(ไม่ใช้ควบคุม) ของ มท. 1 ซึ่งเป็นสภานายกพิเศษโดยตำแหน่ง

คำถามที่ 12 สภาวิศวกรนำเงินมาจากไหนใช้จ่าย ?

คำตอบ

คณะกรรมการสภาวิศวกรจะบริหารงานโดยใช้เงินรายได้ส่วนใหญ่จากการเก็บค่าจดทะเบียนสมาชิกและค่าธรรมเนียมใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ และอาจได้รับเงินอุดหนุนจากงบประมาณแผ่นดินจากรัฐบาล

คำถามที่ 13 สมาชิกสภาวิศวกรคือใคร ?

คำตอบ

ก่อนอื่นต้องทำความเข้าใจก่อนว่าตาม พ.ร.บ.ใหม่ จะกำหนดให้วิศวกรมีสองสถานภาพ คือ 1) สถานภาพที่เป็นสมาชิกของสภาวิศวกร และ 2) สถานภาพซึ่งเป็นผู้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพระดับวุฒิวิศวกร สามัญวิศวกร ภาควิศวกร หรือ ภาควิศวกรพิเศษ ต่างจาก พ.ร.บ. เดิมซึ่งมีเพียงสถานภาพประการหลังแต่อย่างเดียว สมาชิกสามัญของสภาวิศวกรต้องมีคุณสมบัติกล่าวคืออายุไม่ต่ำกว่า 18 ปีได้รับปริญญาบัตรประกาศนียบัตร หรือ วุฒิบัตร สาขาวิศวกรรมศาสตร์ที่สภาวิศวกรรับรอง

คำถามที่ 14 คณะกรรมการสภาวิศวกรมาจากไหน ?

คำตอบ

คณะกรรมการสภาฯ จำนวน 20 ท่าน มาจากการเลือกตั้ง โดยมีที่มาแตกต่างกัน 3 กลุ่ม ดังนี้

- 1) เลือกตั้งจากสมาชิกสามัญ ซึ่งไม่ได้ดำรงตำแหน่งคณาจารย์ ในสถาบันอุดมศึกษาจำนวน 10 ท่าน
- 2) เลือกตั้งจากสมาชิกสามัญ ซึ่งดำรงตำแหน่งคณาจารย์ใน สถาบันอุดมศึกษาจำนวน 5 ท่าน
- 3) มท. 1 เสนอชื่อและคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากสมาชิกสามัญ จำนวน 5 ท่าน

คณะกรรมการสภาวิศวกรจะเลือกกรรมการ 3 ท่าน ให้เป็น นายกสภาวิศวกร, อุปนายกสภาฯ คนที่ 1 และอุปนายกสภาฯ คน ที่ 2 นายกสภาวิศวกรจะเลือกกรรมการ 2 ท่าน ให้เป็นเลขาธิการและ เทรย์ญิก คณะกรรมการสภาวิศวกรจะอยู่ในตำแหน่งคราวละ 3 ปี และกรรมการสภาฯ

จะได้รับเลือกติดต่อกันได้ไม่เกิน 2 วาระ ผู้สมัครรับเลือกตั้ง เป็นกรรมการสภาวิศวกรต้องเป็นวุฒิวิศวกร หรือ สามัญวิศวกรที่มี ใบอนุญาตมาแล้วไม่น้อยกว่า 10 ปี

คำถามที่ 15 คณะกรรมการสภาวิศวกรมีอิสระจริงหรือ และมีอำนาจเพียงใด ?

คำตอบ

คณะกรรมการสภาวิศวกรถือว่าได้รับการมอบอำนาจจากรัฐผ่านการเลือกตั้งจากสมาชิกสภาวิศวกรให้ควบคุมดูแล ส่งเสริมผู้ประกอบการวิชาชีพวิศวกรรมควบคุมในประเทศไทย

คณะกรรมการสภาวิศวกรสามารถดำเนินการโดยอิสระเป็นเอกเทศภายใต้บทบัญญัติของ พ.ร.บ. และข้อบังคับสภาฯ (ซึ่งผ่านความเห็นชอบจากที่ประชุมใหญ่สภาฯ) รัฐมนตรี (มท. 1) เป็นสภานายกพิเศษ กำกับ (ไม่ใช่ควบคุม) การดำเนินงานของคณะกรรมการสภาฯ โดยการ

- 1) แต่งตั้งกรรมการจากสามัญสมาชิก 5 คน เพื่อร่วมในคณะกรรมการสภาฯ
- 2) ลงนามให้ความเห็นชอบหรือยับยั้งต่อข้อบังคับสภาฯ ซึ่งผ่านการเห็นชอบของที่ประชุมใหญ่สภาฯ แล้ว
- 3) สั่งการให้คณะกรรมการสภาฯ ชี้แจงการดำเนินการ
- 4) สั่งระงับการดำเนินการของสภาฯ ที่ขัดต่อ พ.ร.บ. หรือข้อบังคับสภาฯ
- 5) สั่งให้พนักงานเจ้าหน้าที่สอบสวนข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการดำเนินงานของสภาฯ
- 6) โดยอนุมัติคณะรัฐมนตรีสั่งให้กรรมการหรือคณะกรรมการที่กระทำผิดวัตถุประสงค์หรือกระทำการอันเป็นการเสื่อมเสียต่อสภาฯ อย่างร้ายแรง พ้นจากตำแหน่ง

**คำถามที่ 16 สมาชิกสภาวิศวกรจะควบคุมการบริหารงานของ
คณะกรรมการสภา ได้อย่างไร ?**

คำตอบ

คณะกรรมการสภา จะต้องจัดประชุมใหญ่ประจำปีภายใน 120 วัน หรือในวันที่ 30 เมษายน ของทุกปี เพื่อเสนอแผนการดำเนินงานประจำปี ชี้แจงนโยบาย แสดงงบดุล บัญชีรายได้รายจ่ายประจำปี ซึ่งมีผู้ตรวจสอบบัญชีแล้ว และเสนอข้อบังคับสภา ให้ที่ประชุมใหญ่เห็นชอบ

ข้อบังคับสภา จะออกใช้ได้เมื่อผ่านความเห็นชอบของที่ประชุมใหญ่สภา ด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของสมาชิกสามัญที่เข้าประชุม

ข้อบังคับสภา จะถูกเสนอโดยคณะกรรมการสภา หรือสมาชิกสามัญจำนวนไม่น้อยกว่า 100 คน ลงชื่อรับรองสนับสนุน เท่านั้น

ที่ประชุมใหญ่สภา จะแต่งตั้งคณะกรรมการจรรยาบรรณ จำนวนไม่น้อยกว่า 3 ท่าน เพื่อให้ทำหน้าที่พิจารณาและวินิจฉัย กรณีที่มีการกล่าวหาว่ามีการประพฤติผิดจรรยาบรรณ คณะกรรมการจรรยาบรรณอยู่ในวาระคราวละ 3 ปี

ที่ประชุมใหญ่สภา จะแต่งตั้งผู้ตรวจจำนวนไม่น้อยกว่า 1 คน จากสมาชิกสภา หรือ บุคคลภายนอกก็ได้ เพื่อทำหน้าที่ตรวจการดำเนินการของคณะกรรมการแล้วทำรายงานเสนอต่อที่ประชุมใหญ่สภา

คำถามที่ 17 สภาวิศวกรมีสำนักงานเป็นของตนเองหรือไม่ ?

คำตอบ

สภาวิศวกรมีฐานะเป็นนิติบุคคลตามกฎหมาย จึงต้องปฏิบัติตามกฎหมายภาษีอากร กฎหมายพาณิชย์กรรม ฯลฯ เหมือนนิติบุคคลอื่น ๆ

สภาวิศวกรจะต้องมีสำนักงานสภาวิศวกรเพื่อทำหน้าที่ด้านธุรการต่าง ๆ ให้แก่คณะกรรมการและสภาวิศวกรคล้ายกับสำนักงาน ก.ว. ในปัจจุบัน

นายกสภาวิศวกรจะแต่งตั้ง (หรือว่าจ้าง) หัวหน้าสำนักงานสภาวิศวกรเพื่อดูแลการดำเนินงานของสำนักงานฯ

คำถามที่ 18 สภาวิศวกร มีมาตรการลงโทษวิศวกรที่กระทำผิดอย่างไร ?

คำตอบ

คณะกรรมการจรรยาบรรณจะดำเนินการสอบสวนผู้ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดจรรยาบรรณ และวินิจฉัยชี้ขาดเป็นอย่างไรอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังนี้คือ ยกข้อกล่าวหา/ตักเตือน/ภาคทัณฑ์/พักใบอนุญาต (1-5 ปี) / เพิกถอนใบอนุญาต

ผู้ถูกตักเตือนหรือพักใบอนุญาต มีสิทธิ์อุทธรณ์ได้หนึ่งครั้งภายใน 30 วัน

ผู้ถูกเพิกถอนใบอนุญาตจะยื่นขอรับใบอนุญาตใหม่ไม่ได้ จนกว่าพ้นระยะ 5 ปี

กรณีนิติบุคคลถูกเพิกถอนใบอนุญาตจะมีผลทำให้กรรมการของบริษัท หรือ หุ่นส่วนของ ห.จ.ก. หรือ พนักงาน หรือ ลูกจ้าง ที่มีส่วนร่วมในการกระทำผิดนั้นต้องถูกเพิกถอนใบอนุญาตด้วย และห้าม

บุคคลนั้นเป็นกรรมการของบริษัท หรือ หุ่นส่วนของ ห.จ.ก. หรือผู้บริหาร ของนิติบุคคลที่ได้รับใบอนุญาตจากสภาวิศวกรจนกว่าจะพ้นระยะเวลา 5 ปี

คำถามที่ 19 การจดทะเบียนและการเลื่อนชั้นของวิศวกรจะเหมือนเดิมหรือไม่ ?

คำตอบ

หลักเกณฑ์การจดทะเบียน (ขอใบอนุญาต) และการเลื่อนชั้นของวิศวกร จะยังคงเหมือนเดิม นอกเสียจากว่าจะมีการร่างข้อบังคับสภาฯ ขึ้นใหม่และต้องผ่านความเห็นชอบของที่ประชุมใหญ่สภาวิศวกร ฉะนั้น หลักเกณฑ์ใหม่ก็ขึ้นอยู่กับเสียงส่วนใหญ่ของสภาฯ และสามารถเปลี่ยนแปลงไปได้เรื่อย ๆ ตามสภาวะการณ์ทั้งภายในประเทศและแรงกดดันจากประชาคมโลก

สำหรับนักศึกษาและวิศวกรทุกท่านจะต้องรีบปรับปรุงตนเอง ให้มีความรู้ความสามารถอย่างแท้-จริงเพื่อที่จะสามารถผ่านวิธีการทดสอบความรู้ซึ่งอาจจะมีขึ้นในอนาคต อนึ่ง ปัจจุบันโลก เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วเป็นโลกาภิวัตน์ไปแล้ว คติความเชื่อแบบเดิม ๆ ที่คิดว่าพยายามเรียนให้ผ่านเพื่อให้ได้ใบ ก.ว. แล้วจะสบายไปตลอดชีพนั้นเปลี่ยนไปแล้ว วิศวกรไทยต้องปรับตัวเพื่อรับมือกับวิศวกรต่างชาติที่มีบทบาทมากขึ้นเรื่อย ๆ ในประเทศไทยรวมทั้งสนธิสัญญาการค้าเสรีกำลังกดดันให้วงการวิศวกรรมต้องเปิดกว้าง และเริ่มจะไร้พรมแดนเช่นกัน

คำถามที่ 20 วิศวกรต่างชาติขอรับใบประกอบวิชาชีพได้หรือไม่?

คำตอบ

พระราชบัญญัติ มิได้ห้ามบุคคลต่างด้าวในการขอใบอนุญาต ประกอบวิชาชีพวิศวกรรมโดยวิศวกรต่างชาติต้องสมัครเป็นสมาชิก วิสามัญของสภาวิศวกรก่อน จากนั้นจึงมีสิทธิ์ขอรับใบอนุญาตประกอบ วิชาชีพได้ ด้วยเหตุที่วิศวกรต่างชาติ (มิได้มีสัญชาติไทย) จะเป็น สมาชิกสามัญของสภาวิศวกร ไม่ได้ ฉะนั้นการเป็นสมาชิกวิสามัญจึง ไม่มีสิทธิ์เลือกตั้งคณะกรรมการสภาวิศวกร

อนึ่งเนื่องจากการประกอบอาชีพของบุคคลต่างด้าวมักกฎหมาย แรงงาน และ พระราชบัญญัติ การประกอบอาชีพของบุคคลต่างด้าว ควบคุมอยู่ ฉะนั้นการขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพวิศวกรรมของ วิศวกรต่างชาติ อาจจะต้องดูกฎหมายดังกล่าวประกอบด้วย อาทิ เช่น อาจต้องมีใบอนุญาตทำงานจากกรมแรงงาน เป็นต้น

คำถามที่ 21 บริษัทวิศวกรที่ปรึกษาข้ามชาติจะสามารถจดทะเบียนมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพวิศวกรรมใน ฐานะนิติบุคคลได้หรือไม่?

คำตอบ

บริษัทวิศวกรที่ปรึกษาข้ามชาติจะต้องมีสำนักงานใหญ่ตั้งใน ราชอาณาจักรไทย และมีกรรมการบริษัท หรือผู้บริหารนิติบุคคล ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งหรือหุ้นส่วนผู้จัดการของห้างหุ้นส่วน กรรมการผู้จัดการ ของบริษัทหรือผู้มีอำนาจแต่ผู้เดียวของนิติบุคคลเป็นวิศวกรผู้มีใบ อนุญาตประกอบวิชาชีพ

บริษัทวิศวกรที่ปรึกษาข้ามชาติ ที่จะขอรับใบอนุญาตฯ จึงต้อง จดทะเบียนตั้งสำนักงานใหญ่ในประเทศไทย และให้มีกรรมการบริษัท ซึ่งเป็นผู้บริหาร บริษัทไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งหรือผู้มีอำนาจบริหารสูงสุด

เป็นวิศวกรผู้รับใบอนุญาตซึ่งอาจจะเป็นวิศวกรต่างชาติ ซึ่งได้รับใบอนุญาตไว้แล้วก็ได้ อย่างไรก็ตามในช่วงเวลาซึ่งวิศวกรต่างชาติกำลังดำเนินการขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ วิศวกรไทยควรมีโอกาสแสดงฝีมือเป็นผู้บริหารหรือกรรมการของบริษัทวิศวกรข้ามชาติเหล่านั้นได้

คำถามที่ 22 ถ้านิติบุคคลถูกเพิกถอนใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ วิศวกรจะมีผลต่อวิศวกรในบริษัทบ้างหรือไม่ ?

คำตอบ

ถ้านิติบุคคล (ที่ได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพวิศวกรรม) ถูกเพิกถอนใบอนุญาตเนื่องจากกระทำผิดจรรยาบรรณโดยมีกรรมการบริษัท หรือ ผู้บริหาร พนักงาน เป็นผู้มีส่วนในกระทำการนั้น ๆ วิศวกรผู้นั้นไม่ว่าจะเป็นกรรมการบริษัท หรือ หุ่นส่วนผู้จัดการ หรือผู้บริหาร หรือ พนักงาน ลูกจ้าง จะต้องถูกเพิกถอนใบอนุญาตด้วย

นอกจากนี้ยังห้ามบุคคลดังกล่าว (ไม่ถือว่าเป็นวิศวกรแล้ว เพราะไม่มีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพฯ) ไปเป็นกรรมการหรือผู้บริหารหรือหุ่นส่วนผู้จัดการของนิติบุคคลซึ่งได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพวิศวกรรม เป็นระยะเวลา 5 ปี นับจากวันที่ถูกเพิกถอนใบอนุญาตฯ สำหรับวิศวกรหรือกรรมการหรือผู้บริหารของนิติบุคคลที่ถูกเพิกถอนใบอนุญาตซึ่งไม่มีส่วนร่วมในการกระทำผิดจรรยาบรรณนั้น ก็ไม่มีผลกระทบใด (ยกเว้นผลกระทบจากบริษัทอาจต้องปิดตัวลง)

คำถามที่ 23 ถ้าวิศวกร ถูกเพิกถอนใบอนุญาต นิติบุคคล จะได้รับผลกระทบหรือไม่ ?

คำตอบ

ถ้าวิศวกรกระทำผิดจรรยาบรรณโดยบริษัทไม่มีส่วนร่วมหรือ
สั่งการให้กระทำผิดจรรยาบรรณนั้นบริษัทย่อมไม่ได้รับผลกระทบ
กระเทือน

ต้นฉบับเป็นหน้าว่าง

22374

KP
166
ค123ค
2542

คณะกรรมการสิทธิและจรรยาบรรณ
สมาคมวิศวกรรมสถานแห่ง
ประเทศไทย.
คู่มือพระราชบัญญัติวิศวกร พ.ศ.
2542.

จุฬาลงกรณ์

มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์

 C.U.BOOK
ศูนย์บริการ
RCV 522 14-12-15

9 789990 503456
C111 JB 150.
2240